

HKScan

VUOSIKERTOMUS 2008

HKScan Oyj Vuosikertomus 2008

Sisältö

4	<i>Haapio: Mitä syödään Suomessa, Ruotsissa, Baltiassa ja Puolassa</i>	53	<i>Konsernin taseen liitetiedot</i>
12	<i>HKScanin esittely</i>	68	<i>FAS Emoyhtiön tuloslaskelma</i>
15	<i>Vuosi 2008 lyhyesti</i>	69	<i>FAS Emoyhtiön tase</i>
16	<i>Toimitusjohtajalta</i>	70	<i>FAS Emoyhtiön rahavirtalaskelma</i>
18	<i>Markkina-alue, Suomi</i>	71	<i>FAS Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot</i>
22	<i>Markkina-alue, Ruotsi</i>	72	<i>Emoyhtiön tuloslaskelman liitetiedot</i>
26	<i>Markkina-alue, Baltia</i>	73	<i>Emoyhtiön taseen liitetiedot</i>
28	<i>Markkina-alue, Puola</i>	79	<i>Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset</i>
30	<i>Henkilöstö ja ympäristö</i>	79	<i>Tilintarkastuskertomus</i>
32	<i>Hallituksen toimintakertomus</i>	80	<i>Osakkeet ja omistajat</i>
38	<i>Tunnusluvut</i>	84	<i>Yhtiökokous</i>
39	<i>Tunnuslukujen laskentakaavat</i>	85	<i>Vuosikooste 2008</i>
40	<i>IFRS Konsernin tuloslaskelma</i>	86	<i>Yhtiön hallinto</i>
41	<i>IFRS Konsernin tase</i>	90	<i>Hallitus</i>
42	<i>IFRS Konsernin rahavirtalaskelma</i>	92	<i>Konsernin johtoryhmä</i>
43	<i>Konsernin oman pääoman muutokset</i>	94	<i>Analyttikot</i>
44	<i>IFRS Konsernitilinpäätöksen liitetiedot</i>	95	<i>Yhteystiedot</i>
50	<i>Konsernin tuloslaskelman liitetiedot</i>		

Kirjailija Markku Haapio:

Mitä Suomi syö?

Mistä on suomalainen ruokakulttuuri tehty?

Aika vahvasti perinteestä, paljon vuosisatojen aikana tulleista naapurilainoista ja nykyisin yhä enemmän kaikkialta maailmasta tulevista vaikutteista. Tämän päivän iskusanoja ovat keveys, terveellisyys ja ekologisuus. Trendinä ovat keittiön suomalaisuus ja perinteisen kotiruoan arvostus. Ruoan markkinoinnissa korostetaan puhdasta luontoa, puhtaita peltoja ja tervettä lihakarjaa. Ruoan terveysvaikutuksista, funktionaalisuudesta ollaan rakentamassa suomalaisen osaamisen uutta leipälajia.

Historiallisesti suomalainen ruoka on ollut hyvin yksinkertaista ja sen raaka-ainevalikoima perustui siihen, mitä pellosta, metsästä ja vesistä saatiin. Viljaa, karjataloustuotteita, riistaa, sienä, marjoja ja kalaa. Vuoden kierto rytmitti ruokataloutta. Tärkeitä ovat olleet ruoka-aineet, jotka on saatu säilymään pitkän talven varaksi.

Vuosisatojen aikana suomalaista keittiötä on muokannut ensin monisatavuotinen aika Ruotsin maakuntana, sitten runsas sata vuotta Venäjän yhteydessä. Ruotsi niin paljon, että maitten arkinen ruokakulttuuri on yhä pitkälti yhtenevä: silliä, lihapullia, lenkkimakkaraa, hernekeittoa. Ruotsin kautta välittyivät Suomeen myös muualta maailmasta tulleet ruokavaikutteet. Ensimmäisiin kartanoihin ja kaupunkeihin, niistä palvelusväen mukana muun kansan keskuuteen. Venäjältä Suomen ruokakulttuuriin ovat kotiutuneet, usein karjalaisen väestön kautta, mm. erilaiset piirakat, sieniruokat, mädit ja blinit, kaaliruokat, haudutetut padat ja rahkaan perustuvat jälkiruoat. Pietarin hovien eurooppalaisemstareilta suomalaiskokit imivät kansainvälistä keittotaitoa.

Aivan toisenlainen ruokakulttuurin maailma on Suomessa avautunut toisen maailmansodan jälkeen. Huimasti lisääntyneet matkustaminen, tiedonvälitys ja tavaroiden liikkuvuus ovat tuoneet suomalaisten ulottuville miltei minkä ruoan, ruoka-aineen tai eksoottisen ruokakulttuurin tahansa. Tarjonnan runsaus ei kuitenkaan ole oman syömisen suuria linjoja paljon heilauttanut.

Arkeensa suomalaiset ovat omaksuneet aika lailla omaa makumaailmaa lähellä olevat pizzan ja pastan, hampurilaisen sekä kebabin. Toisaalta erilaiset viime aikojen kyselyt nostavat suomalaisten suosikkiruokiksi tänäänkin hyvin perinteisiä ruokia. Kärkipaikkoja pitävät muun muassa lihapullat, paistetut

silakat tai muikut, makkara- ja läskisoosi, liha- ja makkara-keitto, makaronilaatikko - ja pizza. Pihvejä paistetaan ja paistia tehdään viikonloppuisin. Maito on yhä yleisin ruokajuoma; viiniä edes viikonlopulla juo ruoan kanssa vain muutama prosentti kansasta.

Suomessa on selkeitä alueellisia ruokakulttuureita, mutta ne ovat tasoittumassa kulinaarisesti yhteinäiskulttuuriksi. Paikallisia erikoisuuksia kyllä edelleen löytyy, mutta esimerkiksi Lapin eksoottista poroa tarjotaan koko maassa yleisesti; poronkärjistystä arkisilla lounaillakin. Karjalan paistin raaka-aineet löytyvät joka marketista ja karjalanpiirakoita tekevät teolliset leipomotkin. Savolaisten kalakukko on säilynyt alueellisena, samoin Tampereen mustamakkara, mutta ostaa niitä voi muualtakin.

Suomen ruokakulttuuri on aina ollut sidoksissa vuoden kiertoon ja on sitä edelleen, vaikka nykyisin siihen ei olisi ilmaston ja luonnon asettamaa pakkoa. Nyt se on osa kulinaristista kansankulttuuria. Ruokavuoden aloittaa made ja etenkin sen mäti blinien kera. Helmikuun lopun laskiaiseen kuuluvat hernekeitto ja laskiaispulla. Pääsiäisenä syödään lampaanpaistia sekä Suomen erikoisinta ruokaa mämmiä, jota muualla ei tehdä eikä syödä.

Kesä-heinäkuussa tulevat uudet perunat, joita syödään sillin tai graavikalan kera. Suomalaista juhlaa on kesän grillikausi, jolloin ulkona kokataan pihvejä, kyljyksiä ja fileitä, mutta eniten silti yhä makkaraa. Useimmin erityisesti tähän tarkoitukseen kehitettyjä grillimakkaroita, joita on tarjolla satoja erilaisia.

Loppukesään sijoittuvat rapu- ja nahkiaissesongit ja samoihin aikoihin alkaa sieni- ja marjakausi. Metsistä suomalaiset hakevat kantarelleja, suppilovahveroita, tatteja, mustikoita, puolukoita sekä pohjoisen lakkaa. Ruokavuosi huipentuu joulukuun. Silloin suurin osa suomalaisista kattaa perinteisen joulupöydän, jonka keskeinen ruokalaji on joulukinkku ja sitä säestävät laatikot ja erilaiset suolakalat.

Mikä sitten on suomalaisten kansallisruoka? Virallista ei ole. Jos siihen etsitään ruoka, jota syövät lähes kaikki ikään, sukupuoleen tai varallisuuteen katsomatta, jota syödään kautta Suomen, joka on laadultaan leimallisesti suomalainen ja jota syödään paljon ja läpi vuoden, se ei voi olla mikään muu kuin lenkkimakkara.

Kirjailija Markku Haapio:

Mitä Ruotsi syö?

Lähtökohdiltaan ruotsalainen ruokakulttuuri on saman tyyppistä kuin muualla Euroopan pohjois- ja koillisosissa. Ruoka on ollut yksinkertaista, usein niukkaa, ja sitä on ohjailut selkeäjäksoinen vuoden kierto, etenkin pitkä talvi, johon on ollut pakko ruokataloudessa varautua. Kasviksia oli vähän ja niitä viljeltiin juuri talven varaksi. Ennen perunaa tärkeimmät talvijuurekset olivat Brassica-suvun nauris ja lanttu. Niin tärkeitä, että englannissa lantun nimeksi juurtui ”swede”.

Ruotsin maantiede on kuitenkin esimerkiksi naapuri-Suomea lempeämpi. Eteläosassa sää on lauhkeaa, lounaassa on vastassa kalarikas Pohjanmeri ja yhteydet niin keskiseen Eurooppaan kuin meriteihin ovat olleet suoria. Vaikutteet ja ruoka-aineet ovat liikkuneet vaivattomasti jo saksalaisten Hansa-kauppiaitten ajasta alkaen. Viiniä hoveissa juutiin jo varhain keskiajalla.

Ruotsin ruokakulttuuriin on vaikuttanut aiempina vuosisatoina maan vahva asema Euroopan valta-politiikassa, lukuisat Euroopassa käydyt sodat ja suorat yhteydet hoveihin. Esimerkiksi ottomaanien dolmasta tuli tätä tietä Ruotsin kaalikäärlyle, ja ranskalainen keittiö kotiutui Ruotsiin jo 1700-luvulla. Uudempina aikoina Ruotsin korkea hyvinvointi on vetänyt maahan suuren siirtolaisväestön, jonka mukana on ruotsalaiseen ruoka-arkeen tullut monipuolinen etnisten keittiöitten valikoima.

Ruotsalainen arjen perusruoka on nykyisin sekoitus perinteistä kansallista keittiötä ja siihen suodattuneita vaikutteita. Siinä ovat vahvasti esillä ruotsalaisen maatalouden tuotteet, puutarhakasvit, marjat, sienet, riista ja monipuolinen kalavalikoima. Näistä muodostuvaa arkista, lähinnä maalaista keittiökulttuuria nimitetään husmanskostiksi, eräänlaiseksi kotiruoaksi.

Viime vuosikymmeninä husmanskost on nostettu ruotsalaisen ruoan esikuvaksi. Reseptejä on oittu vastaamaan nykypäivän ravitsemusvaatimuksia ja lukuisat huippukokit ovat luoneet siitä omia nykypäivän variaatiotaan laaturavintoloitten listoille. Viime aikoina yhteispohjoismaisesti markkinoitu Uusi skandinaavinen keittiö pohjaa paljolti husmanskostiin, ja se on ollut innoittajana, kun ruotsalaiskokit ovat menestyneet kansainvälisissä kokkilpailuissa.

Tyypillisiä husmanskostin edustajia ovat lihapullat ja perunamuusi, Janssonin kiusaus, kaalikäärlyleet, kala- ja sillipullat, pyttipannu, Lindströmin pihvi, hernekeitto, tilliliha, korvkaka (maksalaatikko), Rydbergin pihvi, Wallenbergin pihvi ja graavilohi. Sekä ruotsalaiseen arkiruokiin aina kuuluva omanlaisensa makkara, falukorv.

Ruotsalaiseen perinteeseen kuuluu myös muuallakin kuuluisa ruotsalainen buffet-ateria voileipäpöytä, smörgåsbord, jolta kukin kokoaa lautaselleen monenlaisia ruokia erilaisista kylmistä silleistä ja silakoista lämpimiin ruokiin. Sen lajirunsaus on ollut esikuvana myös Ruotsin ja Suomen välillä liikennöivien autolautojen buffet-pöydille.

Kalalla on merkittävä rooli ruotsalaisessa ruokakulttuurissa. Kalaa löytyy monessa muodossa myös sekä husmanskostissa että smörgåsbordissa. Ruotsin kalavalikoima onkin laaja, koska runsaitten sisäjärvien lisäksi maan rantaviiva on pitkä: Pohjanmereltä Itämeren pohjukan kautta Pohjanlahden perukalle. Sil- lin, silakan, ahvenen ja lohen lisäksi Ruotsin ruokataloutteen kuuluvat luontevasti omien rapujen ohella monet merien äyriäiset ja simpukat. Erikoisin kalaruoka on surströmming, hapatettu silakka, jonka syönti alkaa elokuun kolmantena torstaina.

Ruotsi on aina ollut vauras maa ja säästynyt sodilta viimeiset 200 vuotta. Tämä on näkynyt jo pitkään runsautena tuontiruoan valikoimissa. Tarjonta on vain monipuolistunut toisen maailmansodan jälkeen, kun Ruotsin laaja monikulttuurisuus on tuonut runsaasti etnisiä ruokakauppoja kaikkialle maahan ja lisännyt maahanmuuttajien haluamien tuotteitten maahantuontia. Eksoottiset ruoka-aineet ovat sujuvasti käytössä Ruotsin ruokataloudessa husmanskostin raaka-aineitten rinnalla.

Tarjonnan rikkauten ohella Ruotsin moderniin ruokakulttuuriin kuuluu terveellisen ruoan korostaminen, ekologisuus ja eettisyys. Ruotsin kansallisruoaksi nimetty lihapullat, ruskea kastike ja perunamuusi on sekin keventynyt, lihapullat tehdään vähärasvaisesta lihasta.

Kirjailija Markku Haapio:

Mitä Baltia syö?

Baltian muodostaa kolme maata, Viro, Latvia ja Liettua. Niillä kullakin on oma kansallinen ruokakulttuurinsa ja omat kulinaariset erikoisuutensa. Baltia on kuitenkin maantieteellisesti, ilmastollisesti ja historiallisesti niin yhtenäinen alue, että yleispiirteiltään sen ruokakulttuuri on muokkaantunut monissa kohdissa hyvin saman tyyppiseksi.

Ulkoa tulleet vaikutteetkin ovat Baltian mailla olleet vuosisatojen aikana samoja. Valtaa pitävät ovat moneen kertaan vaihtuneet niemimaan valtioissa, ja kaikkien niiden ruokakulttuuriin on innovaatioita siirtänyt sekä saksalainen että venäläinen keittiö. Eroakin historiallisesti on. Itämeren voimatekijänä aikoinaan olleesta Ruotsista on tullut vaikutteita sekä Viroon että Latviaan. Liettuan kulttuuri taas on ollut muita tiiviimmin vuorovaikutuksessa eteläisten naapurien, mm. Puolan ja Ukrainan kanssa.

Kaikkien kolmen ruokakulttuuria yhdenmukaisti ja köyhdytti sotien jälkeinen usean vuosikymmenen neuvostohallinto. Oman ruokakulttuurin perusta kuitenkin säilyi ja maitten uuden itsenäisyyden koittaessa 1990-luvun alussa ruokakulttuuri nousi yhdeksi näytön paikaksi, kun maat loivat itselleen uutta identiteettiä. Nämä historialliset seikat ovat vaikuttaneet siihen, että Baltian maissa perinteinen ruokakulttuuri ja -valio ovat arki- ja juhlapäivää tänäänkin, vaikka suuntautuminen Eurooppaan ja elintason nousu ovat tuoneet jokapäiväiseen ruokakulttuuriin runsaasti yleiseurooppalaisia ja kansainvälisiä piirteitä ja myös modernia valmisruokakulttuuria.

Kaikissa Baltian maissa perinteisen ruokatalouden runkona on ollut vuoden kierron tahdittama maalaiskulttuuri. Olennaisia ruoka-aineita ovat olleet vilja, juurekset ja vihannekset. Maa on kasvanut ohraa, ruista, vehnä, tattaria, naurista, lanttua, punajuurta, kurkkua, kaalia, sipulia. Peruna saapui Baltiaan 1700-luvun lopulla, ja siitä tuli nopeasti yksi kaikkien kolmen Baltian maan ruokavalion kulmakivistä. Hyvin säilyvänä se oli erityisen arvokas lisä talven aikana niukkeneviin ruokavarastoihin. Perunaa käytetään edelleen monin eri tavoin ja se on edelleen olennainen osa jokapäiväistä ruokaa.

Karjasta on totuttu saamaan alueelle tyypillisiä maitotuotteita kuten tuorejuustoa, hapankermaa ja rahkaa. Lihasta ylivoimaisesti suosituinta on sianliha eri muodoissaan. Siinä missä vaikkapa Suomessa

ja Ruotsissa elintason nousu on ohjannut kauppojen tarjontaa arvokkaampaan ja vaivattomammin ruoaksi taipuvaan lihaan, Baltian maissa on tavallista edelleen käyttää lähes kaikkia ruhon osia ruoaksi. Kauppahalleissa on tarjolla esimerkiksi sian kärsiä, kokonaisia päitä ja sorkkia, eikä minään harvinaisuuksina. Monet sisäelimet ovat suosittua ruokaa.

Metsästä baltit ovat aina löytäneet runsaasti lisää ruokavaliionsa. He poimivat sieltä mustikkaa, puolukkaa, karpaloa ja vadelmaa sekä pähkinöitä. Sienet ovat kaikissa maissa suorastaan kansallisruokaa ja niitä kerätään ja säilötään eri tavoin paljon. Metsän riista oli monipuolisempaa kuin pohjoismaissa: peuroja, hirviä, villisikoja, hanhia ja muita riistalintuja. Baltian maitten rannikoilla kalastus on aina ollut tärkeä ravinnon tuottaja. Tärkein saaliskala on edelleen silakka, mutta saaliiksi saadaan myös vaikkapa turskaa, ankeriasta ja nahkiaista. Kalaa on kaupan myös savustettuna ja kuivattuna.

Syöty ruoka on perinteisesti ollut yksinkertaista, niukasti maustettua, varsin energiapitoista ja tunnetusti suolaisempaa kuin läntisissä naapurimaissa. Nykyaika on tuonut balttien pöytään moderneja trendejä, mutta edelleen arkiruoassa on samoja piirteitä. Ruokavalion runkona on leipä. Ja etenkin tumma, hapatettu ruisleipä. Jopa niin, että moni ulkomaille päätyneet baltti mainitsee kotiseudun limpun siksi ruoaksi, jota evakossaan eniten kaipaa. Samalla tavoin suosittuja ovat monet ruokaisat puurot.

Kaikissa Baltian maissa törmää tiettyihin perusasioihin. Kaikki suosivat perunan ohella haudutettua hapankaalia, ja sekä ruoan valmistuksessa että sen särpimenä on hapankerma, smetana. Kaikissa maissa tehdään eri tavoin täytettyjä piirakoita. Kaikkialla saa eri tavoin maustettua tuorejuustoa ja rahkaa. Vahvat keitot ovat suosittua arkiruokaa. Joka maassa säilötään paljon; ahkerasti käytetty menetelmä on hapattaminen - toreilla on tarjolla runsaasti erilaisia hapatettuja vihanneksia, muitakin kuin maille tyypillisiä kurkkuja. Makkarakulttuuri on joka maassa korkeatasoista; makkarat ovat saksalaistyyllisiä, lihaisia ja melko suolaisia. Ja arvostettuja. Jokaisen maan joulupöytään kuuluu muiden ruokien ohella aina makkara. Virolaisille niin, että ilman verivorstia ei joulu ole joulu.

Kirjailija Markku Haapio:

Mitä Puola syö?

Puolan maantieteellinen sijainti on kautta vuosisatojen aiheuttanut sen, että maa on erittäin altis kaikista ilmansuunnista tuleville kulttuurisille vaikutteille. Myös maan monopoliset historialliset vaiheet ovat olleet tätä tukemassa. Puolan menneisyyteen kuuluu kolmensadan vuoden jakso alueen mahtivaltiona, rajojen sisällä lukuisia kansoja ja kulttuureja. Toiset kolmesataa vuotta se oli muitten hallitsemana ja moneen kertaan jaettuna. Viime vuosisadan alkupuoliskolla oli lyhyt itsenäisyys ja lopulta neuvostohallinto. Puolan perinteinen ruokakulttuuri on keitos, jota ovat rikastuttaneet monenlaiset mausteet Venäjältä, Saksasta, Ukrainasta, Valko-Venäjältä, Liettuasta, Tsekistä, Itävallasta ja juutalaisilta.

Puolan keittiön vanhin kerros on slaavilainen. Se muodostui raaka-aineista, joita maata viljellen ja luontoa hyväksi käyttäen saatiin. Vanhimmat viljelykasvit olivat ruis, vehnä, ohra ja hirssi. Paljon viljeltiin myös kauraa, tattaria ja linssejä. Tärkeimpiä ruokia olivat niistä tehdyt puurot. Sekä leipä, jolla katolisessa Puolassa on aina ollut korostuneesti myös uskonnollinen symbolimerkitys. Riista on Puolassa ollut aina keskieurooppalaisen runsasta ja metsän marjoja ja sieniä on hyödynnetty ahkerasti kaikkina aikoina. Tämä kaikki on näkyvissä Puolan ruokakulttuurissa edelleen.

Puola oli suuruutensa aikana maanosan suurin valtio ja sinne tuli sotilaitten ja kauppamiesten mukana runsaasti vaikutteita kauempaakin kuin naapurimaista. Tunnettua on tärkeä italialainen tuulahdus 1500-luvulla, kun Puolan kuningattareksi naitiin italialainen Bona Sforza, joka opetti aiemmin vihanneksia niukasti käyttäneet puolalaiset syömään vihanneksia, kuten purjoa, selleriä, porkkanaa ja lehtisalaattia. Vihanneksilla on Puolassa vieläkin italialaisperäisiä nimiä, kuten tomaatin pomidory (ital. pomodoro).

Puolan koko ja vaihteleva maantiede ovat luoneet maahan monenlaisia piirteiltään vaihtelevia aluekulttuureja Itämeren rannikon kalarikkaudesta eteläosien metsäisten ja vuoristen seutujen riistan ja muiden metsän antimien runsauteen. Idässä keittiössä on vahvoja piirteitä venäläisestä keittiöstä, etelässä taas löytyy Itävalta-Unkarista omaksuttuja ruokalainoja - esimerkiksi kotlet schabowy on muuten kuin wieninleike, mutta tehty possusta.

Possu onkin Puolan selkeästi suosituin liharaaka-aine. Sitä käytetään laajasti ja monipuolisesti, huokeimpiakaan osia unohtamatta - esimerkkinä vaikkapa suosittu golonka, kokonainen possun potka. Possua sisältää myös Puolan kansallisruoaksi mainittu bigos, "metsästäjänmuhennos", jonka reseptit vaihtelevat kokista ja alueesta toiseen. Aina siihen käytetään kaalia sekä vaihtelevasti erilaisia lihoja ja makkaraa. Kaali on muutenkin runsaasti ja monipuolisesti käytetty kasvis Puolassa ja usein se on nimenomaan hapankaalia. Kaalia on usein mukana myös keitoissa, jotka ovat erottamaton osa puolalaista ruokakulttuuria.

Puolan keittiön perusraaka-aineita on peruna kaikissa muodoissaan. Perunasta tehdään myös pannukakkuja sekä erilaisia täytettyjä palleroita. Perunaa voidaan käyttää myös jauhon kanssa taikinassa, josta tehdään pelmenien tai raviolien tyyppisiä täytettyjä mykyjä, Puolan kuuluisia pierogeja. Vastaavia tehdään kaikissa itäisissä ruokakulttuureissa, mutta puolalaiset ovat vankasti sitä mieltä, että he ovat niitten keksijöitä. Pierogit voivat olla suolaisia tai makeita, keitetyjä tai friteerattuja ja niiden täytteenä voi olla melkein mitä vain, useimmin kuitenkin possua tai muuta lihaa, kaalia, sieniä, juustoa. Makeissa pierogeissa on rusinoita, luumuja, kesällä jopa mansikoita tai mustikoita.

Porsaanlihalle perustuu myös Puolan rikas makkarakulttuuri, joka on valikoimiltaan runsas ja synnyttänyt eri puolilla maata hienoja paikallisia makkaraerikoisuuksia. Tunnetuin makkara on kuitenkin Puolan "kansallismakkara" kielbasa, jota löytyy kaikkialta maasta monin eri tavoin maustettuna ja valmistettuna. Kielbasaa voi löytää yhtä hyvin katugrilleistä kuin hienoista ravintoloista ja pizzeriatkin käyttävät sitä pizzan täytteenä.

Neuvosto aika köyhdytti puolalaista ruokakulttuuria viemällä monet ruoka-aineet tavallisen kansan ulottumattomiin. 1990-luku on tuonut ruokakauppoihin ja ravintoloihin uudelleen laajat valikoimat ruokatarpeita sekä kotimaasta että muualta maailmasta. Juuria ei Puolassa ole kuitenkaan unohdettu: myös Puolassa syödään nykyisin pizaa ja hampurilaisia, mutta perinteinen keittiö on sekä arkipäivää, että ylpeyden aihe nyky Puolassa.

Esittelyjen kirjoittaja on Markku Haapio

- filosofian maisteri Turun yliopistosta (kirjallisuus, suomen kieli)
- ruokaan erikoistunut toimittaja Iltalehdessä (vuodesta 1984), omat viikoittaiset ruokasivut
- kirjoittanut useita ruokakirjoja, mm. Nakit ja muusi, Sininen lenkki, Sikapossu, Munakirja ja Purkkiruokaa
- Makkaraklubin Makkaramestari v. 2002
- asuu Turussa

HKScan – johtava pohjoiseurooppalainen ruokayhtiö

HKScan lyhyesti

HKScan on Pohjois-Euroopan johtavia ruokayrityksiä. Yhtiön kotimarkkina-alue muodostuu Suomesta, Ruotsista, Baltian maista ja Puolasta.

HKScan valmistaa, myy ja markkinoi sian-, naudan- ja siipikarjanlihaa, lihavalmisteita ja valmiita ruokia vähittäiskauppaan, suurkeittiöille sekä teollisuudelle ja vientiasiakkaille.

Yhtiöllä on tuotantolaitoksia kuudessa eri maassa ja sen palveluksessa on noin 10 000 henkeä.

HKScanin keskeisiin toimintaperiaatteisiin kuuluu kuluttaja- ja asiakastyytyväisyys, mikä edellyttää tuotteilta ja palvelulta korkeaa laatua arvoketjun jokaisessa vaiheessa.

Toiminta-ajatus ja tavoitteet

HKScan tuottaa taloudellista lisäarvoa omistajilleen yhdistämällä kuluttaja- ja asiakaslähtöisen toiminnan, vahvat tuotemerkit, te-

hokkaan tuotannon, osaavan henkilöstön sekä kannattavan kasvun kaikilla markkina-alueillaan.

HKScan haluaa parantaa kuluttajien arkea tarjoamalla perinteisten tuotteiden rinnalla jatkossa myös yhä enemmän innovatiivisia tuotteita, jotka sekä innostavat ruuanlaittoon että helpottavat sitä.

Konsernin visiona on olla johtava monikotimainen ruokayhtiö, jolla on vahva asema kotimarkkinoillaan Pohjois-Euroopassa.

HKScanin strategisina tavoitteina on

- vastata ruoan osalta kuluttajien erilaisiin tarpeisiin ja mieltymyksiin elämän eri tilanteissa
- toimialansa tyytyväisimmät asiakkaat, jotka saavutetaan kilpailukykyisten tuotteiden, toimintavarmuuden ja innovatiivisten ratkaisujen kautta
- kuulua toimialansa kannattavimpiin yrityksiin
- kuulua toimialansa houkuttelevimpiin työnantajiin

Keskeiset taloudelliset tavoitteet

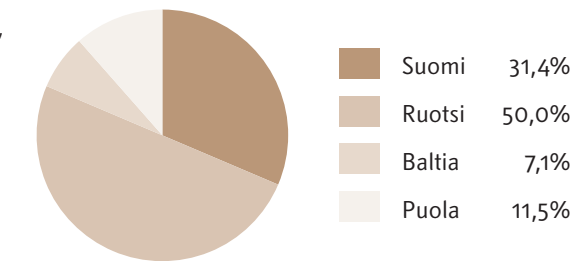
Liikevoitto:	yli 5 prosenttia liikevaihdosta
Oman pääoman tuotto:	yli 15 prosenttia
Omavaraisuusaste:	yli 40 prosenttia
Osingonjako:	vähintään 30 prosenttia nettotuloksesta

HKScan Tunnuslukuja 2008

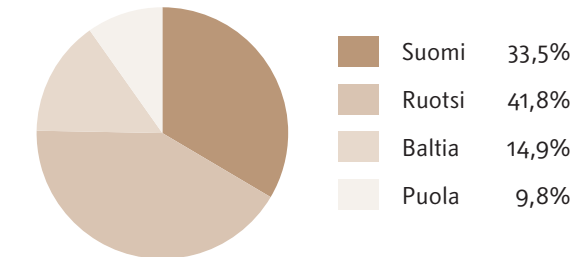
- liikevaihto: 2 294,6 miljoonaa euroa
- liikevoitto: 38,1 miljoonaa euroa
- liikevoitto %: 1,7
- henkilöstöä n. 10 000

HKScan Liikevaihdon ja liikevoiton jakautuminen 2008

Liikevaihto 2 294,6 milj.euroa

Liikevoitto 38,1 milj.euroa

HKScan Oyj

Liikevaihto 2008: 2 294,6 Meur*, toimitusjohtaja Matti Perkonoja

Suomi	Ruotsi	Baltia	Puola
liikevaihto v. 2008: 740,4 Meur	liikevaihto v. 2008: 1 179,3 Meur	liikevaihto v. 2008: 168,2 Meur	liikevaihto v. 2008: 270,9 Meur**
<ul style="list-style-type: none"> • HK Ruokatalo Oy Toimitusjohtaja Jari Leija	<ul style="list-style-type: none"> • Scan AB Toimitusjohtaja Olli Antniemi	<ul style="list-style-type: none"> • AS Rakvere • AS Tallegg Lihakombinaat Toimitusjohtaja Anne Mere Toimitusjohtaja Teet Soorm	<ul style="list-style-type: none"> • Saturn Nordic Holding AB -> Sokolów S.A. Toimitusjohtaja Boguslaw Miszczuk

* Segmenttien välinen -64,3 milj. euroa

** HKScanin ja tanskalaisen Danish Crownin 50/50 –periaatteella omistama yhteisyritys Saturn Nordic Holding AB omistaa 100% Sokolówin osakkeista. Vuonna 2008 Sokolówin liikevaihdosta puolet eli 270,9 milj. euroa konsolidoitui HKScan -konsernille.

Toimipisteet

HKScanilla on tuotantolaitoksia Suomessa, Baltian maissa, Puolassa, Ruotsissa ja Tanskassa. Venäjällä ja Isossa Britanniassa on myyntiyhtiöt. Puolassa liiketoimintaa harjoittaa Sokolów S.A, jonka omistaa holding-yhtiö Saturn Nordic Holding AB. HKScan omistaa yhtiön tasaosuuksin 50/50 tanskalaisen Danish Crownin kanssa.

Toimipaikat Luulajassa ja Ullångeriassa Scan AB omistaa 50 %:sti Nyhléns & Hugosonin kanssa.

Vuosi 2008 lyhyesti

Yhtiön oma liiketoiminta tasapainottui vuoden loppua kohden

Koko vuosi 2008 oli liiketoiminnallisesti haastava. HKScanin kaikilla markkina-alueilla toimintaa haittasi syksyllä 2007 vaikeutuneen kansainvälisen lihamarkkinatilanteen jatkuminen kireänä pitkälle kesään 2008. Osaksi vaikuttivat valmistuskustannusten voimakas nousu alkuvuonna. Toisella neljänneksellä kirjatut Suomen teollisen rakennemuutoksen suuret loppulaskut ja mittavat pakkasvastastojen purkukustannukset sekä alaskirjaukset sianlihan alkutuotantoyksikössä Puolassa vetivät alkuvuoden tuloksen miinukselle.

Kolmannella neljänneksellä kannattavuus hivenen parani. Neljäs neljännes muodostui parhaaksi sillä loppuvuosi 2008 sujui HKScanissa suunnitelmien mukaan.

HKScan-konsernin liikevaihto kasvoi kertomusvuonna 8,9 prosenttia ja oli 2 294,6 miljoonaa euroa (2 107,3 milj. euroa vuonna 2007).

Konsernin liikevoitto (EBIT) jäi 38,1 miljoonaan euroon (55,3 milj. euroa), mikä on 31,1 prosenttia edellisvuotta vähemmän.

HKScanin suorituskyky tuloksen suhteen oli riittämätön. Liikevoittoprosentiksi muodostui 1,7 % konsernin tavoitteleman viiden prosentin sijasta. Edelleen kasvaneet rahoituskustannukset painoivat nettotulosta niin, että osakekohtainen tulos jäi 0,12 euroon.

Hallitus esittää maksettavaksi osinkona 0,24 euroa osaketta kohden.

Suomessa teollinen rakennemuutos päätökseen

Suomessa saatiin päätökseen yhtiön historian suurin teollinen rakennemuutos. Ohjelman toteuttamisesta aiheutui alkuvuoden aikana toimitushäiriötä ja ylimääräisiä päällekkäisiä kustannuksia.

Tehtyjä investointeja ja uudistettua teollista rakennetta sekä hiotuja toimintatapoja päästiin hyödyntämään vuoden loppupuolis-

kon aikana. Toimenpiteet näkyivät Suomen liiketoiminnan myönteisenä tuloskehityksenä sekä markkina-aseman vahvistumisena loppuvuonna.

Yhtiön kannalta tärkeiden perinteisten lihavalmisteiden kysyntä kasvoi voimakkaasti vuoden loppukuukausien aikana.

Ruotsissa toiminnan tehostaminen jatkuu

Scan AB:n liiketoiminta oli kertomusvuonna ennakoidulla tasolla ja yhtiön markkina-asema vahvistui loppuvuoden aikana.

Aikaisemmin päätetyn tuotannon tehostamisohjelman mukaisesti Scan sulki vuoden aikana Kävlingsen toimipaikan Etelä-Ruotsissa sekä teurastamot Skellefteåssa ja Uppsalassa. Puolassa otettiin käyttöön Scanin Swinoujscien tehtaan laajennus.

Suomen rakenneohjelman valmistuttua resurssit kohdistetaan Ruotsin liiketoiminnan kokonaisvaltaiseen kehittämiseen.

Baltiassa perustuotteet lisäsivät suosiotaan

Baltiassa kansantaloudet taantuivat HKScanin markkina-alueista nopeimmin ja jyrkimmin. Kuluttajien ostovoiman väheneminen näkyi kulutuksessa, missä hinnaltaan edullisemmat perustuotteet lisäsivät suosiotaan. Vahvan markkina-aseman turvin yhtiöllä on mahdollisuus selviytyä kohtuullisesti meneillään olevan taantumasta yli.

Puolassa vakaata kehitystä

Toisin kuin yhtiön muilla markkina-alueilla Puolassa säilyi koko vuoden verrattain optimistinen ilmapiiri. Bruttokansantuotteen kasvu hidastui, mutta oli vielä marraskuussa vajaat neljä prosenttia.

Sokolów S.A:n ydinliiketoiminta kehittyi vakaasti, jonka lisäksi Agro-Sokolówin tappiollinen liiketoiminta tasapainottui ja Pozmęcin tulos nousi voitolliseksi loppusyksyllä 2008.

Avainlukutaulukko

	2008	2007
Liikevaihto Meur	2 294,6	2 107,3
Liikevoitto Meur	38,1	55,3
- % liikevaihdosta	1,7	2,6
Voitto ennen veroja Meur	9,0	36,3
- % liikevaihdosta	0,4	1,7
Oman pääoman tuotto, %	2,3	9,2
Sijoitetun pääoman tuotto, %	5,2	7,2
Omavaraisuusaste, %	29,5	29,3
Bruttoinvestoinnit, Meur	84,0	129,3
Tulos/ osake, euroa	0,12	0,72
Osinko/ osake, euroa *)	0,24	0,27
Henkilöstö	7 421	7 840

*) Hallituksen osinkoehdotuksen perusteella

Toimitusjohtajan katsaus

Vuosi 2008 oli liiketoimintaympäristössä tapahtuneiden voimakkaiden heilahdusten takia kokonaisuudessaan erittäin haastava. HKScanin liikevoitoksi muodostui 38,1 miljoonaa euroa, mikä jäi odotetusti edellisen vuoden 55,3 miljoonasta eurosta.

Vaatimaton liikevoitto johtui suurelta osin vuoden aikana kaivattuneista myyntikatteista. Lihan alkutuotannon ja teollisuuden kustannukset kohosivat voimakkaasti varsinkin alkuvuonna. Kuitenkin kustannusnousujen aiheuttamien korotuspaineiden viemisestä myyntihintoihin päästiin neuvottelemaan asiakkaiden kanssa viiveellä, osaksi vasta vuoden 2009 puolella.

Alkuvuoden kannattavuutta heikensi lisäksi HKScanin kaikilla markkina-alueilla jatkunut sianlihan vaikea kansainvälinen markkinatilanne. Pitkään kestänyt yllätyksellinen alku alkoi tasapainottua loppuvuonna 2008.

HKScanin suorituskyky tuloksen suhteen oli riittämätön. Liikevoittoprosentiksi muodostui 1,7 prosenttia konsernin tavoitteleman viiden prosentin sijasta. Rahoituskustannusten edelleen kasvaessa nettotulos painui niin, että osakekohtainen tulos jäi 0,12 euroon. Edellisenä vuonna se oli ollut 0,72 euroa.

Kansainvälinen finanssikriisi on tuonut mukanaan voimakkaita kurssivaihteluja yhtiön keskeisiin valuuttoihin. Ruotsin kruunu ja Puolan zloty heikkenivät vuoden 2008 lopulla poikkeuksellisen voimakkaasti suhteessa euroon ja heikkeneminen on jatkunut vuoden 2009 alkukuukaudet. Tämä osaltaan verottaa konsernin liikevaihtoa ja liikevoittoa jatkossa, ja sen vaikutukset näkyivät jo 2008 tilinpäätöksessä tasearvojen alentumisena. Venäjän ruplan devalvoituminen puolestaan painoi konsernin Venäjän viennin kannattavuutta vuoden loppupuolelta alkaen.

Perusta vahvemmalle kehitykselle on olemassa

Suomessa saatiin päätökseen yhtiön historian suurin teollisen rakenteen kehittämisohjelma. Sen toteuttamisesta aiheutui vielä alkuvuoden aikana toimitushäiriötä ja ylimääräisiä päällekkäisiä kustannuksia. Vuoden jälkipuoliskon aikana päästiin kasvavassa määrin hyödyntämään tehtyjä investointeja ja uudistettua teollista rakennetta.

Toimenpiteet näkyivät Suomen liiketoiminnan myönteisenä tuloksetyksenä loppuvuonna. Joulun- ja uudenvuoden sesongin hyvin onnistunut myynti kasvatti liikevoittoa vuoden loppua kohti. Positiivista oli myös se, että yhtiölle tärkeiden perinteisten lihavalmisteiden menekki parani huomattavasti vuoden loppukuukausina ja suuntaus on jatkunut samana vuoden 2009 puolella.

”Konsernin liikevoitto loka-joulukuussa 2008 muodostui ennako-odotusten mukaisesti paremmaksi kuin kolmannelle neljänneksellä. Se perustui erityisesti Suomen liiketoiminnan suorituskyvyn vahvistumiseen.”

Yhtiöllä ei ole tarvetta merkittäville uudistuksille Suomessa. Tarkoitus on edelleen hioa toiminnan yksityiskohtia ja ottaa kaikki saatavilla olevat hyödyt tehdyistä investoinneista.

Baltiassa kansantaloudet taantuivat HKScanin markkina-alueista nopeimmin ja jyrkimmin. Kuluttajien ostovoiman väheneminen näkyi kulutuksessa, missä hinnaltaan edullisemmat perustuotteet lisäsivät suosiotaan. Konsernin liiketoiminnan pitkään jatkunut hyvä veto hidastui vuoden loppua kohden. HKScanilla on alueen markkinajohtajana mahdollisuudet säilyttää asemansa taantumassa ja sen yli.

Toisin kuin yhtiön muilla markkina-alueilla Puolassa säilyi koko vuoden verrattain optimistinen ilmapiiri. Bruttokansantuotteen kasvu hidastui alkuvuoden yli kuudesta prosentista, mutta oli vielä marraskuussa vajaan neljän prosentin luokkaa. HKScanin Puolan liiketoiminta kehittyi vakaasti tavoitteiden mukaisesti. Myös aiemmin tappiolliset tytäryhtiöt pystyivät parantamaan kannattavuuttaan. Kokonaisuutena ottaen vuosi 2008 oli tulokseltaan Puolan liiketoiminnassa edellisen vuoden tasoa.

Kehittämisen painopiste on Ruotsissa

Suomen teollisen rakenneohjelman valmistuttua yhtiö kohdistaa nyt resurssit Ruotsin liiketoiminnan kokonaisvaltaiseen kehittämiseen. Ruotsissa aiemmin toteutetut tai parhaillaan toteutettavana olevat kehittämisohjelmat eivät ole riittäneet nostamaan tuloksetykyä ja kannattavuutta tavoitellulle tasolle.

Maaliskuun 2009 alussa käynnistettiin mittavan kehittämisohjelman suunnittelu. Tarkoituksena on tehostaa Scan AB:n kannattavuutta selvästi vuoteen 2012 mennessä. Suunnitellun ohjelman ydinkohtia on Scanin kustannusrakenteen kehittäminen nykyistä selvästi kevyemmäksi. Suunnitelmaan kuuluu myös kaupallisten toimintojen tehostaminen ja tuotteiden jalostusasteen nostaminen. Tehostamisohjelman suunnittelun ja toteutuksen tueksi Scanin johtoa ja johto-organisaatiota uudistettiin maaliskuun alussa.

Scan AB:n koko, sen vahva markkinajohtajan asema Ruotsissa ja sen johtavat tuotemerkit antavat vankan perustan kilpailukykyä parantaville toimenpiteille. Näin on mahdollista tehdä Scanista entistä kiinnostavampi yhteistyökumppani yhtiön asiakkaille ja kuluttajille ja muille sidosryhmille.

"Kansainvälinen finanssikriisi on tuonut mukanaan voimakkaita kurssivaihteluja yhtiön keskeisiin valuuttoihin."

Kuluva vuosi 2009

Maailmanlaajuiseen talous- ja rahoitustilanteeseen liittyvästä poikkeuksellisesta epävarmuudesta huolimatta yhtiö arvioi, että HKScan-konsernin liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä vuonna 2009 ylittää vuoden 2008 tason.

HKScanin kehitys vuoden 2008 jälkipuolella osoitti, että yhtiön oman liiketoiminnan suorituskyky Suomessa oli vahvistumassa, ja vuoden 2009 alku osoittaa suunnan jatkuneen. Ruotsissa on toimenpiteet käynnistetty kannattavuuden parantamiseksi, Baltiassa tuotantoa kohdennetaan ihmisten taloudelliset edellytykset huomiioon ottaen.

Valuuttakurssien heilahtelut, jatkuessaan voimakkaina, samoin kuin valuuttojen devalvoituminen voivat vaikuttaa konsernin tulokseen. Myös kuluttajien ostokäyttäytymiseen mahdollisesti vaikuttavia kansantalouksien tai työllisyyden muutoksia on vaikea ennakoida etukäteen. Yhtiön lähtökohtana kuitenkin on, että Suomessa ja Ruotsissa ruoan kulutuskysyntä säilyy ennallaan, vaikka tuoteryhmien välillä tapahtuu merkittäviäkin kysynnän vaihteluita. Muilla markkinoilla, samoin kuin viennissä, voi näkyä merkkejä kysynnän vähenemisestä.

HKScanin laajassa tuotevalikoimassa on ruokia ja ruoan raaka-aineita monenlaisiin ajankohtiin ja tilanteisiin erilaisille kuluttajaryhmille. Ruokaa ostetaan, valmistetaan ja syödään niin hyvinä kuin huonompina aikoina. Se on positiivinen viesti kaikille HKScanin omistajille, asiakkaille, tuottajille kuin myös henkilöstölle ja muille sidosryhmille kuluvana vuonna 2009, jolloin ennustaminen on tavallistakin vaikeampaa.

Turussa, maaliskuussa 2009

Matti Perkonja

Hyvä perusta yhtiön edelleen kehittämiseksi Suomessa

HKScanin liiketoiminnasta Suomessa vastaavat HK Ruokatalo Oy ja LSO Foods Oy. HK Ruokatalo Oy:lle kuuluvat teollinen toiminta, myynti, markkinointi, logistiikka ja kuljetukset. LSO Foods hankkii sikoja ja nautoja HK Ruokatalon tarpeisiin. HK Ruokatalo Oy:n tuotemerkit Suomessa ovat HK ja Kariniemen.

Suomi	2008	%	2007	%
Liikevaihto, Meur	740,4	31,4	674,3	31,3
Liikevoitto, Meur	14,4	33,5	22,8	37,8
Liikevoitto -%	1,9		3,4	
Henkilöstö 31.12.	2 234	31,5	2 241	30,6

Prosenttiluku tarkoittaa Suomen markkina-alueen osuutta koko konsernin vastaavasta luvusta.

Suomessa toteutettu laaja teollinen rakennemuutos on luonut perustan kannattavalle kasvulle ja markkina-asemien vahvistamiselle.

Vuosi 2008 oli Suomessa kaksijakoinen. Alkuvuoden vaikeassa markkinatilanteessa hiottiin teollisen rakennemuutoksen investointeja käyttökuntoon. Loppuvuonna markkinatilanteenkin tasaannuttua päästiin hyödyntämään uuden rakenteen luomia tehokkuusetuja. Vuoden 2009 puolella kehitys on jatkunut saman suuntaisena.

KANSAINVÄLINEN LIHAN YLITARJONTA TASAPAINOTTUI

Syksyllä 2007 vaikeutunut lihan kansainvälinen markkinatilanne jatkui tiukkana vuoden 2008 alkukuukausina. Voimakkaasti kohonneet kustannukset lihan alkutuotannossa ja jalostavassa teollisuudessa olisivat edellyttäneet myyntihintoihin reiluja korotuksia, mutta lihasta oli markkinoilla ylitarjontaa ja kustannusten neuvotteleminen myyntihintoihin onnistui viiveellä, osaksi vasta vuoden 2009 puolella. Hintakilpailu kuluttajatuotteissa oli erittäin kovaa.

Heikosta markkinatilanteesta ja matalista vientihinnoista huolimatta yhtiöllä oli tarve purkaa täysiä sianlihan pakkasvarastoja, ja lihaa vietiin maasta ennakoitua enemmän. Lihan kansainväliset markkinat jatkuivat erittäin tiukkana kesään asti. Sianlihan pitkään jatkunut ylitarjonta alkoi tasapainottua loppuvuonna ja mm. yhtiön joulukinkkukauppa oli ennätyksellisen vilkas.

Naudanlihassa olisi kotimaisia naudan arvo-osia menneet alkuvuonna kaupaksi enemmänkin, koska EU rajoitti naudanlihan tuontia Brasiliasta jäljitettävyyksivaatimuksiin nojautuen helmikuun alusta lukien. Niukkuus tasoittui neljännellä vuosineljänneksellä.

Edellä kerrotuista syistä HK Ruokatalon lihaliiketoiminta kärsi alhaisesta kannattavuudesta erityisesti vuoden alkupuoliskolla. Alhaiseen kannattavuuteen vaikutti myös pitkään jatkunut sikatalouden kannattavuuskriisi.

LIHARAAKA-AINEEN HANKINTA

Liharaaka-aineen HK Ruokatalon teollisuudelle hankkii hankintayhtiö LSO Foods Oy sikojen ja nautojen osalta. LSO Foodsille kuuluu myös eläinlogistiikka ja tilojen kehittämiseen liittyvä neuvonta. Lisäksi se hoitaa alihankintana Järvi-Suomen Portti Osuuskunnan tarvitsemien sikojen ja nautojen hankinnan. LSO Foodsin toiminta perustuu tuottajien kanssa tehtyihin tuotantosopimuksiin. Yhtiöllä oli vuoden 2008 lopussa noin 6 000 sopimustuottajaa.

LSO Foods hankki kertomusvuonna 108,2 miljoonaa kiloa sian- ja naudanlihaa (110,5 milj. kiloa). Vuoden lopussa sen markkinaosuus oli sianlihan hankinnassa 40 prosenttia ja naudanlihan hankinnassa 27 prosenttia. LSO Foods välitti lihantuotantotiloille vuoden aikana kasvatettavaksi 660 000 porsasta ja 35 000 vasikkaa.

Siipikarjanlihan osalta HK Ruokatalolla on noin 135 sopimustuottajaa, jotka toimittivat yhtiölle kaikki sen tarvitsemat broilerit, yhteensä 47,6 miljoonaa kiloa (42,5 milj. kiloa), mikä vastaa noin 53 prosentin hankintaosuutta. Kalkkunan hankinnasta vastaava osakkuusyhtiö Länsi-Kalkkuna Oy toimitti HK Ruokatalolle 5,5 miljoonaa kiloa omilta sopimustuottajiltaan. Se oli lähes 56 prosenttia Suomessa tuotetusta kalkkunasta.

TEHOKKUUTTA KASVATETTIIN TEOLLISISSA PROSESSEISSA

HK Ruokatalon lihavalmisteiden ja valmisruokien valmistus on viime vuosien teollisen rakennemuutoksen aikana keskittetty Vantaalle ja Säskylään. Alkuvuonna 2008 Vantaalla sisäänajettiin muilta tuotantolaitoksilta siirrettyjä tuotantolinjoja. Teollisen rakenteen muutos osoittautui laajuutensa vuoksi odotettua vaativammaksi, jonka vuoksi teolliset prosessit jäivät alkuvuonna tavoitteista. Linjojen käyttöönoton myötä toimintatapoja on hiottu ja tuotannon tehokkuus on saatu nostettua suunnitellulle tasolle. Toimenpiteet näkyivät Suomen liiketoiminnan myönteisenä tuloskehityksenä loppuvuonna.

Raaka-aine-, materiaali- ja energiakustannukset kasvoivat voimakkaasti alkuvuonna 2008. Myös kuljetuskustannukset kohosivat kalliin polttoaineen vuoksi merkittävästi. Vaikka raakaöljy halpeni vuoden toisella puoliskolla, ei se alentanut mainittavasti energian kokonaiskustannuksia.

LOGISTIikkakeskus viimeisteltiin käyttökuntoon

Uuden logistiikkakeskuksen ylösajovaiheessa Vantaalla vuoden alkupuolella tarvittiin tavaratoimitusten varmistamiseksi uuden keskuksen rinnalla tilapäisjärjestelyjä, ja niistä aiheutui ennakoitua enemmän päällekkäisiä kustannuksia. Varajärjestelyistä huolimatta ei toimitushäiriöiltäkään vältytty. Käynnistysvaihe päättyi kesäkuussa ja häiriöiden poistumisen myötä toimitusvarmuus parani merkittävästi ja oli syksyllä asiakkaiden edellyttämällä tasolla.

HK Ruokatalon logistiikan kustannustehokkuus on parantunut automaatiotason noston myötä. Keskuksessa on myös kiinnitetty erityistä huomiota työturvallisuuteen ja ergonomiaan.

Logististen toimintojen keskittäminen Vantaalle ja logistiikkakeskuksen käyttöönotto päätti yhtiön käynnissä olleen mittavan teollisen rakennemuutosohjelman Suomessa. Ohjelman mukaisesti Tampereen tuotantolaitos ja terminaali suljettiin kesäkuussa 2008, Turun tuotantolaitos oli suljettu jo aikaisemmin. Yhtiön tuotantolaitosten määrä väheni ohjelman seurauksena kahdeksasta kuuteen.

Teollisen rakennemuutoksen jälkeen toteutettiin loppukesällä vastaava muutos organisaation tasolla. HK Ruokatalon organisaation mukaiset perustoiminnot ovat elokuusta 2008 lähtien olleet myynti, markkinointi, tilaus-toimitusprosessi ja teolliset prosessit.

Broileri maistui entistä paremmin

Siipikarjanlihan markkinoilla oli toinen peräkkäinen vahvan kasvun vuosi. Markkinat kehittyivät myönteisesti koko alkuvuoden, ja vasta syksyn kuluessa oli havaittavissa kasvun hienoista hidastumista. Kaiken kaikkiaan broilerin kulutus ja tuotanto kasvoivat Suomessa vuositason molemmat noin kahdeksan prosenttia.

Kalkkunanlihassa tilanne on haastavampi, ja kulutuksen vauhdittamiseksi tarvitaan lisää kuluttajien tarpeisiin kehitettyjä tuotteita. Siipikarjanlihan kokonaiskulutuksesta noin 11 prosenttia on

kalkkunaa, josta merkittävä osa käytetään erilaisten valmisteiden raaka-aineena.

HK Ruokatalon siipikarjatuotteiden toimitukset kasvoivat edellisestä vuodesta sekä määrältään että arvoltaan.

HK Ruokatalo Oy allekirjoitti kesäkuussa Ruoka-Saarioinen Oy:n kanssa sopimuksen, jonka mukaisesti HK Ruokatalo ostaa Ruoka-Saarioiselta broileriraaka-aineen luullisiin koipireisi- ja rintaleiketuotteisiin sekä grillibroilerit. Vastaavasti Ruoka-Saarioinen ostaa HK Ruokatalolta luuttoman broileriraaka-aineen. Järjestely tehostaa valmistuskapasiteetin käyttöä HK Ruokatalon Euran tuotantolaitoksella vahvistaen näin yhtiön siipikarjaliiketoiminnan kilpailukykyä. Samalla se osaltaan varmistaa kotimaisen raaka-aineen saantia.

Vienti

HK Ruokatalon vienti kasvoi sekä määrältään että arvoltaan. Yhtiö myi suomalaista lihaa suoraan ulkomaisille asiakkailleen ja välitti sisaryhtiö Scan AB:n tuottamaa ruotsalaista lihaa muihin maihin.

Vientimaista selvästi suurin oli Venäjä. Vaikea kansainvälinen lihamarkkinatilanne ja suuret liharastot EU-alueella pitivät vientihinnat alhaisina syksyyn asti. Viennin kannattavuuteen vaikuttivat lisäksi Yhdysvaltain dollarin ja Japanin jenin epätavallisen voimakkaat kurssiheilahtelut suhteessa euroon.

Menestystä HK Via-valmisruokasarjalle

Vuonna 2007 HK Ruokatalon markkinoille tuoma HK Via –valmisruokasarja saavutti lisää menestystä. Sarja valittiin toukokuussa Vuoden Tähtituotteeksi 2008 Elintarviketeollisuusliiton järjestämässä kilpailussa. Lisäksi HK Via – Vallankumous valmisruokahyllyssä –kampanja palkittiin syksyllä Silver Effillä vuoden 2008 markkinointiviestinnän EFFIE Finland –kilpailussa Elintarvikkeet –sarjassa. Sama kampanja voitti lisäksi tammikuun 2008 alussa AdProfit-kilpailun Paras lanseeraus –sarjan. AdProfit-kilpailussa palkitaan vuoden tuloksellimmat mainoskampanjat.

HK Via on uudenlainen valmisruokasarja, jonka herkulliset ja terveelliset maut on kehitetty yhteistyössä ravitsemusasiantuntijan

Ydinprosessi Suomessa

Liiketoimintaprosessit:

Ydinprosessi

Tukiprosessit

HK Ruokatalon toiminta on jaettu neljään osaan: liha-, siipikarja- ja valmisteliiketoimintaan sekä kaupalliseen toimintaan. HK Ruokatalon ydinprosessi alkaa kuluttajien tarpeiden selvittämisestä. Sen jälkeen ketjun eri vaiheisiin nivoutuvat alkutuotannon lihantuottajien panos, lihan hankinta, teurastus, leikkuu, tuotteiden valmistus, kuljetus ja kaupalliset toiminnot.

ja kokkien kanssa. Uudet, innovatiiviset tuotanto- ja pakkausteknologiat mahdollistavat sen, että tuotteiden maut, tuoreus ja rakenne säilyvät – ilman lisäaineita. Tuotteiden oikeaoppisesta ravitsemuskoostumuksesta kertoo se, että sarjan kaikille tuotteille on myönnetty Sydänmerkki. Sarjaan kuuluu tällä hetkellä valmiita ateriaita, keittoja ja salaatteja.

Merkittäviä vuoden 2008 uutuuksia olivat myös mm. Kariniemen liekkisiivet ja Kariniemen Kananpojan vartaat, jotka tuotiin markkinoille kesän grillikauteen. Valmisruoissa laajennettiin HK Mummon ateriasarjaa, minkä lisäksi lihavalmistemarkkinoille tuotiin HK Iso Sininen Lenkki. Lihamarkkinoille yhtiö lanseerasi loppuvuodesta uudet HK Ripeät viljapossusta valmistetut käyttövalmiit lihat.

PANOSTUKSIA RAVITSEMUSASIOIHIN

Hyvinvointi ja tuotteiden terveellisyys on vahva trendi kuluttajamarkkinassa. Siksi HK Ruokatalo panostaa vahvasti tällaisten tuotteiden kehittämiseen. Kertomusvuoden aikana yhtiö kasvatti mm. sydänmerkkituotteiden valikoiman jo yli kolmeenkymmeneen tuotteeseen.

Helpottaakseen kuluttajien päivittäisiä valintoja HK Ruokatalo on laajentanut Via-tuotesarjasta tuttua viitteellinen päiväsaanti- eli GDA-merkintöjä myös muiden tuotteiden pakkauksiin. GDA (Guideline Daily Amount) eli viitteellinen päiväsaanti on Euroopan elintarviketeollisuusliiton kehittämä tapa ilmoittaa elintarvikkeen yhden annoksen ravintosisältö ja sen osuus prosentteina viitteellisestä päiväsaannista. GDA- eli viitteellinen päiväsaanti -merkintä pakkauksissa opastaa, kuinka paljon yksi annos sisältää tiettyjä ravintoaineita ja mikä niiden osuus on viitteellisestä päiväsaannista, eli ruokavalion kokonaisuudesta. Viitteellisen päiväsaannin laskentaperusteena on naisen keskimäärin vuorokaudessa tarvitsema energiamäärä eli 2 000 kcal.

Osana ravitsemusstrategiaansa HK Ruokatalo avasi marraskuussa kuluttajille tarkoitetun internet-sivuston, www.tiesydameen.fi. Se tarjoaa tietoa ja elämyksiä kaikille ruoasta, ruoanlaitosta ja ravitsemuksesta kiinnostuneille suomalaisille.

HK RUOKATALO JA SUOMEN OLYMPIAJOUKKUE YHTEISTYÖHÖN

HK Ruokatalo ja Suomen Olympiajoukkue solmivat syksyllä yhteistyösopimuksen, jonka myötä HK Ruokatalosta tuli Suomen Olympiajoukkueen ravitsemuskumppani ja yksi joukkueen pääyhteistyökumppaneista. Yhteistyö lisää HK Ruokatalon näkyvyyttä ja ennen kaikkea vahvistaa yhtiön asemaa ravitsemusosaajana ja maukkaan ja entistä terveellisemmän ruoan valmistajana. Yhteistyön kautta yhtiö haluaa kannustaa suomalaisia syömään oikein ja liikkumaan enemmän.

HK Ruokatalon ja Suomen Olympiakomitean ensimmäinen näkyvä yhteistyön tulos, kokonaan uudistettu ”Urheilijan ravitsemusopas” ja ”Urheilijan ravitsemus” –internetsivut, julkistettiin syyskuussa osapuolten järjestämässä Hyvinvointiseminaarissa Helsingissä.

SERTIFIOITUA TUOTETURVALLISUUTTA

HK Ruokatalo haluaa panostaa toiminnan laadukkuuden, tuoteturvallisuuden ja ympäristönäkökohtien jatkuvaan kehittämiseen. Yrityksessä noudatetaan koko toimintaketjun osalta yhteisesti sovittuja toimintaperiaatteita.

HK Ruokatalolla ja hankintayhtiö LSO Foodsilla on koko tuotantoketjun kattavat, ISO 9001:2000 -standardin mukaiset sertifioidut laatujärjestelmät ja ISO 14001:2004 mukainen ympäristönhallintajärjestelmä. Sertifikaattien piiriin kuuluvat yhtiön kaikki tuotantolaitokset.

Kertomusvuoden 2008 alusta lähtien HK Ruokatalon Vantaan, Forssan ja Mellilän tuotantolaitoksilla on lisäksi sertifioitu ISO 22000 tuoteturvallisuuden hallintajärjestelmä. Muilla tuotantolaitoksilla vastaava sertifiointi tehdään vuoden 2009 alkupuolella. Lisäksi Vantaan MicVac-valmisruokatutuotannolla on British Retail Consortiumin myöntämä BRC-sertifikaatti.

Ruotsissa vahva markkina-asema ja johtavat tuotemerkit

Scan AB yhdessä tytäryhtiöidensä kanssa vastaa HKScan-konsernin liiketoiminnasta Ruotsin markkina-alueella.

Scan jalostaa ja markkinoi monipuolisesti sian-, naudan- ja lampaanlihaa, lihavalmisteita ja valmiita ruokia. Sen teollinen toiminta tapahtuu pääosin Ruotsissa, pienemässä määrin myös Puolassa ja Tanskassa.

Scan on ollut osa HKScan-konsernia vuoden 2007 alusta lähtien. Sen tärkeimmät ja tunnetuimmat tuotemerkit ovat Scan ja Pärsons.

Ruotsi	2008	%	2007	%
Liikevaihto, Meur	1 179,3	50,0	1 111,9	51,7
Liikevoitto, Meur	18,0	41,8	23,0	38,1
Liikevoitto-%	1,5		2,1	
Henkilöstö 31.12.	3 035	42,8	3 200	43,6

Prosenttiluku tarkoittaa Ruotsin markkina-alueen osuutta koko konsernin vastaavasta luvusta.

Resurssit on nyt kohdistettu Ruotsin liiketoiminnan kokonaisvaltaiseen kehittämiseen. Uuden kolmivuotisen ohjelman on määrä parantaa kilpailukykyä merkittävästi.

Scan AB:n liiketoiminnan kärkinä ovat sen lihaliiketoimintayksikkö ja valmisteliiketoimintayksikkö, joiden täydentäjinä ovat Scanin teolliset tytäryhtiöt, suurimpana SLP Pärsons AB.

Yhtiön ydinbisnekseen kuuluva, volyymiltaan suuri lihaliiketoiminta sujui vuonna 2008 ennakoidulla tavalla, vaikkakin kansainväliset lihamarkkinoiden häiriöt heijastuivat sen kannattavuuteen erityisesti teollisuusmyynnissä ja viennissä.

Valmisteiden puolella menestyivät kohtalaisesti Pärsonsin tuotteet, varsinkin leikkeleet, joissa ns. lompakkopakkausten kysyntä kasvoi ilahduttavasti. Sen sijaan Scanin muu lihavalmisteiden tuotanto ja markkinointi eivät menestyneet odotetusti. Suuri vaikutus tähän oli alkuvuoden voimakkaalla kustannusten nousulla, josta aiheutunut paine myyntihintojen korottamiseen saatiin läpi neuvotteluissa asiakkaiden kanssa vain osittain. Tilanteen hankaluutta kuvastaa syksyllä käyty hintaneuvottelu, jonka aikana merkittävä osa Scanin tuotevalikoimasta poistui useaksi viikoksi yhden suuren vähittäiskauppa- ja valikoimista.

Pitkälle kesään jatkunut vaikea markkinatilanne ja ylitarjonta kansainvälisillä sianlihamarkkinoilla heikensivät kannattavuutta myös Ruotsin markkina-alueella varsinkin vuoden alkupuolella. Syksyllä kannattavuus jonkin verran koheni, ja parhaan tuloksensa Scan AB teki vuoden viimeisellä neljänneksellä. Kokonaisuutena ottaen vuoden 2008 liikevoitto oli kuitenkin vaatimaton ja jäi edellisen vuoden tasosta.

Kehityksen vauhdittamiseksi yhtiössä käynnistettiin maaliskuussa 2009 uusi kolmivuotinen ohjelma, jolla kevennetään merkittävästi kustannusrakennetta, nostetaan tuotteiden jalostusastetta ja tehostetaan kaupallisia toimintoja. Tarkoitus on näin nostaa Scan AB:n

kannattavuus tavoitellulle tasolle. Se merkitsee konsernin taloudellisten mittarien mukaisesti 5 prosentin liikevoittoa liikevaihdosta laskettuna. Vuonna 2008 liikevoitto jäi 1,5 prosenttiin.

KESKITTÄMISTÄ JA TEHOSTAMISTA

Scan on viime vuodet pyrkinyt kohdentamaan toimintaansa entistä tarkemmin ydinosaamisen keskeisiin alueisiin.

Keväällä 2007 aloitetun tehostamisohjelman mukaisesti toteutui kertomusvuonna muun muassa teurastusten siirto Uppsalan ja Skellefteån laitoksista Scanin muihin teurastamoihin. Syyskuussa 2008 loppui toiminta Kävlingsen tuotantolaitoksessa Etelä-Ruotsissa. Kuluttajapakatun lihan tuotannossa Uppsalassa päädyttiin syksyllä henkilöstövähennyksiin johtuen asiakasrakenteesta tapahtuneista muutoksista. Vähennyksistä huolimatta Scan aikoo panostaa jatkossa voimakkaasti kuluttajapakattuun lihaan.

Lokakuussa Scan osti vähemmistöosuuden pienestä teurastamoyhtiöstä Bertil Erikssons Slakteri AB:stä. Järjestely yhtenäistää Keski-Ruotsin lihantuottajille tarjottavia palveluja ja samalla osaltaan varmistaa ruotsalaisen liharuoka-aineen saannin.

Investointien puolella merkittävin kohde Scanin tulevaa kehitystä ajatellen oli Linköpingiin kohoava uusi logistiikkakeskus. Rakennustyöt etenivät suunnitelmien mukaisesti aikataulussaan, ja laiteasennukset päästiin aloittamaan vuoden 2009 alkuviikkoina. Täyteen toimintavauhtiin Linköpingin logistiikkakeskus pääsee alkuvuonna 2010 ja silloin se tulee toimimaan yhtiön koko valtakunnallisen tavarajakelun keskipisteenä.

Swinoujscissa, Puolan Itämeren rannikolla sijaitsevan Scanin tuotantolaitoksen laajennus valmistui käyttökuntoon kesäkuussa. Swinoujscien tehdas on erikoistunut viipaloimaan ja pakkaamaan pekonia HKScan-konsernin yhtiöiden markkinoitavaksi, mutta myös alihankintana muille.

KULUTTAJAT ARVOSTAVAT SCANIA

Kuluttajat pitävät Scania tutkitusti Ruotsin kolmanneksi vahvimpina tuotemerkinä elintavikkeissa. Tämä ilmeni Lundin yliopistossa tehdystä selvityksestä, missä yhdistettiin kuluttajien käsitykset kannattavuudesta ja myynnin kasvusta. Yrityksen kannalta vahva tuotemerkki varmistaa tasaisen, positiivisen kassavirran, mikä mahdollistaa muun muassa vakaamman pohjan hinnoittelulle. Scanille vahva tuotemerkki ja vahva markkina-asema ovat vuosien työn tulosta ja ne luovat perustan yrityksen edelleen kehittämiselle.

Pitäjänteistä kuluttajamarkkinointia ajatellen Scan lanseerasi keväällä näyttävän lajitelman korkealaatuisia grillilihoja ja aloitti yhteistyön Swedish BBQ teamin kanssa. Toisin kuin monissa muissa maissa grillaaminen ei ole Ruotsissa saanut aivan sellaista asemaa kuin mihin sillä olisi edellytyksiä. Tähän mahdollisuuteen Scan halusi tarttua. Kansainvälisissä kilpailuissa menestynyt Swedish BBQ team koostuu ruotsalaisista ruoan ammattilaisista, jotka ovat työskennelleet huippuravintoloissa eri puolilla Eurooppaa.

Myös joulun ja uudenvuoden sesonki sujui konsernin kannalta myynnillisesti hyvin, mukaan lukien tärkeän joulukinkkukaupan. Kauden menestystuotteeksi osoittautui Scan Piggham luomukinkku, jonka myynti kaksi ja puoli -kertaistui edellisestä vuodesta. Kaiken kaikkiaan Scan vahvisti markkina-asemiaan vuoden loppupuolella sekä volyymiltaan että myynnin arvolla mitattuna.

Jo muutaman vuoden ajan Scan AB on tehnyt yhteistyötä Astrid Lindgrenin Lastensairaalaan ylläpitävän säätiön kanssa. Scan on tukenut säätiötä rahallisesti ja järjestämällä tapahtumia. Vuoden 2008 joulukeräys tuotti yli puoli miljoonaa kruunua. Kampanjan aikana jokaisen Scan-tuotepakkauksen myyntihinnasta meni osa joulukeräykseen lastensairaalan hyväksi.

YMPÄRISTÖ- JA RAVITSEMUSASIAT KIINNOSTAVAT YHÄ ENEMMÄN

Vuoden 2008 aikana Ruotsin tiedotusvälineissä käytiin vilkasta keskustelua elintarvikkeista ja elintarviketeollisuudesta. Keskustelussa korostuivat jo pidemmän aikaa esillä olleet ruoan terveellisyysnäkökohdat ja viime aikoina voimakkaasti ajankohtaistuneet ilmastokysymykset.

Scan AB on omalta osaltaan päättänyt vastata näihin ajankohdaisiin haasteisiin käynnistämällä kesäkuussa 2008 pitkäjänteisen ilmasto-ohjelman. Scanin tavoitteena on vähentää kasvihuonekaasujen päästöjä 35 prosentilla vuoteen 2010 mennessä ja 50 prosentilla vuoteen 2020 mennessä verrattuna vuoteen 2003. Tavoitteeseen pääsemisessä ensi sijaisia keinoja ovat omien teollisten prosessien kehittäminen vähäpäästöisemmiksi ja energian käytön sekä kuljetusten tehostaminen. Myös kohdentamalla ostoja oikein on mahdollista löytää päästöjen kannalta optimaalisia ratkaisuja.

Ruotsin liha-alalla Scan AB on edelläkävijä ympäristönhallinnan kehittäjänä. Se on edelläkävijä myös eettisten kysymysten ja eläinten hyvinvointiin liittyvien seikkojen huomioon ottamisessa jokapäiväisessä toiminnassa. Eläinten hyvinvointia säätelevä lainsäädäntö on Ruotsissa tunnetusti maailman huippua. Scan seuraa toimintansa onnistumista vuosittain laadittavalla raportilla (Etik- och Miljöredovisning), missä käydään läpi kertomusvuoden toimenpiteet ja katsotaan myös tulevaisuuteen. Raportointi kattaa eettisten kysymysten ja ympäristönhallinnan ohella myös henkilöstön ja työyhteisön kehittämisen.

Kuluttajien päivittäisissä valinnoissa terveellisyysnäkökohdat korostuvat nykyään yhä useammin. Sitä silmälläpitäen yhtiö päätti vuoden 2008 alussa vähentää suosittun Må Gott –kevyttuotesarjansa tuotteiden suolapitoisuutta jopa 25 prosentilla. Matalan suolapitoisuuden ohella toinen tärkeä ominaisuus on alhainen energiamäärä, sillä sarjan kaikissa parissakymmenessä tuotteessa on rasvaa enintään 9 prosenttia. Kaikissa Må Gott –tuotteissa on Ruotsin Elintarvikeviraston myöntämä Nyckelhålet-merkki osoittamaan, että ne ovat tuoteryhmässään parempi valinta terveyden kannalta.

Uusi aluevaltaus Scanille ovat allergikoille tarkoitettut makkarat ja muut lihavalmisteet, jotka eivät sisällä lainkaan gluteenia, laktoosia eikä kananmunaa. Valmistuksessa ei liioin käytetä soja-, maito- tai hernevalkuaista. Linköpingin ja Örebron tuotantolaitokset on sertifioitu näiden erikoistuotteiden valmistajiksi.

Baltiassa perustuotteet lisäsivät suosiotaan

HKScanin Baltia-ryhmä toimii Virossa, Latviassa ja Liettuassa. Ryhmään kuuluvat Rakvere Lihakombinaat tytäryhtiöineen sekä AS Tallegg, Viron suurin siipikarjan ja kananmunien tuottaja. Rakveren tytäryhtiötä ovat virolainen AS Ekseko, latvialainen Rigas Miesnieks sekä liettualainen Klaipedos Maisto Mesos Produktai. Yhtiöillä on kaikissa kolmessa maassa omat tuotemerkit. Virossa tunnetuin on Rakvere, Latviassa Rigas Miesnieks ja Liettuassa Klaipedos Maistas. Tallegg toimii myös Latviassa ja Liettuassa omilla tuotemerkeillään.

Viro:

Latvia:

Liettua:

Baltia	2008	%	2007	%
Liikevaihto, Meur	168,2	7,1	145,3	6,8
Liikevoitto, Meur	6,4	14,9	10,7	17,7
Liikevoitto-%	3,8		7,4	
Henkilöstö 31.12.	1 826	25,7	1 892	25,8

Prosenttiluku tarkoittaa Baltian markkina-alueen osuutta koko konsernin vastaavasta luvusta.

Baltiassa kansantaloudet taantuivat HKScanin liiketoimintaluokista nopeimmin ja jyrkimmin. Vahvan markkina-aseman turvin konsernin on mahdollista menestyä kohtuullisesti meneillään olevassa taantumassa ja sen yli.

Toimintaympäristön muutokset kertomusvuonna olivat osin jopa dramaattisia. Vuoden 2007 puolella voimakkaasti edennyt inflaatio hidastui vuoden 2008 alussa. Vuosia jatkuneen vahvan talouskasvun veto loppui, ja kansantaloudet painuivat miinukselle ensin Virossa ja Latviassa ja sitten myös Liettuassa. Kesästä lähtien taantuma jyrkkeni. Työttömyys oli jo alkanut lisääntyä, ja tahti kiihtyi loppuvuotta kohti.

Päivittäistavarakaupassa myynnin volyyymi ja arvo kääntyivät laskuun. Edullisempien tuotteiden kysyntä lisääntyi jo vuoden alusta kuluttajien taloudellisten näkymien synkentyessä. Rakvere Lihakombinaatin kannalta kesän grillikausi sujui vielä suunnitelmien mukaan, mutta kesän jälkeen kysyntä kääntyi jatkojalostetun punaisen lihan osalta laskuun.

KAHDEKSAN KUUKAUTTA TAVOITTEESSA

HKScanille vuoden kahdeksan ensimmäistä kuukautta sujuivat Baltiassa myynnin kannalta suunnitellusti ja tulos kokonaisuudessaan oli siihen asti tavoitteen mukainen. Tavoitteeseen pääsyä auttoi toiminnallisten kustannusten hallinta. Kuitenkin tuloksen tekeminen vaikeutui kaiken aikaa, ja loka-joulukuu oli kannattavuudeltaan vuoden heikoin jakso.

Syynä oli ennen kaikkea konsernin oman raaka-ainetuotannon heikentynyt kannattavuus ja voimakkaasti nousseet kustannukset. Kiristyneessä kilpailutilanteessa kustannusnousujen vieminen myyntihintoihin vaikeutui vuoden loppua kohden. Siitä seurasi myyntikatteiden alenemista, mikä taas vaikutti siihen, että liikevoittoa kertyi vain runsaat puolet edellisen vuoden määrästä.

KUSTANNUSPAINOJA ALKUTUOTANNOSSA

Rehukustannukset kallistuivat jyrkästi koko maailmassa syksyllä 2007 ja pysyivät korkeina alkuvuoden 2008. Samaan aikaan sianlihan myyntihinta oli alhaalla kansainvälisen ylitarjonnan takia. Tämä epäedullinen yhtälö vaikutti suoraan Rakvere Lihakombinaatin tytäryhtiöön, Rakverelle sianlihaa toimittavaan Eksekoon. Se painui selvästi tappiolle ensimmäisellä ja vielä toisellakin neljänneksellä.

Myös siipikarjanlihan tuotantokustannukset nousivat, mutta Tallegg, joka tuottaa itse tarvitsemansa broilerit, pystyi pitämään hinnat ja kustannukset kohtuullisesti tasapainossa.

Investointiohjelman mukaisesti Rakvere Lihakombinaatin uusi nakkiliinja otettiin käyttöön syyskuussa. Uuden linjan myötä Rakveren kuorettomien nakkien tuotantokapasiteetti nousi merkittävästi ja mahdollisti viennin aloittamisen Venäjälle. Tallegg puolestaan uudisti kasvattamoitaan ja investoi pakuun tehostamiseen.

KULUTTAJIEN OSTOTOTTUMUKSET MUUTTUIVAT

Kesäjakso oli kaupallisesti onnistunut Rakverelle. Grillituotteiden valikoima oli oikein rakennettu ja ajankohtaan sopiva. Talleggilla myyntivolyymit pysyivät hyvällä tasolla, ja marinoitujen tuotteiden myynti sujui hyvin kesällä. Siipikarjavalmisteiden ja paistovalmiiden tuotteiden suosio pysyi tasaisena.

Latviassa hintakilpailu kiristyi ja kannattavuus oli siellä koetukseksi. Rigas Miesnieksillä oli pääpaino oman toimintansa tehokkuuden parantamisessa. Uudet tuotteet suunnattiin edullisempien tuotteiden segmenttiin, missä kysyntä lisääntyi vuoden mittaan. Tällaisia olivat muun muassa pelmenit, ruokamakkarat ja eräät kinkkutuotteet.

Myös Liettuassa, Baltian suurimmassa kansantaloudessa, hintakilpailu oli ankaraa ja taantumien merkit nähtävissä. Klaipedos Maistas –tuotteissa keskityttiin sen vuoksi paljon perusasioihin,

kuten tuoreeseen lihaan, ruokamakkaroihin ja savustettuihin tuotteisiin. Myynti kehittyi myönteisesti koko vuoden.

Talouden syvenevä taantuma Baltiassa näkyi syksyllä niin, että kulutus suuntautui entistä vahvemmin hinnaltaan edullisempiin tuotteisiin. Vuoden lopulla monet olivat siirtyneet käyttämään perinteisiä paikallisia perustuotteita, kuten keittoihin sopivaa edullisempaa lihaa tai muuta jalostamatonta lihaa, nakkeja, jauhelihaa ja elimiä. Myös erot kaupunkien ja maaseudun välillä korostuivat selvemmin kuin aikoihin.

VAHVASTI MARKKINOILLA

Rakvere Lihakombinaat on Virossa markkinajohtaja ja yhdessä Talleggin kanssa yhtiöllä on 35 prosentin osuus lihavalmisteista Virossa. Latviassa Rigas Miesnieks on selkeästi suurin alan yrityksistä 21 prosentin osuudella. Liettuaassa Klaipėdos Maistas on kolmanneksi suurin toimija 10 prosentin markkinaosuudellaan.

Markkinatilanteen ja ankaran hintakilpailun takia monta elintarvikealan yritystä on ajautunut ahtaalle varsinkin Latviassa ja Liettuaassa. Plusmerkkistä tulosta teki vain muutama yritys, niiden joukossa HKScanin Baltia-ryhmä. On odotettavissa, että alalla tapahtuu lisää rakenteellisia muutoksia.

Vahvasti Puolan liha-alan muutoksessa

Kansainvälistymisstrategiansa mukaisesti HKScan hakeutui vähemmistöosakkaaksi lihayhtiö Sokolówiin vuonna 2002. Sokolów oli Puolan markkinajohtaja, sillä oli hyvät kasvumahdollisuudet ja sen tuotemerkit kuuluivat maan tunnetuimpiin.

Puolan markkinoiden suuruuden takia ja riskien tasaamiseksi HKScan otti kesällä 2004 kumppaniksi tanskalaisen Danish Crownin. Tarkoitusta varten perustettu yhteisyritys Saturn Nordic Holding alkoi lisätä omistustaan järjestelmällisesti, ja kesästä 2006 lähtien Sokolów on ollut kokonaan suomalais-tanskalaisessa omistuksessa.

Puola	2008	%	2007	%
Liikevaihto, Meur	270,9	11,5	220,9	10,3
Liikevoitto, Meur	4,2	9,8	3,7	6,1
Liikevoitto -%	1,6		1,7	
Henkilöstö 31.12.	5 732	-	5 419	-

Luvut tarkoittavat HKScan-konsernille konsolidoitua osaa (50 %). Henkilöstöluvussa on Sokolówin koko henkilöstö eikä sitä ole sisällytetty konsernin lukuihin. Prosenttiluku tarkoittaa Puolan markkina-alueen osuutta koko konsernin vastaavasta luvusta.

Puolassa vuosi 2008 oli kokonaisuutena ottaen edellisen vuoden kaltainen. Ilahduttavaa oli suorituskyvyn paraneminen vuoden loppua kohti.

Liha-alan toimintaedellytyksiin Puolassa vaikuttivat samat ilmiöt kuin HKScanin muissakin toimintamaissa. Edellisenä syksynä voimakkaasti noussut rehuviljan hinta lisäsi kustannuksia alkuvuonna ja heikensi alan yritysten kannattavuutta. Sokolówista katsottuna harmillista oli myös, että kotimarkkinoiden häiriöitä voimistivat Yhdysvaltain taloudellinen taantuma ja EU-maiden talouden hidastuminen.

Kuitenkin Puolassa vallitsi kaiken kaikkiaan optimistisempi ilmapiiri kuin konsernin muilla markkina-alueilla. Kansantalouden yli kuuden prosentin kasvuvauhti tosin hidastui, mutta pysytteli vielä marraskuussa vajaassa neljässä prosentissa, kun Baltiassa kansantaloudet olivat jo miinuksella.

YDINLIIKETOIMINTA VAHVIN

HKScanin Puolan liiketoiminnassa parhaiten tavoitteissaan eteni edelleen Sokolówin varsinainen ydinliiketoiminta, eli lihan ja jalostettujen tuotteiden valmistus ja myynti Puolan markkinoille. Viennin edellytykset ja kannattavuus paranivat vuoden lopulla, kun valuutta, zloty, heikkeni voimakkaasti kansainvälisen finanssikriisin yhtenä ilmentymänä.

Euromääräinen liikevaihdon kasvu Puolan markkina-alueella vuoden aikana oli peräti yli 20 prosenttia, mutta kun saman aikaisesti raaka-aine- ja valmistuskustannukset nousivat vauhdilla, koko vuoden 2008 liikevoitto päättyi edellisen vuoden tasolle. Se on pidemmän aikavälin tavoitteita tarkasteltaessa riittämätön tulos.

Vuoden 2007 syksyllä vaikeutunut kansainvälinen markkinatilanne ja sianlihan kasvava ylläpito jatkuivat koko alkuvuoden 2008. Eläintuotannon huono kannattavuus rasitti alkutuotanto-

yhtiö Agro-Sokolówia, jonka tulos jäi alkuvuonna tappiolliseksi. Keväällä Agro-Sokolówissa tehtiin 1,5 miljoonan euron alaskirjaus vaihto-omaisuuteen, mikä veti koko toisen neljänneksen tuloksen tappiolle Puolassa. Ilman tätä alaskirjausta Sokolówin vuoden 2008 liikevoitto olisi ylittänyt edellisen vuoden tason. Agro-Sokolówissa tehtiin merkittävät toiminnan laatua nostavat investoinnit ja samanaikaisesti suoritettiin myös merkittäviä panostuksia henkilöstön osaamiskoulutukseen.

Merkille pantavaa oli, että Sokolówin suorituskyky parani asteittain vuoden loppua kohden; neljäs neljännes muodostui vuoden parhaaksi. Ilahduttavaa oli myös, että aiemmin tappiota tehnyt tytäryhtiö Pozmeat pystyi parantamaan kannattavuuttaan pitkään kestäneellä kustannus- ja tehostamisohjelmalla. Pozmeat nousi loppusyksyllä 2008 voitolliseksi. Yhtiö on Sokolówin omistuksessa tuotemerkeineen pystynyt raivaamaan tuotteilleen paikan puolalaisessa vähittäiskaupassa ja toiminnan kannattavuuden nousu on perustunut riittävän volyymitason saavuttamiseen.

MYYNТИ KOTIMAAHAN TOTEUTUI ODOTETUSTI

Voimakkain myynnin kehitys Puolassa tapahtui Sokolówin toimituksissa modernin vähittäiskaupan ketjuihin (super- ja hypermarketit), joiden osuuden arvioidaan jatkossa entisestään kasvavan. Kuitenkin Sokolówin oma myymäläverkosto ja traditionaalinen vähittäiskauppa ovat edelleen olennaisen tärkeitä. Myynnin tehokkuutta lisätäkseen Sokolów yhdisti kahden viimeksimainitun myyntikanavan organisaationsa lokakuun alussa yhdeksi.

Kaikkiaan myynti Puolan omille kotimarkkinoille toteutui odotetusti. Sen sijaan vienti supistui hivenen edellisvuodesta johtuen pääasiassa zlotyn kurssista, joka jatkoi vahvistumistaan elokuun alkuun asti.

Vuoden tärkeimpiin kuuluneessa tuotelanseerauksessa Sokolów toi markkinoille Kolon tehtaan uudet ohuet makkarat, jotka teh-

dään vastikään käyttöön otetulla uudella nakki- ja grillimakkara-linjalla. Linjan erikoisuutena on, että siinä valmistetaan makkaralle päällyskuori samalla kertaa kun makkara ruiskutetaan. Kolon uutuusmakkaroiden kuori on algiinaattia, merileivistä eristettävää sidosainetta.

Toinen, arkisempi, mutta kaupallisesti merkittävä uutuus vuonna 2008 oli suojavaasun pakatun vakiopainoisen tuoreen lihan tuominen markkinoille.

KOKO ALALLA ODOTETTAVISSA RAKENTEELLISIA MUUTOKSIA

Kansainvälinen sikatalouden kriisi vuosina 2007-2008 vähensi huomattavasti tuotantoa myös Puolassa, joka on EU:n suurimpia sianlihan tuottajamaita. Eläinmäärä putosi alimmilleen moneen vuoteen, mikä yhdessä kohonneiden ruoan hintojen kanssa johti siihen, että puolalaisten lihankulutus väheni kilon verran henkeä kohden laskettuna.

Tiukentuneen kannattavuustilanteen seurauksena keskikokoisia-kin liha-alan yrityksiä on Puolassa mennyt konkurssiin ja monet ovat suurissa vaikeuksissa. Talouden yleiset ongelmat jouduttavat näin Puolan perinteisesti pirstaleisen liha-alan rakenteellista keskittymistä. Vastaavaa kehitystä on havaittavissa myös kaupan puolella sekä paikallisissa ketjuissa että suurissa valtakunnallisissa ketjuissa. Käynnissä oleva liha-alan rakenteellinen muutos luo lisää mahdollisuuksia liiketoiminnan kehittämiseen alan vahvoille toimijoille, joihin Sokolów lukeutuu.

Henkilöstö HKScanin yritysryhmässä

HKScan-konsernilla on henkilöstöä yhdeksässä Euroopan maassa. Suoraan konserniyhtiöiden palveluksessa on noin 7 100 työntekijää ja toimihenkilöä, minkä lisäksi yhteisyrityksen kautta konsernin vaikutuspiiriin kuuluu runsaat 5 700 henkeä. Henkilöstön jakautumaa maittain kuvataan oheisessa taulukossa.

Euroopan maat poikkeavat toisistaan historiallisesta ja kulttuurisesta kehityksestä johtuen ja siksi myös työntönteon perinteet ja tavat vaihtelevat maasta toiseen. HKScanissa operatiivinen johto kussakin maassa huolehtii siitä, että konsernin yritykset ottavat toiminnassaan huomioon säädökset ja sopimukset, jotka kyseisissä maissa ohjaavat työntekoa, palkkausta ja muita työehtoja samoin kuin henkilökunnan työturvallisuutta.

Periaatteidensa mukaisesti HKScan pitää myös tärkeänä työntekijöiden ja toimihenkilöiden oikeutta ammatilliseen järjestäytymiseen ja etujensa ajamiseen.

HENKILÖSTÖ NUMEROIDEN VALOSSA

HKScan-konsernin palveluksessa työskenteli vuoden 2008 aikana keskimäärin 7 421 henkilöä (7 840 vuonna 2007). Runsaan neljänsadan hengen vähennys johtui käynnissä olevista tehostamis- ja kustannusohjelmista, joilla konsernin yhtiöt pyrkivät parantamaan kilpailukykyään ja kannattavuuttaan.

Markkina-alueittain henkilöstöä oli keskimäärin: Ruotsi 3 200, Suomi 2 377 ja Baltia 1 844. Lisäksi Sokolówin palveluksessa oli keskimäärin 5 515 henkilöä.

Konsernin maksamat palkat ja palkkiot vuonna 2008 olivat 263,3 miljoonaa euroa (249,1 Meur).

Kun mukaan lasketaan myös eläke- ja muut henkilösivukulut, kokonaissumma kohosi 319,0 miljoonaa euroon (319,0 Meur).

Henkilöstö maittain vuoden lopussa

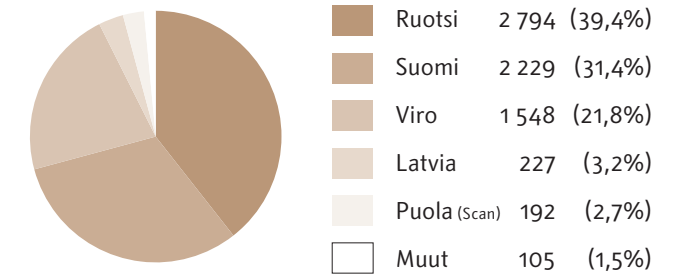
	2008	%	2007	%	2006	%
Ruotsi	2 794	39,4	3 050	41,6	-	-
Suomi	2 229	31,4	2 236	30,5	2 328	56,0
Viro	1 548	21,8	1 630	22,2	1 580	37,9
Latvia	227	3,2	219	3,0	201	4,3
Puola (Scan)	192	2,7	100	1,4	-	-
Liettua	51	0,7	43	0,6	51	1,2
Tanska	44	0,6	45	0,6	-	-
Englanti	5	0,1	5	0,1	-	-
Venäjä	5	0,1	5	0,1	5	0,1
HKScan yht.	7 095	100,0	7 333	100,0	4 165	100,0
Sokolów	5 732	-	5 419	-	4 968	-

Henkilöstö yrityksittäin vuoden lopussa

	2008	2007	2006
HKScan Oyj	13	14	13
Scan-konserni	3 035	3 200	-
HK Ruokatalo Oy	2 084	2 080	2 177
Rakvere Lihakombinaat -konserni	1 378	1 402	1 346
AS Tallegg	448	490	486
LSO Foods Oy	67	75	91
Muut	70	72	52
HKScan-konserni yhteensä	7 095	7 333	4 165
Sokolów-konserni	5 732	5 419	4 968

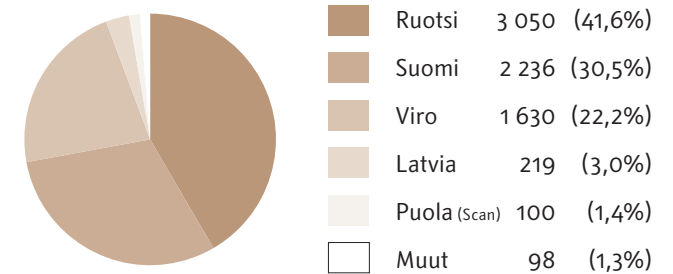
Scan AB tytäryhtiöineen on kuulunut HKScan-konserniin vuoden 2007 alusta lähtien.

Henkilöstö maittain vuoden 2008 lopussa

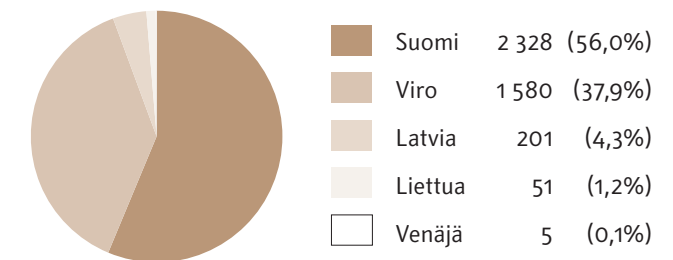
Lisäksi Sokolów-konserni työllisti 5 732 henkeä.

Henkilöstö maittain vuoden 2007 lopussa

Lisäksi Sokolów-konserni työllisti 5 419 henkeä.

Henkilöstö maittain vuoden 2006 lopussa

Lisäksi Sokolów-konserni työllisti 4 968 henkeä.

Vastuullista ympäristön hallintaa

HKScan valmistaa laadukkaita tuotteita, jotka ovat osa maistuvaa, monipuolista ruokavaliota ja ovat turvallisia käyttää. Vastuunsa tuntevana ruoan tekijänä HKScan tytäryhtiöineen haluaa kaikilla markkina-alueillaan toimia niin, että valmistuksesta aiheutuva haitta ympäristölle on mahdollisimman pieni. Periaatetta sovelletaan käytäntöön Suomessa, Ruotsissa, Baltiassa ja Puolassa ottaen huomioon voimassa olevat paikalliset ja unionitason säännökset ja sertifiointimenettelyt.

Operatiivinen johto kullakin markkina-alueella vastaa siitä, että ympäristöhallinta on järjestetty tarkoituksenmukaisella tavalla.

SERTIFIOITU TAPA TOIMIA

Ympäristöhallinta on keskeinen osa konsernin toimintajärjestelmää, siksi ympäristönäkökohdat otetaan huomioon toiminnan jokaisessa vaiheessa.

ISO 14001 -standardin mukainen ympäristöhallintajärjestelmä on käytössä kaikissa HK Ruokatalon tuotantolaitoksissa Suomessa, Rakvere Lihakombinaatin ja Talleggin tehtailla Virossa sekä kuudessa Scanin tuotantolaitoksessa Ruotsissa. Muut Scanin laitokset soveltavat BAS-järjestelmää, missä ympäristötyötä johtaa paikallinen ohjausryhmä. Se vastaa siitä, että tehtailla on asetettu ympäristötavoitteet ja että niitä noudatetaan. Puolassa Sokolówin tehtaat toimivat hyvien tuotantokäytäntöjen mukaisesti Puolan Eläinlääkintäviraston jatkuvassa valvonnassa. Sokolówilla on myös AQAP 2110 -sertifikaatti, joka oikeuttaa sen toimittamaan lihaa ja lihatuotteita Nato-joukoille.

Kaikilla HKScan-konserniin kuuluvilla tehtailla Suomessa, Ruotsissa ja Baltiassa on ISO 9001 -standardin mukainen laadunhallintajärjestelmä, muutamilla tehtailla on sen lisäksi sertifioitu ISO 22000 tuoteturvallisuuden hallintajärjestelmä. Puolassa Jaroslavin tuotantolaitos on ISO 9002 -sertifioitu, muut Sokolówin tehtaat viimeistelevät ISO 9001 -sertifiointia. British Retail Consortiumin BRC-sertifikaatti on jossain laajuudessa konsernin kaikilla markkina-alueilla, myös Puolassa.

Konsernin yhtiöt panostavat yhä enemmän tuoteturvallisuuteen

ja sen jatkuvaan kehittämiseen. Se on osa HKScanin vastuullisuutta. Kuluttajien kiinnostus tuotteiden koostumukseen ja ravintosisältöön, samoin kuin yhä laajemmalle levittäytyvä terveellisyys-ajattelu otetaan huomioon sekä valmistuksessa että markkinoinnissa.

TAVOITTEITA JA TULOKSIA

Konsernin yhtiöistä Scan AB ja HK Ruokatalo Oy ovat tehneet systemaattista ympäristötyötä jo 1990-luvun puolivälistä lähtien. Scan muun muassa laatii vuosittain erityisen raportin, missä selostetaan ympäristöseikkojen ohella myös eettisten näkökohtien toteutumista ja tulevia kehitystavoitteita. Raportointi on ainutkertaista toimialalla.

Suomessa on panostettu siihen, että tuotantolaitokset toimivat ympäristöasioissa yhdenmukaisesti ja suunnitellusti. Tätä helpottaa se, että HK Ruokatalon kaikilla toimipaikoilla on sertifioitu järjestelmä sitä varten. Kertomusvuonna valmistuneella yhtiön mittavalla teollisen rakenteen uudistusohjelmalla saatiin myös myönteisiä ympäristövaikutuksia: lämmön ja veden kulutus vähenivät huomattavasti.

Hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi HK Ruokatalo siirtyi käyttämään ns. Carbon Free -sähköä, jonka tuottamisesta ei synny hiilidioksidipäästöjä. Sähkön hankintasopimus kattaa myös vuoden 2009. Scanissa on kasvihuonekaasujen osalta asetettu tavoitteeksi vähentää päästöjä 35 prosenttia vuoteen 2010 ja 50 prosenttia vuoteen 2020 mennessä, niissä kohdissa, joihin Scan itse pystyy vaikuttamaan, ennen muuta energiankäytössä, kuljetuksissa, osastoissa ja tuotannon prosesseissa. Vertailuvuotena on vuosi 2003. Ilmastotyö jakaantuu kolmeen osaan: laitoskohtaiseen toimintasuunnitelmaan, henkilöstön menettelyohjeisiin sekä tuottajilta ja tavarantoimittajilta edellytettäviin valmiuksiin.

HKScan on mukana muutamissa biovoimalahankkeissa Suomessa, Ruotsissa ja Virossa, joissa tuotantolaitosten orgaanista biojätettä käytetään lämpö- ja sähköenergian tuotantoon sekä kompostimullan ja lannoitteiden valmistukseen. Konsernin osakkuusyhtiö suunnittelee jo kolmannen kaasuntuotantoyksikön rakentamista Suomeen.

Ympäristöhallintaa kehitetään HKScanissa konsernitason muun muassa yhdenmukaistamalla ympäristömittareita ja niiden seurantaan kuten esimerkiksi hiilidioksidipäästöjen mittaamisessa HK Ruokatalossa ja Scanissa.

Ympäristömittarien toteutuminen HK Ruokatalon toimipaikoissa

	2008	2007	muutos %
Sähkö			
- kokonaiskulutus (MWh)	93 706	91 873	+ 2,0
- ominaiskulutus (kWh / kg)	0,42	0,44	-5,5
Lämpö			
- kokonaiskulutus (MWh)	85 551	93 386	-8,4
- ominaiskulutus (kWh / kg)	0,38	0,45	- 15,2
Vesi			
- kokonaiskulutus (m3)	1 435 800	1 459 691	-1,6
- ominaiskulutus (l / kg)	6,36	6,98	- 8,9
Jätteet			
- yhteensä (tn / v)	28 697	25 464	+12,7
- määrä (g / kg)	127,2	121,9	+4,4
Ominaiskulutus tarkoittaa sähkön, lämmön ja veden kulutusta suhteutettuna ulkoisen myynnin kiloihin.			

Ympäristömittarien toteutuminen Scanin toimipaikoissa

	2008	2007	muutos %
Sähkö			
- kokonaiskulutus (MWh)	105 188	113 387	-7,2
- ominaiskulutus (kWh / kg)	0,20	0,21	-4,8
Lämpö			
- kokonaiskulutus (MWh)	83 383	98 097	-15,0
- ominaiskulutus (kWh / kg)	0,16	0,18	-12,7
Vesi			
- kokonaiskulutus (m3)	1 846 109	2 057 365	-10,3
- ominaiskulutus (l / kg)	3,47	3,77	-7,9
Jätteet			
- yhteensä (tn / v)	24 065	22 982	+4,7
- määrä (g / kg)	45,2	42,1	+7,5
Ominaiskulutus tarkoittaa sähkön, lämmön ja veden kulutusta suhteutettuna tuotantomääriin.			

Hallituksen toimintakertomus 1.1.-31.12.2008

- Vuosi 2008 oli liiketoiminnallisesti haastava HKScanissa. Liikevoitto 38,1 miljoonaa euroa jäi odotetusti alle vuoden 2007 tason ja oli selvästi riittämätön.
- Loppuvuosi sujui suunnitelmien mukaan. Konsernin liikevoitto muodostui loka-joulukuussa ennako-odotusten mukaisesti paremmaksi kuin kolmannella neljänneksellä perustuen erityisesti Suomen liiketoiminnan suorituskyvyn vahvistumiseen.
- Ruoan kulutuskysynnän odotetaan säilyvän ennallaan Suomessa ja Ruotsissa, vaikka tuoteryhmien välillä painotukset muuttuisivatkin. HKScanin laajoista tuotevalikoimista löytyy ajankohtaan ja tilanteeseen sopivia ruokia ja ruoan raaka-aineita.
- Finanssikriisi on tuonut mukanaan voimakkaita kurssivaihteluja yhtiön keskeisiin valuuttoihin.

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

LIIKEVAIHDON KEHITYS

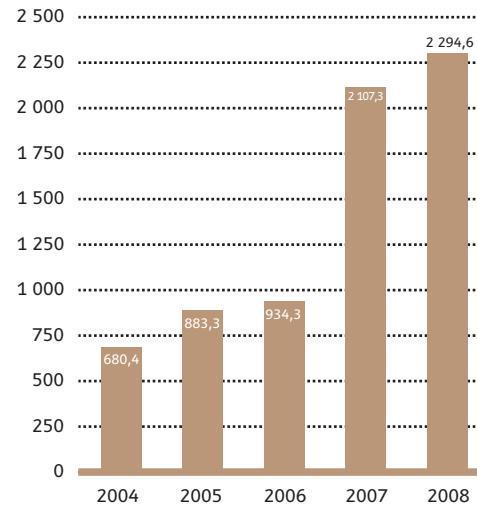
HKScan-konsernin liikevaihto kasvoi kertomusvuonna 8,9 prosenttia ja oli 2 294,6 miljoonaa euroa (2 107,3 milj. euroa vuonna 2007). Euromääräisesti eniten lisäystä tuli Suomen ja Ruotsin markkina-alueilta, kun taas Puola kasvatti liikevaihtoaan suhteellisesti eniten. Liikevaihtoon vaikuttavia yrityskauppoja ei kertomusvuonna tehty.

Markkina-alueiden osuudet konsernin liikevaihdosta vuonna 2008 olivat: Ruotsi 50,0 %, Suomi 31,4 %, Baltia 7,1 % ja Puola 11,5 %.

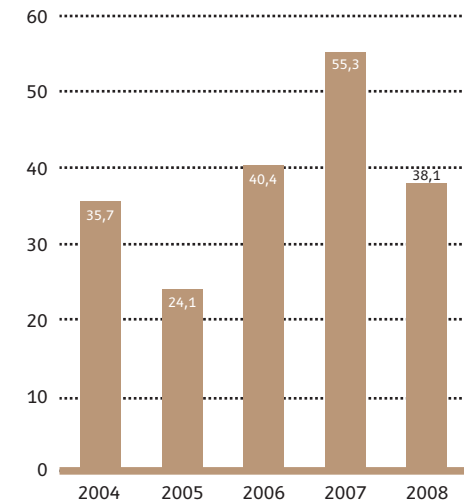
TALOUDELLINEN TULOS

Konsernin liikevoitto (EBIT) 38,1 miljoonaa euroa jäi odotetusti edellisen vuoden 55,3 miljoonasta eurosta (-31,1 %). Vaatimaton liikevoitto johtui suurelta osin vuoden 2008 aikana kaventuneista myyntikatteista. Voimakkaasti kohonneet lihan alkutuotannon ja teollisuuden kustannukset aiheuttivat myyntihintoihin korotuspaineita, joiden vieminen läpi neuvotteluissa onnistui viiveellä, osaksi vasta vuoden 2009 puolella.

Liikevaihto 2004-2008 (Meur)

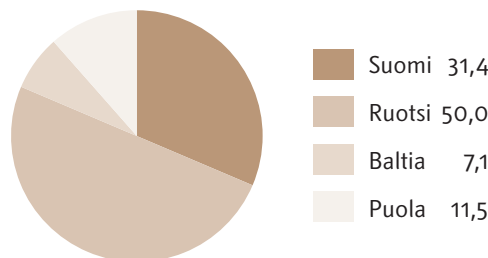

Liikevoitto 2004-2008 (Meur)

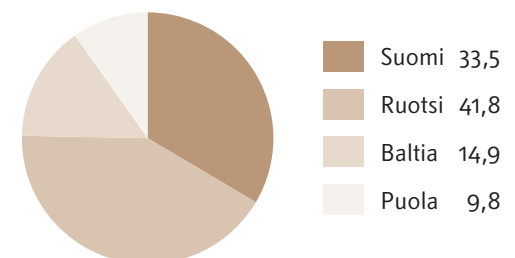
Liikevaihdon jakauma 2008 (%)

2 294,6 miljoonaa euroa

Liikevoiton jakauma 2008 (%)

38,1 miljoonaa euroa

Liikevaihto ja liikevoitto segmenteittäin (miljoonaa euroa)

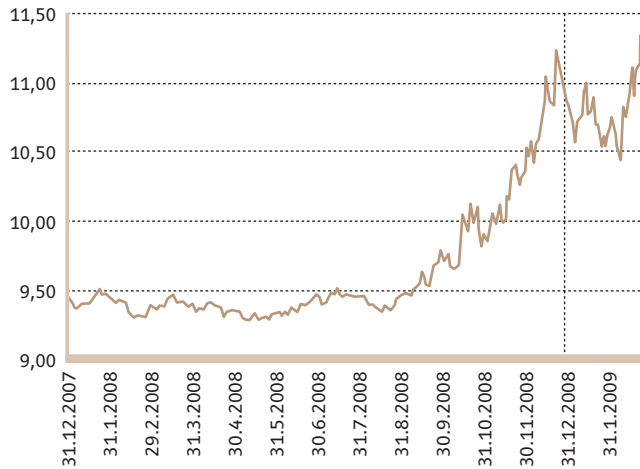
	10-12/2008	10-12/2007	1-12/2008	1-12/2007
Liikevaihto				
-Suomi	197,3	176,3	740,4	674,3
-Ruotsi	301,6	295,7	1 179,3	1 111,9
-Baltia	43,0	37,6	168,2	145,3
-Puola	66,3	54,8	270,9	220,9
-Segmenttien välinen	-16,0	-12,2	-64,3	-45,0
Yhteensä	592,3	552,2	2 294,6	2 107,3
Liikevoitto				
-Suomi	6,4	3,3	14,4	22,8
-Ruotsi	8,6	7,7	18,0	23,0
-Baltia	0,6	0,9	6,4	10,7
-Puola	1,9	0,1	4,2	3,7
-Segmenttien välinen	0,0	0,0	0,0	0,0
-Konsernihallinnon kulut	-2,2	-0,4	-4,9	-5,0
Yhteensä	15,3	11,5	38,1	55,3

Segmenttijako perustuu konsernin organisaatioon sekä hallituksen ja johdon raportointiin. Johto seuraa liiketoiminnan kannattavuutta markkina-alueittain. Konserni raportoi ensisijaisena segmenttinä maantieteelliset segmentit, joita ovat Suomi, Ruotsi, Baltia ja Puola.

Syksyllä 2007 vaikeutunut kansainvälinen lihamarkkinatilanne jatkui kireänä pitkälle kesään 2008. Lisäksi valmistuskustannukset kallistuivat alkuvuonna. Toisella neljänneksellä kirjatut Suomen teollisen rakennemuutoksen suuret loppulaskut ja mittavat pakkasvarastojen purkukustannukset sekä alaskirjaukset sianlihan alkutuotantoyksikössä Puolassa vetivät koko alkuvuoden tuloksen miinukselle.

Kolmannella neljänneksellä kannattavuus hivenen parani, ja neljäs neljännes muodostui kertomusvuoden parhaaksi. Loka-joulukuun liikevoitto 15,3 miljoonaa euroa oli 40 prosenttia koko vuoden liikevoitosta. Kannattavuus parani edellisestä neljänneksestä Suomessa, Ruotsissa ja Puolassa. Sen sijaan Baltiassa loka-joulukuun oli kannattavuudeltaan vuoden heikoin jakso.

Euron arvo kruunuina, SEK

Koko vuoden liikevoittoprosentiksi muodostui 1,7 prosenttia konsernin tavoitteleman viiden prosentin sijasta. Rahoituskustannukset kasvoivat edelleen painaen nettotulosta, niin että osakekohtainen tulos jäi 0,12 euroon (0,72 euroa).

Markkina-alueiden osuudet konsernin liikevoitosta vuonna 2008 olivat: Ruotsi 41,8 %, Suomi 33,5 %, Baltia 14,9 % ja Puola 9,8 %.

VALUUTTAKURSSIEN VAIKUTUS

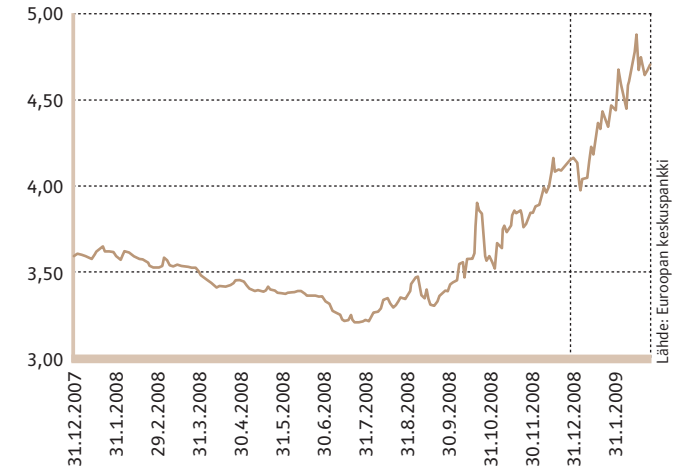
Konsernin keskeisistä valuutoista Ruotsin kruunu ja Puolan zloty heikkenivät tilikauden lopulla poikkeuksellisen voimakkaasti suhteessa euroon globaalien rahoitus- ja talouskriisin yhtenä ilmentymänä. Heikkeneminen verottaa jatkossa konsernin liikevaihtoa ja tulosta, ja sen vaikutukset näkyivät jo tilinpäätöksessä alentuneina tasearvoina.

Yhtiön hallituksen vahvistaman suojauspolitiikan mukaisesti on tällä hetkellä suojattu noin kaksi kolmasosaa ulkomaisten tytäryhtiöiden omista pääomista.

VUOSI 2008 LYHYESTI

Suomessa saatiin päätökseen yhtiön historian suurin teollisen rakenteen kehittämisohjelma. Tehtyjä investointeja ja uudistettua rakennetta päästiin hyödyntämään vuoden loppupuoliskon aikana.

Euron arvo zlotyina, PLN

Ruotsissa liiketoiminta oli ennakkoidulla tasolla. Yhtiön markkina-asema vahvistui loppuvuoden aikana.

Baltiassa kansantaloudet taantuivat nopeimmin ja jyrkimmin. Kulluttajien ostovoima väheni. HKScanilla on alueen markkinajohtajana mahdollisuudet säilyttää asemansa taantumassa ja sen yli.

Puolan kansantalouden pitkään jatkunut positiivinen vire heikkeni. Talouden veto oli silti selvästi vahvempi kuin Baltiassa. HKScanille vuosi 2008 oli kokonaisuutena edellisen vuoden tasoa.

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

MARKKINA-ALUE SUOMI

Syksyllä 2007 vaikeutunut sianlihan kansainvälinen markkinatilanne jatkui odotetusti erittäin tiukkana vuoden 2008 kesään asti. Suomessa se kosketti varsinkin lihaliiketoimintaa, mikä alkuvuoden ajan oli selvästi tappiollinen. Ongelmallisin oli toinen vuosineljännes, jolloin koko Suomen liiketoiminnan liikevoitto painui miinukselle. Samaan ajanjaksoon kasaantui rakennemuutoksen loppuunviennistä aiheutuneita, logistiikkaan ja toimitusvarmuuteen liittyneitä toiminnallisia ongelmia ja ennakoidettomia kustannuksia.

Tulevalle kehitykselle tärkeä uusi logistiikkakeskus valmistui Vantaalla. Sen ylösajovaiheen aikana oli tavaratoimitusten varmistamiseksi käytettävä rinnalla tilapäisjärjestelyjä, ja niistä aiheutui ennakoitua enemmän päällekkäisiä kustannuksia ja toimitushäiriöitä. Käynnistysvaihe saatiin päätökseen kesäkuussa. Häiriöiden poistuttua toimitusvarmuus parani merkittävästi ja saavutti syksyllä asiakkaiden edellyttämän tason. Vahvistuneen suorituskyvyn myötä HK Ruokatalo paransi markkina-asemiaan Suomessa loppuvuoden aikana.

Logististen toimintojen keskittäminen Vantaalle ja logistiikkakeskuksen valmistuminen ja käyttöönotto päätti HK Ruokatalon käynnissä olleen mittavan teollisen rakennemuutosohjelman Suomessa. Ohjelman mukaisesti Tampereen tuotantolaitos ja terminaali suljettiin kesäkuussa 2008. Kaikkiaan yhtiön tuotantolaitokset vähenivät ohjelman seurauksena kahdeksasta kuuteen.

Yhtiön kannalta tärkeiden perinteisten lihavalmisteiden kysyntä kasvoi voimakkaasti vuoden loppukuukausien aikana. Kuluttajakatutuksessa lihassa myyntiä lisäsi yhtiön osallistuminen kaupan omien merkkien valmistukseen.

Siipikarjanlihan markkinat kehittyivät myönteisesti. Syksyllä kasvu hidastui, mutta vuositasolla broilerin kulutus ja tuotanto kasvoivat Suomessa noin kahdeksan prosenttia. HK Ruokatalon siipikarjatuotteiden toimitukset asiakkaille lisääntyivät edellisestä vuodesta sekä määrältään että arvoltaan.

MARKKINA-ALUE RUOTSI

Scan AB:n lihaliiketoiminta sujui kertomusvuonna ennakoitusti. Pitkälle kesään asti jatkunut sianlihan vaikea kansainvälinen markkinatilanne heijastui kuitenkin varsinkin teollisuusmyynnin ja viennin kannattavuuteen. Naudanlihassa tilanne oli kannattavuuden suhteen vakaampi ja markkinat paremmin hallittavissa. Scan on keskeisin raaka-aineen toimittaja Ruotsin elintarviketeollisuudessa.

Valmisteliiketoiminnassaan Scan ei onnistunut suunnitelmien mukaisesti, lukuun ottamatta leikkeleistä tunnettua Pärsonsia, jolle vuosi oli kohtalainen.

Scanin valmisteliiketoiminnan ongelmat johtuivat pääosin siitä, että voimakkaan kustannusnousun aiheuttaman korotuspaineen vieminen neuvotteluissa läpi myyntihintoihin onnistui vain osittain. Myyntiä ja myös kannattavuutta verotti lisäksi syksyllä käyty kaupan hintaneuvottelu, jonka aikana merkittävä osa Scanin tuotevalikoimasta poistui useaksi viikoksi yhden suuren vähittäiskauppaketjun valikoimista.

Puolassa otettiin kesäkuussa käyttöön Scanin Swinoujscien tehtaan laajennus. Swinoujsciessa viipaloidaan ja pakataan pekonia koko HKScan-konsernille. Tämän lisäksi Linköpingiin tulevan logistiikkakeskuksen rakentaminen edistyi suunnitelmien mukaisesti.

Tuotannon tehostamisohjelmansa mukaisesti Scan sulki vuoden aikana Kävlingen toimipaikan Etelä-Ruotsissa sekä teurastamot Skellefteåssa ja Uppsalassa.

MARKKINA-ALUE BALTIA

Baltiassa vuoden kahdeksan ensimmäistä kuukautta sujuivat myynnillisesti suunnitelmien mukaan, mutta tuloksen tekeminen vaikeutui. Syynä oli ennen kaikkea konsernin oman raaka-ainetuotannon heikentynyt kannattavuus.

Voimakkaasti kohonneet rehukustannukset painoivat Rakverelle sianlihaa toimittavan konserniyhtiö Eksekon selvästi tappiolle ensimmäisellä ja vielä toisellakin neljänneksellä. Myös siipikarjanlihan tuotantokustannukset nousivat, mutta Tallegg pystyi pitämään hinnat ja kustannukset kohtuullisesti tasapainossa.

Kansantalouksien taantuma jyrkkeni loppukesästä. Voimakas inflaatio hidastui, ja kansantaloudet Virossa ja Latviassa ja sitten myös Liettuassa painuivat miinukselle. Päivittäistavara-kaupassa volyyymi ja arvo kääntyivät laskuun. Edullisempien tuotteiden kysyntä oli lisääntynyt jo vuoden alusta kuluttajien taloudellisten näkömien synkentyessä. Vuoden lopulla monet olivat siirtyneet perinteisten paikallisten perustuotteiden käyttäjiksi.

Kirstytyneessä kilpailutilanteessa kustannusnousujen vieminen myyntihintoihin vaikeutui vuoden loppua kohden. Se näkyi myyntikatteiden alenemisena, mikä puolestaan vaikutti siihen, että liikevoittoa kertyi Baltian markkina-alueella vain runsaat puolet edellisen vuoden määrästä. Liikevoitto sisältää yhteensä noin 1,2 miljoonaa euroa kertaluontoisia myyntivoittoja käyttöomaisuuden myyneistä.

Investointiohjelman mukaisesti Rakvere Lihakombinaatin uusi nakkiliinja otettiin käyttöön syyskuussa. Tallegg puolestaan uudisti kasvattamoitaan.

Markkinatilanteen ja kilpailun takia monta elintarvikealan yritystä on ahtaalla varsinkin Latviassa ja Liettuassa. Siksi on odotettavissa, että alalla tapahtuu lisää rakenteellisia muutoksia. HKScanin Baltia-ryhmällä on alueensa markkinajohtajana mahdollisuudet säilyttää asemansa taantumien yli.

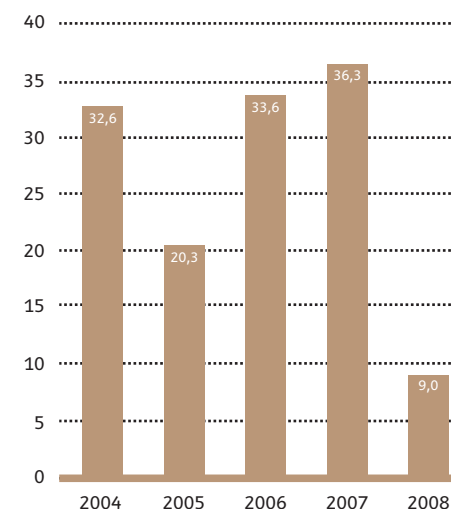
MARKKINA-ALUE PUOLA

Sokolówin varsinainen ydinliiketoiminta, eli lihan ja lihavalmisteiden valmistus ja myynti Puolan markkinoille, lähti vuonna 2008 liikkeelle asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Euromääräinen liikevaihto, 270,9 miljoonaa euroa, oli yli 20 prosenttia suurempi kuin edellisenä vuonna. Neljäs kvartaali muodostui Sokolówille tulokseltaan parhaaksi, ja kokonaisuutena vuosi 2008 oli edellisen vuoden tasoa.

Pitkään jatkunut positiivinen vire Puolan kansantaloudessa heikkeni ja viimeisellä neljänneksellä taloudelliset odotukset maassa vaimenivat. Talouden veto oli kuitenkin yhä selvästi vahvempi kuin esimerkiksi Baltiassa.

Kansainvälisistä markkinahäiriöistä johtunut sianlihan vaikea markkinatilanne Euroopassa ja lihan tuotantokustannusten voimakas nousu rasittivat myös Puolan liiketoimintaa. Näin oli erityisesti alkutuotantoyhtiö Agro-Sokolówissa, joka tuottaa Sokolówille sianliharaaka-ainetta. Agro-Sokolówissa tehtiin keväällä 1,5 miljoonan euron alaskirjaus vaihto-omaisuuteen, mikä veti miinukselle koko Puolan markkina-alueen toisen neljänneksen. Agro-Sokolówin tappiollisuus alkoi pienentyä, mutta eläintuotannon

Voitto ennen veroja 2004-2008 (Meur)

kannattavuus pysyi huonona.

Toinen tytäryhtiö, Pozmeat, puolestaan onnistui pitkään jatkuneen kustannus- ja tehostamisohjelman ansiosta nostamaan tuloksensa voitolliseksi loppusyksyllä 2008.

Sokolówin myynnissä kasvoivat eniten toimitukset modernin vähittäiskaupan ketjuille, jotka myyntikanavina ovat ohittamassa perinteisen oman vähittäismyöntiverkoston. Länsieurooppalaistyyppisten kaupan ketjujen merkitys teollisuuden partnereina kasvaa myös Puolassa.

INVESTOINNIT

Konsernin bruttoinvestoinnit vuonna 2008 olivat 84,0 miljoonaa euroa (129,3 Meur). Ne jakaantuivat markkina-alueittain seuraavasti: Suomi 27,5 miljoonaa euroa, Ruotsi 28,0 miljoonaa euroa ja Baltia 14,9 miljoonaa euroa. Lisäksi Puolasta kertyi HKScanin osuudeksi 13,6 miljoonaa euroa Sokolówin investoinneista. Vertailuvuoden 2007 investoinnit olivat poikkeuksellisen suuret johtuen Scan AB:n oston investoinneista ja Suomen teollisen rakennemuutosohjelman investointien ajoittumisesta merkittävässä määrin vuoteen 2007.

Suomessa kertomusvuoden merkittävin kohde oli Vantaan lo-

gistiikkakeskuksen viimeistely ja ylösajovaihe keväällä ja alkukesällä. Ruotsissa Linköpingin logistiikkakeskuksen rakentaminen eteni niin, että vuoden lopulla päästiin kone- ja laiteasennuksiin. Swinoujscien pekonitehtaan laajennus Puolassa valmistui kesäkuussa käyttökuntoon. Virossa Rakvere Lihakombinaatin uusi nakkilinja valmistui ja otettiin käyttöön syyskuussa. Sokolówin Kolon tehtaalle valmistui uusi nakki- ja grillimakkaralinja.

RAHOITUS

Konsernin korolliset velat ilman 23.9.2008 liikkeeseenlaskettua hybridilainaa olivat vuoden lopussa 524,4 miljoonaa euroa (514,5 Meur). Taseessa oleva eurovasta-arvoinen velka laski aivan vuoden lopussa Ruotsin kruunun ja Puolan zlotyn voimakkaan heikentymisen johdosta. Keskimääräinen velkamäärä vuonna 2008 oli 543 miljoonaa euroa (514 Meur). Konsernin nettorahoituskulut olivat 30,1 miljoonaa euroa (19,4 Meur). Rahoituskulujen merkittävä kasvu johtui velkaantumisen kasvusta, korkojen noususta vuoden 2008 yhdeksän ensimmäisen kuukauden aikana edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna sekä lainamarginaalien noususta. Lisäksi konsernilla oli keskimäärin 60 miljoonaa euron (6 Meur)

arvosta rahoitusyhtiöille myytyjä myyntisaatavia, joista maksetut rahoituskustannukset sisältyvät kaikki rahoituskuluihin.

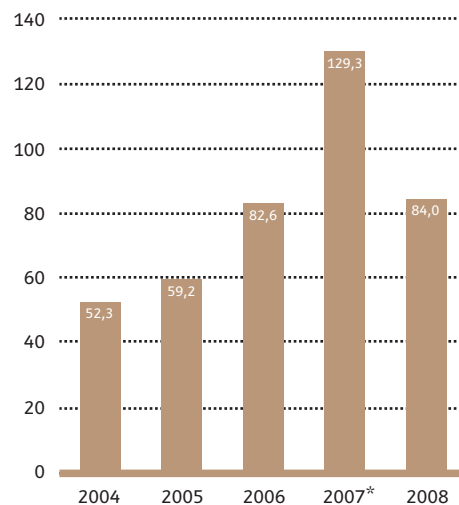
Konsernin rahoituksen perustana on kesäkuussa 2007 tehty 550 miljoonan euron suuruinen syndikoitu lainajärjestely, jonka maturiteetiksi sovittiin 275 miljoonaa euron velkakirjalaina-osuuden osalta seitsemän vuotta ja 275 miljoonaa euron luottolimiittiosuuden osalta viisi vuotta kahdella yhden vuoden jatko-optiolla. Käyttämättömien valmiusluottojen määrä 31.12.2008 oli 140 miljoonaa euroa (184 Meur). Lisäksi konsernilla oli muita käyttämättömiä shekkitili- ym. limiittejä 37 miljoonaa euroa (33 Meur). 100 miljoonan euron yritystodistusohjelmasta oli liikkeelle laskettu 0 meuria (23 Meur). Yritystodistusmarkkina tyrehtyi vuoden lopussa lähes kokonaan. Erääntyneet yritystodistukset uudelleenrahoitettiin olemassaolevilla käyttämättömillä rahoituslimiiteillä.

Yhtiö ei näe merkittävää uudelleenrahoitustarvetta ennen vuotta 2012. Yhtiön nykyisissä lainasopimuksissa on tavanomaiset tulokseen ja taseeseen liittyvät ehdot. Taloudelliset kovenantit ovat nettovelkaantumisaste (gearing) ja nettovelkojen suhde käyttökateeseen.

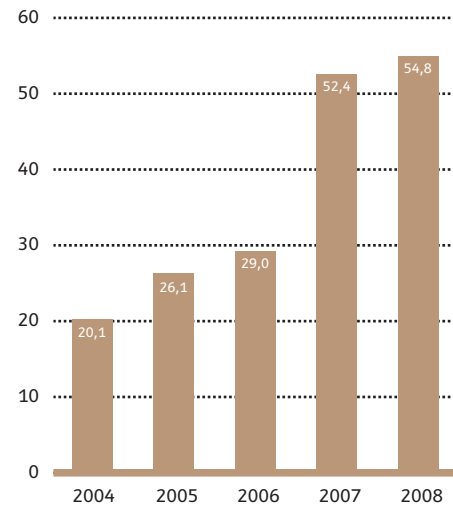
Vuoden lopussa omavaraisuusaste oli 29,5 prosenttia (29,3 %).

Bruttoinvestoinnit 2004-2008 (Meur)

* Ei sisällä Scan AB:n oston kauppahintaa

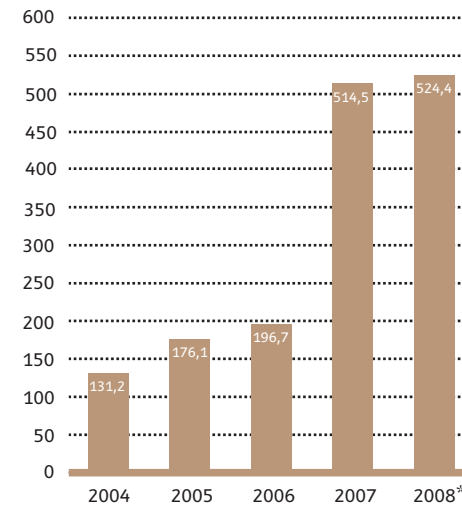

Poistot 2004-2008 (Meur)

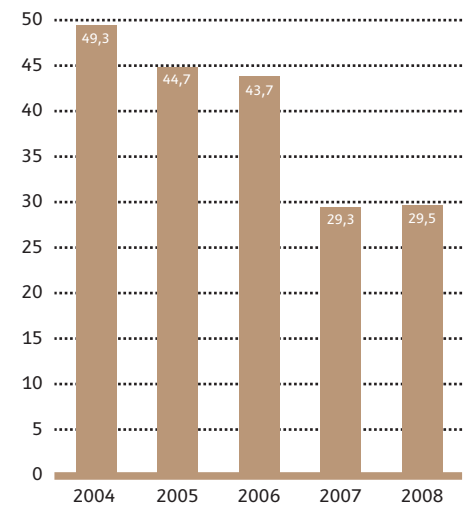

Korollinen vieras pääoma 2004-2008 (Meur)

* Ei sisällä pääomalainaa

Omavaraisuusaste 2004-2008 (%)

Konsernin painopistealueena ovat edelleen liiketoiminnan kassa-
virran vahvistaminen ja nettovelkojen vähentäminen. Keinoina
ovat mm. käyttöpääoman hallinnan tehostaminen ja toteutettavi-
en investointien erittäin tarkka harkinta.

VEROT

Konsernin verot tammi-joulukuussa 2008 olivat -1,4 miljoonaa eu-
roa (-6,8 Meur). Efektiivinen veroaste oli 15,3 prosenttia (18,7 %).
Efektiivistä veroastetta laskivat tilinpäätöksessä Puolan ja Ruotsin
vanhojen tappioiden käyttö sekä Suomen ja Ruotsin tappiollisista
yhtiöistä kirjatut laskennalliset verosaamiset. Toisaalta veroastetta
nosti Puolassa olevien yhtiöiden tappiot, joita ei pystytty hyödyn-
tämään alakonsernin sisäisessä verojentasauksessa. Tämä näkyi
erityisesti konsernin vuoden 2008 aiempien osavuosikatsauksien
korkeissa veroasteissa.

JOUKKOVELKAKIRJALAINAN LIIKKEESEEN LASKEMINEN

HKScan laski 23.9.2008 liikkeeseen 20 miljoonan euron suurui-
sen omaan pääomaan rinnastettavan joukkovelkakirjalainan (nk.
hybridilaina). Pääomarakenteen vahvistamiseen tarkoitettu laina
suunnattiin yhtiön pääomistajille, LSO Osuuskunnalle ja Swedish
Meats ek.för:lle. Lainan korko on 8,5 prosenttia vuodessa. Lainal-
la ei ole eräpäivää, mutta yhtiö voi lunastaa sen takaisin kuuden
vuoden kuluttua. Lainaa käsitellään yhtiön IFRS-tilinpäätöksessä
omana pääomana. Koronmaksun ajankohta on yhtiön harkinnas-
sa. Korko voidaan maksaa joko käteisenä tai HKScanin A-sarjan
osakkeina. Vaihto-oikeus koskee ainoastaan kuutta ensimmäistä
vuotta. Koron maksu uusina osakkeina laimentaa yhtiön nykyisten
osakkeenomistajien omistusta kuuden vuoden kuluessa enintään
1 190 160 A-osakkeella, mikä vastaa 3,5 prosenttia A-osakkeista
ja 3,0 prosenttia kaikista osakkeista. Vaihtosuhte on laskettu 8,57
euron osakekurssin mukaan.

MUUTOKSET JOHDOSSA JA KONSERNIRAKENTEESSA

HKScanin johdossa tai konsernin johtoryhmässä ei tapahtunut
muutoksia tilikauden aikana. Muutokset konsernirakenteessa oli-
vat vähäisiä.

Ruotsissa Scan AB luopui vuotaliiketoiminnasta myytyään tytäryh-
tiönsä Kontrollhudar International AB:n tanskalaiselle vuota-osuus-
kunnalle Scan Hide'lle toukokuussa. Yhtiöllä oli 26 työntekijää.

Lokakuussa Scan AB hankki 35 prosentin osuuden pienestä kes-
kiruotsalaisesta teurastamoyhtiö Bertil Erikssons Slakteri AB:stä.

Kauppa astui voimaan 2.1.2009. Scan voi ostaa myöhemmin yhtiön
lopun osakkeet.

Olellaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Yhtiön johto vaihtui 5.1.2009, kun hallitus vapautti toimitusjohtaja
Kai Seikun tehtävästään. Toimitusjohtajan työsuhteen päättymises-
tä aiheutuva noin 1,3 miljoonan euron kertaluontoinen kustannus
rasittaa alkuvuoden 2009 tulosta. Tammikuussa 2009 yhtiölle pa-
lautui 27 000 kappaletta yhtiön A-osakkeita, jotka oli osakepalkkio-
järjestelmän perusteella luovutettu toimitusjohtajalle.

Uudeksi toimitusjohtajaksi nimitettiin 12.1.2009 alkaen talous-
johtaja Matti Perkononoja. Hän on ollut HKScanin talousjohtajana
vuodesta 2000 lähtien ja sitä ennen yhtiössä sekä kaupallisissa et-
tä teollisissa johtotehtävissä. Konsernin palvelukseen Perkononoja
tuli 1993. Toimitusjohtajakauden on sovittu jatkuvan vuoden 2010
loppuun, minkä jälkeen Perkononoja siirtyy eläkkeelle.

Matti Perkononoja tuntee yhtiön taustansa vuoksi erittäin hyvin ja
on muun muassa ollut yksi sen kansainvälistymisen keskeinen rak-
entaja. Perkononojan vankka kokemus sekä loppuvuoden 2008 ai-
kana tasapainottunut yhtiön liiketoiminnan tila luovat hyvän poh-
jan yhtiön edelleen kehittämiseksi.

Konsernin johtoryhmä täydentyi 14.1.2009, jolloin ekonomi Ir-
ma Kiilunen nimitettiin HKScanin talous- ja rahoitusjohtajaksi
(CFO) sekä maat. ja metsät. maist. Tero Hemmilä liiketoiminnan
strategisesta suunnittelusta vastaavaksi johtajaksi. Kiilunen oli ai-
emmin HKScanin rahoitusjohtajana ja Hemmilä HK Ruokatalon
strategisen suunnittelun johtajana ja sitä ennen muun muassa LSO
Foods Oy:n toimitusjohtaja. Johtoryhmän jäsen, kaupallinen johta-
ja Antti Lauslahti (CMO) siirtyi pois HKScanin palveluksesta tammi-
kuussa 2009.

Henkilöstö, tutkimus ja ympäristönhallinta

HENKILÖSTÖ

HKScan-konsernin palveluksessa työskenteli vuoden 2008 aika-
na keskimäärin 7 421 henkilöä (7 840). Vähennys johtui käynnissä
olevista tehostamis- ja kustannusohjelmista, joilla konsernin yhtiöt
pyrkivät parantamaan kilpailukykyään ja kannattavuuttaan.

Markkina-alueittain henkilöstöä oli keskimäärin: Ruotsi 3 200,
Suomi 2 377 ja Baltia 1 844. Lisäksi Sokolówin palveluksessa oli
keskimäärin 5 515 henkilöä.

Henkilöstö markkina-alueittain vuoden lopussa

Markkina-alue	2008	2007	2006
Ruotsi	3 035	3 200	-
Suomi	2 234	2 241	2 333
Baltia	1 826	1 892	1 832
HKScan yht.	7 095	7 333	4 165
Puola *)	5 732	5 419	4 968

*) Puolan markkina-alue tarkoittaa Sokolów-konsernin henkilöstöä.

AVAINHENKILÖIDEN KANNUSTINJÄRJESTELMÄ

Yhtiöllä on ollut osakepohjainen kannustinjärjestelmä vuosille
2006-2008. Kannustinjärjestelmässä on kolme kalenterivuoden
mittaista ansaintajaksoa: vuodet 2006, 2007 ja 2008. Hallitus
päättää ansaintajakson kohderyhmään kuuluvista avainhenkilöistä
ja heidän enimmäispalkkioistaan.

Järjestelmän mahdolliset palkkiot on sidottu konsernin liikevoit-
toon ja sidotun pääoman tuottoon (ROCE). Koko järjestelmän pe-
rusteella annetaan yhteensä enintään 528 000 A-osaketta ja rahaa
se määrä, joka tarvitaan palkkiosta avainhenkilöille aiheutuviin ve-
roihin ja veroluontoiisiin maksuihin osakkeiden siirtohetkellä. Hen-
kilön on omistettava ansaitut osakkeet vähintään kolme vuotta
ansaintajakson päättymisestä.

Ensimmäiseen ansaintajaksoon (vuosi 2006) nimetyille noin
kymmenelle avainhenkilölle osakkeina maksettavan osuuden
palkkio oli yhteensä 64 974 HKScanin A-osaketta. Ne luovutettiin
saajille joulukuussa 2007 ja joulukuussa 2008. Vuoden 2007 an-
saintajaksolla kohderyhmään kuului 20 avainhenkilöä ja heille
luovutettiin yhteensä 45 552 osaketta. Luovutus tapahtui huhti-
kuussa 2008. Vuoden 2008 ansaintajaksolla kohderyhmään kuu-
lui 25 avainhenkilöä ja osakkeiden kokonaismäärä oli enintään
180 000 HKScanin A-osaketta. Vuonna 2008 ansaintakriteerijä ei
saavutettu eikä osakkeita tulla jakamaan.

TUTKIMUS- JA KEHITYSTOIMINTA

HKScan-konsernin tutkimus- ja kehitystoiminta liittyy käytännössä lähes yksinomaan normaaliin tuotekehitystyöhön. Se tarkoittaa tuoteuutuuskien kehittämistä vuoden tai kahden aikajänteellä sekä markkinoilla jo olevien tuotteiden ajanmukaistamista. Tutkimukseen ja kehitykseen käytettiin vuonna 2008 yhteensä 13,1 miljoonaa euroa (15,6 Meur).

YMPÄRISTÖNHALLINTA

HKScanissa on periaatteena toimia niin, että tuotannosta aiheutuva haitta ympäristölle on mahdollisimman pieni. Periaatetta sovelletaan käytäntöön Suomessa, Ruotsissa, Baltiassa ja Puolassa ottaen huomioon voimassa olevat paikalliset ja unionitason säännökset ja sertifiointimenettelyt. Operatiivinen johto kullakin markkina-alueella vastaa siitä, että ympäristöhallinta on järjestetty tarkoituksenmukaisella tavalla.

ISO 14001 -standardin mukainen ympäristöhallintajärjestelmä on käytössä kaikissa HK Ruokatalon tuotantolaitoksissa Suomessa, Rakvere Lihakombinaatin ja Talleggin tehtailla Virossa sekä kuudessa Scanin tuotantolaitoksessa Ruotsissa. Muut Scanin laitokset soveltavat BAS-järjestelmää, missä ympäristötyötä johtaa paikallinen ohjausryhmä. Se vastaa siitä, että tehtaalle on asetettu ympäristötavoitteet ja että niitä noudatetaan. Puolassa Sokolówin tehtaat toimivat hyvien tuotantokäytäntöjen mukaisesti Puolan Eläinlääkintäviraston jatkuvassa valvonnassa.

Kaikilla konsernin tehtailla Suomessa, Ruotsissa ja Baltiassa on lisäksi ISO 9001 -standardin mukainen laadunhallintajärjestelmä, muutamilla sen lisäksi sertifioitu ISO 22000 tuoteturvallisuuden hallintajärjestelmä. Puolassa Jaroslawn tehdas on ISO 9002 -sertifioitu, muut Sokolówin tehtaat viimeistelevät ISO 9001 -sertifiointia.

YHTIÖN HALLINNOINTI

HKScanin hallitus on laatinut erillisen selostuksen yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Selostus julkaistaan vuosikertomuksen osana sekä yhtiön internet-sivulla osoitteessa www.hkscan.com, kohdassa "Sijoituksena"

HALLITUKSEN VOIMASSA OLEVAT VALTUUDET

(1) Hallituksella on yhtiökokouksen 22.4.2008 myöntämä valtuutus päättää yhtiön omien A-osakkeiden hankkimisesta niin, että hankittavia osakkeita on enintään 3 500 000 kappaletta, mikä

on noin 8,9 % yhtiön kaikista osakkeista ja noin 10,3 % A-sarjan osakkeista.

Omia osakkeita voidaan hankkia vain vapaalla omalla pääomalla. Omia osakkeita voidaan hankkia hankintapäivänä julkisessa kaupankäynnissä muodostuvaan hintaan tai muuten markkinoilla muodostuvaan hintaan.

Hallitus päättää, miten osakkeita hankitaan. Hankinnassa voidaan käyttää mm. johdannaisia. Osakkeita voidaan hankkia muuten kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa (suunnattu hankinta). Valtuutus on voimassa 30.6.2009 asti. Hallitus ei ole käyttänyt valtuutusta.

(2) Hallituksella on lisäksi valtuudet päättää osakeannista sekä optio-oikeuksien ja muiden osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Alkuperäinen valtuutus koski enintään 5 500 000 A-osakkeen antia. Hallitus käytti valtuutusta 23.9.2008 laskeessaan liikkeeseen joukkovelkakirjalainan, johon liittyi optio-oikeuksia, jotka oikeuttavat yhteensä enintään 1 190 160 A-osakkeeseen, mikä vastaa noin 3,0 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista.

Hallitus voi päättää osakeannin ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisen ehdoista. Valtuutus koskee sekä uusien osakkeiden antamista että omien osakkeiden luovuttamista. Osakeanti ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antaminen voi tapahtua suunnatusti. Valtuutus on voimassa 30.6.2009 asti. Valtuutuksesta on käyttämättä vähintään 4 309 840 A-osaketta.

Tulevaisuuden näkymät

MERKITTÄVIMPIÄ RISKEJÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖITÄ

HKScan-konsernin liiketoiminnassa merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät kaikilla markkina-alueilla raaka-aineiden, erityisesti sianlihan, hintakehitykseen ja jatkossa mahdollisesti myös saataavuuteen sekä toisaalta myyntihintojen nostamiseen kustannusnousuja vastaavasti. Lisäksi maakohtaisia epävarmuustekijöitä liittyy Ruotsissa liiketoiminnan kehittämissohjelmien onnistumiseen sekä Baltiassa kansantalouksien kehitykseen.

Vallitseva kansainvälinen rahoitusmarkkinakriisi lisää asiakaskunnasta syntyvien luottotappioiden mahdollisuutta. Asiakkaiden ongelmat aiheutuvat toimintamaiden talouden tilasta sekä rahoituksen saatavuudesta. Jatkuvat suuret heilahtelut konsernin keskeisissä valuutoissa voivat vaikuttaa konsernin liikevaihtoon ja tulok-

seen sekä taseeseen. Erityisesti paikallisten valuuttojen devalvoituminen saattaa vaikuttaa negatiivisesti konsernin Baltian toimintoihin.

Kysynnässä konsernin markkina-alueilla tai vientimarkkinoilla voi tapahtua taloudellisesta tilanteesta johtuvia muutoksia, jotka saattavat heikentää konsernin liikevaihtoa ja tulosta.

Konsernilla on meneillään joitakin oikeusprosesseja ja riita-asi- oita. Tällä hetkellä yhtiön on mahdoton arvioida lopputuloksia, mutta niillä ei kuitenkaan arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia konsernin taloudelliseen asemaan.

ARVIO VUODELLE 2009

Ruoan kulutuskysynnän odotetaan pysyvän ennallaan Suomessa ja Ruotsissa, mikä antaa perustan vakaalle liiketoiminnan kehitykselle konsernin päämarkkina-alueilla. Muilla markkina-alueilla samoin kuin vientimarkkinoilla voidaan nähdä merkkejä kysynnän vähenemisestä.

Maailmanlaajuiseen talous- ja rahoitustilanteeseen liittyvästä poikkeuksellisesta epävarmuudesta huolimatta yhtiö arvioi konsernin kuluvan vuoden liikevoiton ilman kertaluonteisia eräiä ylittävän vuoden 2008 tason.

Hallituksen esitys voitonjaosta

Emoyhtiön jakokelpoiset varat ovat 78,9 miljoonaa euroa sisältäen sijoitetun vapaan oman pääoman rahaston (SVOP) määrältään 66,7 miljoonaa euroa. Hallitus esittää, että yhtiö jakaa vuodelta 2008 osinkoa 0,24 euroa osakkeelle eli yhteensä 9,4 miljoonaa euroa.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei ole tilikauden päättymisen jälkeen tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Tunnusluvut

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

	2008	2007	2006	2005	2004
Liikevaihto, Meur	2 294,6	2 107,3	934,3	883,3	680,4
Liikevoitto/-tappio, Meur	38,1	55,3	40,4	24,1	35,7
- % liikevaihdosta	1,7	2,6	4,3	2,7	5,2
Voitto/tappio ennen veroja, Meur	9,0	36,3	33,6	20,3	32,6
- % liikevaihdosta	0,4	1,7	3,6	2,3	4,8
Oman pääoman tuotto (ROE), %	2,3	9,2	11,9	7,7	14,6
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	5,2	7,2	10,1	7,4	12,3
Omavaraisuusaste, %	29,5	29,3	43,7	44,7	49,3
Nettovelkaantumisaste (gearing), %	132,0	137,0	76,2	71,0	55,3
Bruttoinvestoinnit, Meur	84,0	129,3	82,6	59,2	52,3
- % liikevaihdosta	3,7	6,1	8,8	6,7	7,7
Tutkimus- ja kehittämismenot, Meur	13,1	15,6	8,5	8,0	6,4
- % liikevaihdosta	0,6	0,7	0,9	0,9	0,9
Henkilöstö keskimäärin	7 421	7 840	4 418	4 541	4 713

Osakekohtaiset tunnusluvut

	2008	2007	2006	2005	2004
Osakekohtainen tulos, euroa					
Tulos/osake (EPS), laimentamaton	0,12	0,72	0,79	0,46	0,76
Tulos/osake (EPS), laimennettu	0,12	0,72	0,79	0,46	0,76
Osakekohtainen oma pääoma	8,10	8,36	6,86	6,36	6,09
Osingot					
Maksettu osakekohtainen osinko, eur	0,24 ¹⁾	0,27	0,27	0,27	0,29
Osakekohtainen osinko, eur	0,24 ¹⁾	0,27	0,27	0,27	0,29
Osinko laimentamattomasta tuloksesta, %	199,3 ¹⁾	37,7	34,2	58,2	38,4
Osinko laimennetusta tuloksesta, %	205,3 ¹⁾	37,7	34,2	58,2	38,4
Efektiiivinen osinkotuotto, %	5,4 ¹⁾	1,9	1,9	2,7	3,9
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)					
- laimentamaton	36,7	19,6	18,4	21,2	9,7
- laimennettu	37,8	19,6	18,4	21,2	9,7
Osakkeen ylin kurssi, eur	14,48	21,02	15,19	10,05	7,40
Osakkeen alin kurssi, eur	3,90	12,22	8,35	7,23	5,53
Tilikauden keski kurssi, eur	7,88	16,54	11,02	9,17	6,28
Osakekannan markkina-arvo, Meur	173,7	551,9	499,7	339,8	253,6
Osakkeiden vaihto, (1000 kpl)	9 028	17 841	21 389	11 395	10 359
Osakkeiden vaihto, %	26,6	53,4	73,6	39,2	43,1
Osakkeiden lukumäärä tilikaudella (1000 kpl)					
- osakeantioikaistu painotettu keskiarvo	39 286	38 784	34 463	34 463	29 428
- osakeantioikaistu lukumäärä 31.12.	39 306	39 306	34 463	34 463	34 463
- täysin laimennettu	40 476	39 306	34 463	34 463	34 463

¹⁾ Hallituksen esityksen perusteella

Tunnuslukujen laskentakaavat

Oman pääoman tuotto (%)	$\frac{\text{Voitto ennen veroja} - \text{verot}}{\text{Oma pääöma yhteensä (keskiarvo)}} \times 100$
Sijoitetun pääoman tuotto (%)	$\frac{\text{Voitto ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat (keskiarvo)}} \times 100$
Omavaraisuusaste (%)	$\frac{\text{Oma pääöma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}} \times 100$
Nettovelkaantumisaste % (gearing)	$\frac{\text{Korolliset nettovelat} - \text{korolliset lainasaamiset} - \text{rahavarat}}{\text{Oma pääöma yhteensä}} \times 100$
Osakekohtainen tulos	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä tilikauden aikana}}$
Osakekohtainen oma pääöma	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääöma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilikauden lopussa}}$
Osakekohtainen osinko	$\frac{\text{Osinko} / \text{osake}}{\text{Tilikauden jälkeisten osakeantien oikaisukerroin}}$
Osinko tuloksesta (%)	$\frac{\text{Osakeantioikaistu osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}} \times 100$
Efektiivinen osinkotuotto (%)	$\frac{\text{Osinko} / \text{osake}}{\text{Tilikauden viimeinen osakeantioikaistu kaupantekokurssi}} \times 100$
Hinta/voitto-suhde (P/E)	$\frac{\text{Tilikauden viimeinen osakeantioikaistu kaupantekokurssi}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$
Osakekannan markkina-arvo	Ulkona olevien osakkeiden määrä tilikauden lopussa x Tilikauden viimeinen kaupantekokurssi
Henkilöstön määrä	Kalenterikuukausien lopussa laskettujen henkilöstömäärien keskiarvo

IFRS Konsernin tuloslaskelma 1.1.–31.12. (Miljoonaa euroa)

	Viite	2008	2007
Liikevaihto	1	2 294,6	2 107,3
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		0,4	1,6
Valmistus omaan käyttöön		1,3	1,8
Liiketoiminnan muut tuotot	3	14,0	9,7
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		0,6	1,5
Materiaalit ja palvelut	4	-1 642,6	-1 461,4
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	5	-319,0	-319,0
Poistot	6	-54,8	-52,4
Arvonlentumiset	6	0,8	0,8
Liiketoiminnan muut kulut	7	-257,1	-234,5
Liikevoitto		38,1	55,3
Rahoitustuotot	8	5,4	4,7
Rahoituskulut	8	-34,4	-23,8
Kurssierot ja käypien arvojen muutokset	8	-1,1	-0,3
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		0,9	0,4
Voitto/tappio ennen veroja		9,0	36,3
Tuloverot	9	-1,4	-6,8
Tilikauden voitto/tappio		7,6	29,5
Tilikauden voiton jakautuminen:			
Emoyhtiön osakkeenomistajille		4,7	27,8
Vähemmistöosakkaille		2,9	1,7
Yhteensä		7,6	29,5
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos			
Tulos/osake, laimentamaton, jatkuvat toiminnot, euro/osake		0,12	0,72
Tulos/osake, laimennettu, jatkuvat toiminnot, euro/osake		0,12	0,72

IFRS Konsernin tase 31.12. (Miljoonaa euroa)

	Viite	2008	2007
Varat			
Aineettomat hyödykkeet	10	57,8	65,5
Liikearvo	11	81,7	85,1
Aineelliset hyödykkeet	12	479,3	476,6
Osuudet osakkuusyrityksissä	13	17,8	20,3
Myynti- ja muut saamiset	14	17,4	18,0
Myytavissä olevat sijoitukset / Muut pitkäaikaiset sijoitukset	14	9,9	11,4
Laskennallinen verosaaminen	15	10,1	8,3
Pitkäaikaiset varat yhteensä		673,9	685,1
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	16	128,3	140,2
Myyntisaamiset ja muut saamiset	17	198,4	244,9
Tuloverosaaminen	17	1,5	2,5
Muut rahoitusvarat	18	2,2	3,7
Rahat ja pankkisaamiset	18	92,2	53,2
Lyhytaikaiset varat yhteensä		422,6	444,5
Varat yhteensä		1 096,5	1 129,6
Oma ja vieras pääoma			
Osakepääoma	19	66,8	66,8
Ylikurssirahasto	19	73,5	73,4
Omat osakkeet	19	-0,0	-0,7
Arvonmuutosrahasto ja muut rahastot	19	106,0	80,6
Muuntoerot	19	-25,1	3,0
Kertyneet voittovarot	19	97,0	105,5
Emoyhtiön osakkeenomistajien oman pääoman osuus		318,3	328,5
Vähemmistöosuus		5,4	2,9
Oma pääoma yhteensä		323,7	331,5
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Laskennallinen verovelka	15	33,6	34,0
Korollinen vieras pääoma	22,23	442,1	421,6
Koroton vieras pääoma	22	7,9	6,9
Eläkevelvoitteet	20	3,7	4,7
Varaukset	21	1,4	0,0
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		488,7	467,2
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Korollinen vieras pääoma	22,23	82,4	92,9
Ostovelat ja muut velat	22	199,4	236,6
Tuloverovelka	22	0,5	0,1
Varaukset	21	1,9	1,3
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		284,2	330,9
Oma ja vieras pääoma yhteensä		1 096,5	1 129,6

IFRS Konsernin rahavirtalaskelma (Miljoonaa euroa)

	2008	2007
Liiketoiminta		
Liikevoitto	38,1	55,3
Oikaisut liikevoittoon	-1,3	-1,1
Poistot	54,0	51,6
Varausten muutos	1,4	-8,1
Käyttöpääoman muutos	1,3	50,1
Rahoitustuotot ja –kulut	-29,9	-19,3
Verot	-1,4	-6,8
Liiketoiminnan nettorahavirta	62,2	121,7
Investoinnit		
Käyttöomaisuuden bruttoinvestoinnit	-84,1	-131,6
Käyttöomaisuuden myynnit	12,0	15,8
Investoinnit tytäryritykseen	0,0	-70,1
Myönnetyt lainat	-0,2	-4,0
Lainasaamisten takaisinmaksut	2,0	2,1
Investointien nettorahavirta	-70,3	-187,8
Rahavirta ennen rahoitusta	-8,1	-66,1
Rahoitus		
Oman pääoman ehtoisesta lainasta saadut maksut	20,0	0,0
Lyhytaikaisten lainojen nostot	187,9	207,4
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-164,2	-310,0
Pitkäaikaisten lainojen nostot	27,4	522,1
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-7,3	-297,1
Maksetut osingot	-10,6	-9,3
Omien osakkeiden hankkiminen	-0,1	-1,8
Rahoituksen nettorahavirta	53,0	111,3
Rahavarojen muutos	44,9	45,2
Rahavarat 1.1.	56,8	12,1
Rahavarojen kurssimuutosten vaikutus	-7,3	-0,5
Rahavarat 31.12.	94,4	56,8

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Arvonmuutos- rahasto	SVOP	Muu OPO:n erä	Omat osakkeet	Muut rahastot	Muunto- erot	Voitto- varat	Yht.
Oma pääoma 1.1.2008	66,8	73,4	3,0	66,7	0,0	-0,7	10,8	3,0	105,5	328,5
Rahavirran suojaukset										
Omaan pääomaan kirjatut voitot ja tappiot	-	-	5,0	-	-	-	-	-	-	5,0
Muuntoero	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,2	-28,1	-1,1	-29,5
Muut muutokset	-	-	-	-	20,0	-	-0,6	-	-	19,5
Suorat kirjaukset voittovar.	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,3	-0,3
Siirrot erien välillä	0,0	0,0	0,0	-	-	-	1,2	0,0	-1,2	0,0
Omaan pääomaan suoraan kirj. nettovoitot ja –tappiot	0,0	-0,1	5,0	0,0	20,0	0,0	0,4	-28,1	-2,5	-5,3
Tilikauden voitto									4,7	4,7
Kokonaisvoitot ja –tappiot	0,0	-0,1	5,0	0,0	20,0	0,0	0,4	-28,1	2,2	-0,6
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-	-	-10,6	-10,6
Osakeanti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0
Omien osakkeiden hankinta	-	-	-	-	-	-0,1	-	-	-	-0,1
Omina osakkeina suoritettavat maksut	-	-	-	-	-	0,8	-	-	-	0,8
Käytetyt optiot	-	0,2	-	-	-	-	-	-	-	0,2
Oma pääoma yhteensä 31.12.2008	66,8	73,5	8,1	66,7	20,0	0,0	11,2	-25,1	97,0	318,2

	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Arvonmuutos- rahasto	SVOP	Muu OPO:n erä	Omat osakkeet	Muut rahastot	Muunto- erot	Voitto- varat	Yht.
Oma pääoma 1.1.2007	58,6	72,9	0,1	0,0	0,0	0,0	8,9	5,4	90,5	236,4
Rahavirran suojaukset										
Omaan pääomaan kirjatut voitot ja tappiot	-	-	2,9	-	-	-	-	-	-	2,9
Muuntoero	0,0	0,0	0,0	-	-	-	0,0	-2,4	-	-2,4
Muut muutokset	-	-	-	-	-	-	-	-	-0,3	-0,3
Siirrot erien välillä	0,0	0,0	0,0	-	-	-	1,7	0,0	-1,7	0,0
Omaan pääomaan suoraan kirj. nettovoitot ja –tappiot	0,0	0,0	2,9	-	-	-	1,7	-2,4	-2,0	0,2
Tilikauden voitto	-	-	-	-	-	-	-	-	27,8	27,8
Kokonaisvoitot ja –tappiot	0,0	0,0	2,9	-	-	-	1,7	-2,4	25,8	28,0
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-	-	-9,3	-9,3
Osakeanti	8,2	-	-	66,7	-	-	-	-	-	74,9
Omien osakkeiden hankinta	-	-	-	-	-	-1,8	-	-	-	-1,8
Omina osakkeina suoritettavat maksut	-	-	-	-	-	1,1	-	-	-0,8	0,3
Käytetyt optiot	-	0,5	-	-	-	-	0,2	-	-0,6	0,0
Oma pääoma yhteensä 31.12.2007	66,8	73,4	3,0	66,7	0,0	-0,7	10,8	3,0	105,5	328,5

IFRS Konsernitilinpäätöksen liitetiedot 2008

Yhteisön perustiedot

HKScan Oyj on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö. Yhtiön kotipaikka on Turku.

HKScan Oyj ja sen tytäryhtiöt (yhdessä konserni) valmistavat, myyvät ja markkinoivat sian-, naudan- ja siipikarjanlihaa, lihavalmisteita ja valmisruokia vähittäiskauppaan, suurkeittiöille sekä teollisuus- ja vientiasiakkaille. Konsernin liikemerkit kuuluvat alallaan toimialueidensa tunnetuimpiin. Merkittävimmät niistä ovat HK, Kariniemen, Via, Scan, Pärsons, Rakvere, Tallegg, Rigas Miesnieks, Klaipedos Maistas ja Sokolów.

Konsernilla on toimintaa Suomessa, Ruotsissa, Virossa, Latviassa, Liettuaissa, Puolassa, Tanskassa, Englannissa ja Venäjällä.

HKScan Oyj:n A-osake on listattu Nasdaq OMX Helsingin pörsissä vuodesta 1997 lähtien.

HKScan Oyj on LSO Osuuskunnan tytäryhtiö ja kuuluu LSO-konserniin. LSO Osuuskunnan kotipaikka on Turku.

HKScan Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 26.2.2009 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus muuttaa tilinpäätöstä.

Jäljennös HKScan-konsernin konsernitilinpäätöksestä on saatavilla internet-osoitteesta www.hkscan.com, kohdasta "Sijoituksena/Katsaukset" tai konsernin emoyhtiön pääkonttorista osoitteessa Kaivokatu 18, 20520 Turku.

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

LAATIMISPERUSTA

Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2008 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyt standardit ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen

liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta myöhemmin selitetyjä rahoitusinstrumentteja ja biologista omaisuutta, jotka on arvostettu käypään arvoon. Ennen vuotta 2004 tapahtuneiden liiketoimintojen yhdistämisen osalta liikearvo vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, jota on käytetty IFRS:n mukaisena oletushankintamenona.

Tytäryritysten laadintaperiaatteita on tarvittaessa muutettu vastaamaan emoyhtiön laskentaperiaatteita.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä ja harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Tietoa harkinnasta, jota johdolla on käytännössä käytetty laatimisperiaatteita soveltaessa ja jolla on eniten vaikutusta esitettyihin lukuihin, on esitetty laatimisperiaatteiden kohdassa "Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät" ja myöhemmin liitetiedoissa kohdissa "Arvon alentumiset" ja "Arvon alentumistestaus".

Konsernitilinpäätöksen tiedot esitetään miljoonina euroina, mikäli ei toisin ilmoiteta.

VERTAILUKELPOISUUS

Vuodet 2008 ja 2007 ovat keskenään vertailukelpoisia. Viiden vuoden lukusarjassa on huomioitava, että Scan AB:n konsolidoidut luvut on yhdistelty konserniin 1.1.2007 alkaen.

ARVIO UUSIEN STANDARDIEN VAIKUTUKSESTA TULEVAISUUDESSA

IASB on julkistanut alla luetellut standardit ja tulkinnat, jotka tulevat voimaan vuonna 2009 tai myöhemmin. Konserni on päättänyt olla soveltamatta näitä standardeja ja tulkintoja ennaikaisesti ja ottaa ne käyttöön tulevana tilikautena.

Konserni ottaa käyttöön vuonna 2009 seuraavat standardit ja tulkinnat:

– IAS 1 (uudistettu), Tilinpäätöksen esittäminen. Standardin muutoksen tarkoituksena on parantaa tilinpäätöksen käyttäjien mahdollisuuksia analysoida ja vertailla tilinpäätöslaskelmissä annettavia tietoja muun muassa erottamalla yrityksen omassa pääomassa tapahtuvat muutokset, jotka liittyvät liiketoimiin yrityksen omistajien kanssa muista oman pääoman muutoksista. Omistajiin liittymättömät muutokset esitetään laajassa tuloslaskelmassa. Konserni tulee jatkossa esittämään sekä tuloslaskelman että laajan tuloslaskelman.

– IAS 23 (uudistettu), Vieraan pääoman menot. Standardi edellyttää, että ehdot täyttävän hyödykkeen esim. tuotantorakennusinvestoinnin hankintameno sisällytetään välittömästi kyseisen hyödykkeen hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta johtuvat vieraan pääoman menot. Konserni on kirjannut aiemmin sallitulla tavalla vieraan pääoman menot kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Standardimuutos vaikuttaa niin, että 1.1.2009 tai sen jälkeen tehtäviin rakennushankkeisiin kohdistuvat vieraan pääoman menot kohdistetaan hankkeelle ja aktivoidaan taseeseen.

– IFRS 9, Yhteisyritykset. Nykyinen IAS 31 Yhteisyritykset -standardi antaa mahdollisuuden yhdistellä yhteisyrityksen lukuja suhteellisella yhdistelyllä (eli rivi-riviltä yhdistely). Standardiin (uusi IFRS 9) on todennäköisesti tulossa muutos, että jatkossa vain pääomaosuusmenetelmä tulee olemaan sallittu. Uusi standardi tulee muuttamaan merkittävästi konsernin lukuja ja Puolan segmentin käsittelyä. Voimaantuloa ei ole vielä päätetty.

– IFRS 8, Toiminnalliset segmentit. Standardi korvaa IAS 14 -standardin. Sen mukaan segmenttitietojen esittämisessä on käytettävä "johdon lähestymistapaa", jolloin tiedot esitetään samalla tavalla kuin sisäisessä raportoinnissa. Tämä standardi ei muuta konsernin segmenttiraportointijakoa.

JOHDON HARKINTAA EDELLYTTÄVÄT LAATIMISPERIAATTEET JA ARVIOIHIN LIITTYVÄT EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Tilinpäätöksen laatimisen yhteydessä konsernin johto joutuu tekemään sisältöön vaikuttavia arvioita ja oletuksia sekä käyttämään harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Merkittävimmät näistä arvioista kohdistuvat liikearvojen ja muiden omaisuuserien mahdollisiin arvonalentumisiin sekä varauksiin. Toteumat voivat poiketa näistä arvioista.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

TYTÄRYRITYKSET

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö HKScan Oyj:n tilinpäätöksen lisäksi tytäryhtiöiden tilinpäätökset. Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun emoyhtiö omistaa joko suoraan tai välillisesti yli puolet äänivallasta tai sillä on muutoin esim. pääomistajien kanssa tehtyihin sopimuksiin perustuva määräysvalta.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty emoyhtiö HKScan Oyj:n li-

säksi seuraavat liiketoimintaa harjoittavat tai harjoittaneet tytäryhtiöt: HK Ruokatalo Oy, LSO Foods Oy sekä sen tytäryhtiö Lounaisfarmeri Oy, Lihaturku Harri Tamminen Oy, Helanderin Teurastamo Oy ja HK International Ab.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty myös Scan AB –alakonserni (Ruotsi), AS Rakvere Lihakombinaat –alakonserni (Viro, Latvia ja Liettua) sekä AS Tallegg (Viro).

Konsernin keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä. Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan. Hankintahinta kohdistetaan varoille ja veloille niiden hankintahetken käyvän arvon perusteella. Jäännöserä on liikearvo. Kaikki konserniyhtiöiden väliset sisäiset liiketapahtumat sekä saamiset ja velat eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Sisäinen voitonjako on eliminoitu.

Tilikauden voiton jakautuminen emoyrityksen omistajille ja vähemmistölle esitetään tuloslaskelman yhteydessä ja vähemmistölle kuuluva osuus omista pääomista esitetään omana eränään taseessa oman pääoman osana. Vähemmistön osuus kertyneistä tappioista kirjataan konsernitilinpäätökseen enintään sijoituksen määrään saakka.

OSAKKUUSYRITYKSET

Osakkuusyritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta toteutuu, kun konserni omistaa 20–50 % yrityksen äänivallasta. Osakkuusyritykset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuusyrityksen tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjapitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyritysten velvoitteiden täyttämiseen. Osakkuusyrityssijoitukset sisältävät niiden hankinnasta syntyneet liikearvot. Osakkuusyrityksiltä saadut osingot on eliminoitu konsernitilinpäätöksessä. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty jäljempänä liitetietojen kohdassa 27. Lähipiiriliiketoimet mainitut osakkuusyritykset. Osuus osakkuusyritysten tuloksesta esitetään pääsääntöisesti liikevoiton alapuolella. Jos konsernin liiketoiminnan kannalta tärkeää toimintoa hoidetaan osakkuusyrityksessä, esitetään osuus osakkuusyritysten tuloksesta liikevoiton yläpuolella. Scan AB:n osakkuusyritykset Siljans Chark AB (1.1.2007 alkaen), Högländsprodukter AB (1.1.2007 alkaen), daka a.m.b.a (1.1.2008 alkaen) ja Conagri AB (1.1.2008 alkaen) ovat tällaisia yrityksiä. Nyhlens & Hugosons Chark AB:n status on muuttunut liikevoiton yläpuolella

esitettävästä osakkuusyrityksestä tytäryritykseksi, ja sen käsittely on muuttunut 30.9.2008 kumulatiivisesti tilikauden alusta.

YHTEISYRITYKSET

Yhteisyrittäjä on yritys, jossa konserni käyttää toisen osapuolen kanssa yhteistä määräysvaltaa. Konsernin osuus yhteisyrittäjässä yhdistellään suhteellisesti rivi riviltä. Konsernitilinpäätös sisältää konsernin osuuden yhteisyrittäjän varoista, veloista, tuotoista ja kuluista. HKScan–konsernin yhteisyrittäjä Saturn Nordic Holding –konserni on konsolidoitu yhteisyrittäjän suhteellisesti rivi riviltä vuoden 2005 alusta alkaen.

Tarkemmat tiedot konserniin kuuluvien yritysten ja osakkuusyritysten omistuksista esitetään jäljempänä liitetietojen kohdassa ”Lähipiiriliiketoimet”.

ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISTEN ERIEN MUUNTAMINEN

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut mitataan siinä valuutassa, joka on kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta. Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyrityksen toiminta- ja esittämismuunnos.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden ja ulkomaisen yhteisyrittäjän varat ja velat muunnetaan euroiksi Euroopan keskuspankin vahvistamien tilinpäätöspäivän keskipäivän mukaan. Tuloslaskelmat muunnetaan euroiksi kauden keskipäivää käyttäen. Kauden tuloksen muuntaminen eri kursseilla tuloslaskelmassa ja taseessa aiheuttaa muuntoeron, joka kirjataan omaan pääomaan. Ulkomaisten tytäryritysten ja yhteisyrittäjän hankintamenon eliminoinnista syntyvät muuntoerot kirjataan konsernin oman pääoman muuntoeroihin.

KONSOLIDOINNISSA ON KÄYTETTY SEURAAVIA VALUUTTAKURSSEJA

	Tuloslaskelma *)		Tase	
	2008	2007	2008	2007
EEK	15,6466	15,6466	15,6466	15,6466
SEK	9,6169	9,2521	10,8700	9,4415
PLN	3,5151	3,7831	4,1535	3,5935

*) laskennallinen keskiarvo kuukausittaisista keskipäivistä

Konserniyhtiöt kirjaavat ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat tapahtumapäivän kurssiin. Ulkomaanrahan määräiset ostovelat ja myyntisaamiset, lainasaamiset sekä valuuttamääräiset pankkitilit

on muunnettu toimintavaluutan määräiseksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Valuuttamääräisten lainojen kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin liikevoiton alapuolelle lukuun ottamatta kurssieroja niistä lainoista, jotka on määritetty suojaamaan ulkomaisiin yksiköihin tehtyjä nettosijoituksia ja jotka ovat siinä tehokkaita. Nämä kurssierot on kirjattu oman pääoman käyvän arvon rahastoon. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät pääsääntöisesti vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolelle.

Pysyvät vastaavat

AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumisilla vähennettyyn alkupeiräiseen hankintamenuon. Hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

Rakennukset ja rakennelmat	25-50 vuotta
Rakennuksen koneet ja laitteet	8-12,5 vuotta
Koneet ja kalusto	2-10 vuotta

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen poistot lopetetaan silloin, kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytäväksi olevaksi IFRS 5 ”Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot” –standardin mukaisesti. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyneet myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät joko liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

Normaalista kulumisesta johtuvat kunnossapito- ja korjauskustannukset kirjataan kuluksi syntymähetkellä. Merkittävät uudistus- ja parannusinvestoinnit aktivoidaan ja poistetaan niihin liittyvän päähyödykkeen jäljellä olevana taloudellisena vaikutusajana.

VIERAAN PÄÄOMAN MENOJEN AKTIVOINTI

Vieraan pääoman menot on kirjattu kuluksi pääsääntöisesti sillä kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Jatkossa uudistetun IAS 23 –standardin mukaisesti vieraan pääoman kulut kohdistetaan hankkeelle ja aktivoidaan taseeseen.

JULKISET AVUSTUKSET

Julkiset avustukset, esimerkiksi valtiolta tai EU:lta saadut aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintoihin liittyvät avustukset, on kirjattu aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennyksiksi silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että ne tullaan saamaan ja että konserni täyttää avustuksen saamisen edellytykset. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Sellaiset avustukset, jotka on saatu syntyneiden menojen korvauksiksi, tuloutetaan tuloslaskelmaan samalla kun avustuksen kohteeseen liittyvät menot merkitään kuluksi. Tällaiset avustukset esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa.

SIJOITUSKIINTEISTÖT

Sijoituskiinteistöt ovat kiinteistöjä, joita pidetään hallussa vuokratuottojen tai omaisuuden arvonnousun johdosta. Konsernilla ei ole sijoituskiinteistöiksi luokiteltavaa omaisuutta.

Aineettomat hyödykkeet

LIIEKARVO

Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenosta, joka ylittää konsernin osuuden 1.1.2004 jälkeen hankitun yrityksen nettovarallisuuden käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana. Tätä aiempien liiketoimintojen yhdistämisten liikearvo vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, jota on käytetty oletushankintamenona. Näiden hankintojen luokittelua tai tilinpäätöskäsittelyä ei ole oikaistu konsernin avaavaa IFRS -tasetta 1.1.2004 laadittaessa. Noin puolet konsernin liikearvoa synnyttäneistä liiketoimintojen yhdistämisistä on tapahtunut ennen 1.1.2004. Vertailuvuoden aikana liikearvo kasvoi Scan AB:n hankinnasta johtuen.

Liikearvoista (ja muista taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomista aineettomista hyödykkeistä) ei kirjata säännönmukaisia poistoja, vaan ne testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille, tai jos kyseessä on osakkuusyritys, liikearvo sisältyy kyseisen osakkuusyrityksen hankintamenuon. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä arvonalentumisilla. Arvonalentumistappiot kirjataan tuloslaskelmaan. Liikearvosta kirjattuja arvonalentumisia ei peruuteta. Ks. kohdat "Arvonalentumiset" ja "Arvonalentumistestaus".

TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISMENOT

Tutkimus- ja kehittämismenot kirjataan kuluksi toteutumishetkellä ja ne sisältyvät konsernin tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin kuluihin. Konsernin kehittämismenot eivät täytä aktivointiedellytyksiä.

MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen vain, jos hyödykkeen hankintamenu on määritettävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu yrityksen hyväksi. Aineettomiin oikeuksiin kuuluvat tavaramerkit ja patentit, muihin aineettomiin hyödykkeisiin mm. ohjelmistolisenssit. Patentit ja ohjelmistolisenssit merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintamenuon ja poistetaan tasapoistoina taloudellisenä vaikutusaikanaan, joka vaihtelee viidestä kymmeneen vuoteen. Rajoittamattoman taloudellisen vaikutusajan omaavia aineettomia hyödykkeitä ei poisteta, mutta niille tehdään vuosittain rahavirtaperusteinen arvonalentumistesti. Ks. kohdat "Arvonalentumiset" ja "Arvonalentumistestaus".

Tavaramerkkien taloudelliset vaikutusajat on arvioitu rajoittamattomiksi. Tavaramerkkien vahva tunnettuus ja tehdyt analyysit tukevat johdon käsitystä siitä, että tavaramerkit vaikuttavat rahavirtojen kerryttämiseen määrittelemättömän ajan.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenuon tai sitä alhaisempaan, todennäköiseen nettorealisoitavuuteen. Hankintamenu määritetään punnitun keskihinnan menetelmällä. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintamenu muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista välittömistä menoista, hankinnan ja valmistuksen muuttuvista ja kiinteistä yleismenoista sekä hankinnan ja valmistuksen poistoista. Yleismenot ja poistot kohdistetaan vaihto-omaisuuteen normaalin toiminta-asteen mukaisina. Nettorealisoitavuus on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot ja myynnistä johtuvat menot.

BIOLOGINEN OMAISUUS

Biologiset hyödykkeet, HKScan-konsernin osalta elävät eläimet, on kirjattu IAS 41 mukaisesti taseeseen arvostettuna käypiin arvoihin vähennettynä arvioiduilla myyntiin liittyvillä menoilla. Konsernin elävät teuraseläimet on arvostettu markkinahintaperusteisesti. Teuraseläimiä tuottavat eläimet (emakot, karjut, emokanat) on ar-

vostettu hankintamenuon, josta on vähennetty eläinten ikääntymisestä aiheutuva käyttöarvon alenemista vastaava kustannus.

VUOKRASOPIMUKSET

Aineellisia hyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Nämä omaisuuserät merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingsopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen vuokra-ajana. Vuokraveloitteet sisältyvät korollisiin velkoihin. Rahoitusleasingsopimuksia on lähinnä Baltian yhtiöissä.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Niiden vuokrat kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä.

ARVONALENTUMISET

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan aina vuosittain liikearvoista ja aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä. Arvonalentumistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksiköiden tasolla eli sillä alimmalla yksikkötasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton ja jonka rahavirrat on erotettavissa muista rahavirroista. Ks. kohta "Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät" ja "Liikearvo".

Liikearvolle on tehty siirtymästandardin edellyttämä arvonalentumistesti IAS 36:ta soveltaen IFRS-standardeihin siirtymispäivänä 1.1.2004. Tämän jälkeen testaus on suoritettu vuosittain. Testauksessa ei ole ilmennyt arvonalentumisesta johtuvaa poistotarvetta.

Työsuhde-etuudet

ELÄKEVELVOITTEET

Eläkejärjestelyt luokitellaan etuus pohjaisiksi ja maksupohjaisik-

si järjestelyiksi. Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa kiinteitä maksuja erilliselle yksikölle. Konsernilla ei ole oikeudellista tai tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuk-sien maksamisesta. Kaikki sellaiset järjestelyt, jotka eivät täytä näitä ehtoja, ovat etuuspohjaisia eläkejärjestelyitä.

Konserniyhtiöiden suomalaisen henkilöstön lakisääteinen eläke-turva on hoidettu eläkevakuutuksilla. Ulkomaisen henkilöstön elä-kejärjestelyt on hoidettu paikallisen käytännön mukaisesti. Maksu-pohjaisissa järjestelyissä, kuten suomalainen TyEL-järjestelmä ja ruotsalainen ITP-plan pääosin ovat, konsernin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, johon maksusuoritus liittyy. Kaikki eläkemenolaskelmat perustuvat pai-kallisten viranomaisten tai auktorisoitujen vakuutusmatemaatikko-jen vuosittain laatimiin vakuutusmatemaattisiin laskelmiin.

Konsernin etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen velvoitteet laske-taan kustakin järjestelystä erikseen. Eläkemenot kirjataan kuluksi henkilöiden palvelusajalle auktorisoitujen vakuutusmatemaatikoi-den suorittamien laskelmien perusteella. Konsernilla ei ole etuus-pohjaisia eläkejärjestelyjä emoyhtiön entisen toimitusjohtajan elä-kevuotuuksiin lisäksi. Tähän liittyy etuuspohjainen yhtiön eläkesitou-mus 31.12.2008 oli 3,2 milj. euroa.

Eläkesäätiöiden ulkoistamisen seurauksena vakuutusyhtiö las-kuttaa vuosittain eläkkeisiin tulevat indeksikorotukset. Taseessa olevat eläkevelvoitteet koostuvat pääosin emoyhtiön entisen toi-mitusjohtajan eläkesitoutumuksesta ja varautumisesta työttömyys-eläkeliikkeen muutoksille.

OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

Osakepalkkiojärjestelmä.

HKScanin hallitus on 21.12.2006 päättänyt ottaa käyttöön osake-palkkiojärjestelmän osana yhtiön avainhenkilöiden kannustus- ja sitouttamisjärjestelmää. Osakepalkkiojärjestelmä tarjoaa kohde-ryhmälle mahdollisuuden saada palkkiona HKScanin osakkeita kolmelta ansaintajaksolta niille asetettujen tavoitteiden saavutta-misesta. Asetettujen tavoitteiden saavuttaminen määrää sen, kuin-ka suuri osa enimmäispalkkiosta maksetaan avainhenkilölle. Hal-litus päättää ansaintajakson alkaessa ansaintajaksolle asetettavista kriteereistä ja niille asetettavista tavoitteista. Järjestelmästä mak-settavan palkkion määrä ansaintajaksolla 2006 sidottiin konsernin liikevoittoon (EBIT; painoarvo 70 %) ja sidotun pääoman tuottoon (ROCE; painoarvo 30 %). Järjestelmän palkkio maksetaan avain-henkilöille ansaintajakson päättymisen jälkeen osakkeiden ja rahan

yhdistelmänä. Rahaa maksetaan se määrä, joka tarvitaan jaetta-vista osakkeista aiheutuviin veroihin ja veronluonteisiin maksuihin osakkeiden antamishetkellä. Palkkiota ei makseta, mikäli henkilön työsuhde päättyy ennen ansaintajakson päättymistä.

Koko järjestelmän perusteella annetaan yhteensä enintään

528 000 osaketta ja rahaa se määrä, joka tarvitaan palkkiosta avainhenkilöille aiheutuviin veroihin ja veronluonteisiin maksuihin osakkeiden siirtohetkellä. Osakepalkkiojärjestelmien perustiedot ja tapahtumat on koottu seuraavaan taulukkoon:

Perustiedot 31.12.2008

	Ansaintajakso 2006	Ansaintajakso 2007	Ansaintajakso 2008
Myöntämispäivä	30.11.2006	23.4.2007	27.6.2008
Järjestelyn luonne	Osakkeita ja rahaa	Osakkeita ja rahaa	Osakkeita ja rahaa
Kohderyhmä	Avainhenkilöt	Avainhenkilöt	Avainhenkilöt
Osakepalkkioita enintään kpl	96 000	180 000	180 000
Osakepalkkiota vastaavaa määrää käteistä (kpl osakkeita) *	113 109	195 444	211 304
Osakkeen kurssi myöntämishetkellä	13,90 €	17,28 €	9,24 €
Osakkeen käypä arvo myöntämishetkellä**	13,63 €	17,01 €	8,97 €
Osakkeen kurssi tilikauden päättyessä	4,42 €	4,42 €	4,42 €
Ansaintajakso alkaa, pvm	1.1.2006	1.1.2007	1.1.2008
Ansaintajakso päättyy, pvm	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2008
Osakkeiden vapautuminen, pvm	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2011
Oikeuden syntymäehdot	EBIT (70%) ja ROCE (30%)	EBIT (70%) ja ROCE (30%)	EBIT (70%) ja ROCE (30%)
	Työssäoloaika	Työssäoloaika	Työssäoloaika
Osakeomistusvelvollisuus, vuotta	3	3	3
Jäljellä oleva sitovuusaika, vuotta	1	2	3
Henkilöitä (31.12.2008)	5	17	25
* Osakepalkkion käteisosuus osakkeina ilmaistuna			
** Osakkeen kurssi myöntämishetkellä vähennettynä ansaintajaksolla odotettavissa olevilla osingoilla: 0,27 € per vuosi			

IFRS2:n mukaan osakeperusteiset kannustinjärjestelmät tulee arvostaa käypään arvoon myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi oikeuden syntymisajanjakson kuluessa. Koska osakepalkkio maksetaan osakkeiden ja rahan yhdistelmänä, jakautuu palkkion käy-vän arvon määrittäminen IFRS 2 -standardin mukaisesti kahteen osaan: osakkeina selvittävään ja käteisenä selvittävään osuu-teen. Osakkeina selvittävä osuus kirjataan omaan pääomaan ja käteisenä selvittävä maksu vieraaseen pääomaan. Osakeperusteisen maksun käypä arvo palkkion myöntämishetkellä oli HKScanin osakkeen kurssi. Vastaavasti käteisenä selvittävän maksuosuuden käypää arvoa tarkistetaan uudelleen jokaisena raportointipäivänä

ansaintajakson päättymiseen asti, ja velan käypä arvo muuttuu tä-ten HKScanin osakkeen hinnan mukaisesti.

Tilikaudella myönnettiin yhteensä 391 000 osaketta ansaintajak-solle 2008, mutta ansaintakriteereitä ei saavutettu ja osakkeita ei tulla jakamaan kohdehenkilöille. Ansaintajaksojen 2006 ja 2007 perusteella tilikaudella maksettiin osakepalkkiota 103 500 osak-keen arvosta eli 50 500 osaketta ja lisäksi rahaa 461 000 euroa, joka tarvittiin jaettavista osakkeista aiheutuviin veroihin ja veron-luonteisiin maksuihin osakkeiden antamishetkellä. Tilikauden aika-na voimassaolevien osakepalkkioiden tulosvaikutus oli yhteensä -0,38 meur (1,8 meur vuonna 2007).

Tilikauden 2008 tapahtumat

	Ansaintajakso 2006			Ansaintajakso 2007			Ansaintajakso 2008			Tilikausi 2008 yht.	
	1.1.2008	Tilikauden muutos, kpl 31.12.2008		1.1. 2008	Tilikauden muutos, kpl 31.12. 2008		1.1. 2008	Tilikauden muutos, kpl 31.12. 2008		1.1. 2008	31.12. 2008
Myönnetty palkkiot (osake+raha)											
osakkeina ilmaistuna	219 521	0	219 521	375 444	0	375 444	0	391 304	391 304	594 965	986 270
Palautuneet osakkeet	24 000	0	24 000	0	24 000	24 000	0	0	0	24 000	48 000
Maksetut osakkeet	130 641	10 579	141 220	0	92 056	92 056	0	0	0	130 641	233 276
Raunennot osakkeet (sis.palautuneet)	78 301	0	78 301	0	283 388	283 388	0	391 304	391 304	78 301	752 993

* Määrät sisältävät osakepalkkiojärjestelmän puitteissa myönnetyn rahaosuuden (osakkeina)

Käyvän arvon laskennassa käytetyt parametrit	Ansaintajakso 2006	Ansaintajakso 2007	Ansaintajakso 2008
Myönnetut palkkiot (osake + raha) osakkeina ilmaistuna, kpl	219 521	375 444	391 304
Osakkeen kurssi myöntämishetkellä	13,90 €	17,28 €	9,24 €
Oletetut osingot	0,27 €	0,27 €	0,27 €
Osakkeen käypä arvo myöntämishetkellä **	13,63 €	17,01 €	8,97 €
Osakkeen kurssi palkkion maksu-/tilinpäätöshetkellä	12,51 €	8,18 €	4,42 €
Palautuvien oletus ennen jakoa	11,9 %	6,7 %	0,0 %
Palautuvien oletus sitovuusaikana	50,0 %	30,8 %	0,0 %
Ansaintekriteerien toteumaoletus***	72,8 %	29,2 %	0,0 %
Osakepalkkion käypä arvo myöntämishetkellä, €	1 938 543 €	3 679 736 €	1 532 516 €
Osakepalkkion käypä arvo 31.12.2008, €	1 422 411 €	1 013 399 €	0 €
Vaikutus tilikauden 2008 tulokseen, €	-64 908 €	-317 863 €	0 €

** Osakkeen kurssi myöntämishetkellä vähennettynä ansaintajaksolla odotettavissa olevilla osingoilla: 0,27 € per vuosi

*** Ansaintajaksolta ansaitun palkkion määrä todetaan asetettujen tavoitteiden toteutumisen perusteella kunkin mittausjakson päättymisen jälkeen huhtikuun loppuun mennessä. Taulukko perustuu parhaaseen mahdolliseen arvioon, joka yhtiöllä on 31.12.2008 niiden osakkeiden lukumäärästä, joihin odotetaan syntyvän oikeuden.

VARAUKSET

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun konserni on laatinut yksityiskohtaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman ja aloittanut suunnitelman toimeenpanon tai tiedottanut asiasta. Konsernin jatkuvaan toimintaan liittyvistä menoista ei kirjata varausta.

TULOVEROT

Tuloslaskelman verokulu muodostuu tilikauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin liittyvä verovaikutus kirjataan vastaavasti osaksi omaa pääomaa. Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin yhtiön kotipaikan verolainsäädännön perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisissä tilikausissa liittyvillä veroilla.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat lasketaan kaikista kirjanpi-

don ja verotuksen välisistä väliaikaisista eroista tilinpäätöshetken tai arvioidun veronmaksuhetken verokannan mukaisesti. Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoista, johdannaissopimusten käypään arvoon arvostamisesta, etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä, käyttämättömistä verotuksellisista tappioista ja hankintojen yhteydessä tehdyistä käyppiin arvoihin arvostuksista. Verotuksessa vähennyskelvottomasta liikearvosta ei kirjata laskennallista veroa.

Ulkomaisten konserniyritysten voittovaroihin liittyvää laskennallista verovelkaa ei ole kirjattu, koska varoilla on turvattu ulkomaisien yritysten omat investointitarpeet. Baltian yhtiöiden voitonjakokelpoiset varat ovat yhteensä 55,0 miljoonaa euroa.

Tuloutuseriaatteet

MYDYT TAVARAT JA TUOTETUT PALVELUT

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle. Liikevaihto esitetään nettoarvona, jossa myyntituotoista on vähennetty arvonlisäverot, alennukset ja muut myynnin oikaisuerät. Palvelujen tuotot kirjataan sille tilikaudelle, jolla palvelu on suoritettu.

RAHOITUSVARAT JA RAHOITUSVELAT

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan hankinnan yhteydessä niiden luonteen mukaan seuraaviin ryhmiin 1) kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat, 2) lainat ja muut saamiset ja 3) myytävissä olevat rahoitusvarat. Konserni kirjaa rahoitusvarat tai

–velat taseeseen silloin, kun siitä tulee instrumentin sopimusehdojen osapuoli. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviksi on luokiteltu ne johdannaiset, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja. Ryhmän erät on arvostettu käypään arvoon. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät. Pääosa konsernin rahoitusvaroista koostuu lainasaamisista ja muista saamisista pitkäaikaisissa varoissa. Lainasaamiset merkitään taseeseen hankintahintaan ja niitä arvioidaan säännöllisesti ja systemaattisesti saatavilla olevien vakuuksien suhteen. Korotuotto saatavista sisältyy rahoituseriin. Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka on nimenomaisesti määrätty tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Ne koostuvat esim. osakkeista ja korollisista sijoituksista.

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista, joiden maturiteetti on alle kolme kuukautta. Käytössä olevat shekkitililimiitit sisältyvät taseessa lyhytaikaisiin korollisiin velkoihin.

Konsernin rahoitusvelat koostuvat pääosin lyhyt- ja pitkäaikaisista rahoituslaitoksilta otetuista velkakirjalainoista ja limiittisopimuksista sekä yritystodistusohjelman käytöstä. Rahoitusvelat luokitellaan lyhytaikaisiksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan maksua vähintään 12 kuukauden päähän tilinpäätöspäivästä.

Konserni laski liikkeeseen 23.9.2008 yhtiön pääomistajille suunnatun 20 miljoonan euron suuruisen omaan pääomaan rinnastettavan joukkovelkakirjalainan (nk. hybridilaina). Lainaa käsitellään HKScanin IFRS -tilinpäätöksessä omana pääomana. Hybridilaina on oman pääoman ehtoinen joukkovelkakirjalaina, joka on muita yhtiön velkasitoumuksia heikommissa etuoikeusasemassa. Hybridin asema on kuitenkin parempi kuin muilla omaan pääomaan luettavilla erillä. Hybridin koronmaksun ajankohta on liikkeeseenlaskijan harkinnassa.

RAHOITUSVAROJEN ARVONALENTUMINEN

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko olemassa objektiivista näyttöä yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta. Myyntisaamiset on merkitty kirjanpitoon alkuperäisen, laskutetun määrän mukaisesti. Myyntisaamisista on kirjattu kuluksi luottotappiot, kun on ollut objektiivista näyttöä saamisen arvonalentumisesta. Velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, konkurssin tai yrityssaneerauksen

todennäköisyys ja maksujen laiminlyönti ovat näyttöjä myyntisaamisten arvonalentumisesta.

JOHDANNAISSOPIMUKSET JA SUOJAUSLASKENTA

Voitot ja tappiot, jotka syntyvät käypään arvoon arvostamisesta, käsitellään tuloslaskelmassa johdannaisen käyttötarkoituksen määräämällä tavalla. Ne johdannaiset, joihin ei sovelleta IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa, kirjataan joka tilinpäätöksessä tulosvaihteisesti. Ne johdannaiset, jotka ovat suojauslaskennan piirissä ja ovat siinä tehokkaita, esitetään yhtenevästi suojatun erän kanssa.

SUOJAUSLASKENTA

Suojaussuhteen alussa sekä suojattava riski että suojaussuhde määritellään ja dokumentoidaan suojauslaskennan periaatteiden mukaisesti ja yhtiön hyväksytyjä riskienhallintaperiaatteita noudattaen. Suojaussuhteen tehokkuus todennetaan ennen suojauslaskennan aloittamista sekä säännöllisesti sen jälkeen vähintään neljännesvuosittain.

Rahavirran suojauksen ehdot täyttävien johdannaisinstrumenttien tehokkaan osuuden käyvän arvon muutos kirjataan suoraan omaan pääomaan suojausrahastoon ja tehottomalta osin tuloslaskelmaan. Suojausrahastoon kertynyt arvonmuutosten kertymä kirjataan sen tilikauden tuloslaskelmaan rahoitustuottoihin ja –kuluihin, jolloin suojattu liiketoimi toteutuu ja sillä on tulosvaikutus. Kun suojausinstrumentti eräännyy, myydään, suojaussuhde todetaan tehottomaksi tai suojaussuhde keskeytetään, jo aikaisemmin omaan pääomaan kirjattu arvonmuutosten kertymä jää omaan pääomaan erilliseksi eräksi ja tuloutetaan ennakoitujen liiketoimen mukaisesti. Arvonmuutosten kertymä kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan, mikäli ennakoitujen liiketoimen toteutumista ei voida pitää enää todennäköisenä. Suojaussuhteen tehoton osuus kirjataan tulosvaikutteisena rahoitustuottoihin ja –kuluihin. Johdannaisten käyvät arvot esitetään taseen lyhytaikaisissa varoissa ja veloissa.

Rahavirran suojauslaskenta on kuluneella tilikaudella ollut käytössä suojauduttaessa ennustetulta sähkön spot-markkinahinnan muutokselta. Suojaavana instrumenttina konserni on käyttänyt sähköterminejä. Ulkomaiseen yksikköön (Scan AB) tehdyn nettosijoituksen suojaukset on käsitelty kirjanpidossa samalla tavalla kuin rahavirran suojaukset. Näissä suojaavana instrumenttina on käytetty valuuttamääräisiä lainoja.

Huolimatta siitä, että jotkut suojaussuhteet täyttävät konsernin riskienhallinnan asettamat suojauksen vaatimukset, ne eivät joko

täytä IAS 39:n mukaisia suojauslaskennan ehtoja tai konserni ei ole soveltanut niihin suojauslaskentaa. Tällaisia ovat valuuttatermiinit ja -optiot, joita konserni käyttää suojatessaan nettovaluuttaposiitiota sekä EEK-määräisen nettosijoituksen suojaus.

OSAKEPÄÄOMA

Osakepääomana esitetään yhtiön ulkona olevat A- ja K –osakkeet. Jos yhtiö hankkii takaisin omia osakkeitaan, näiden hankinta vähennetään omasta pääomasta.

OSAKEKOHTAINEN TULOS

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto kauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla. Täysin laimennetussa osakemäärässä on huomioitu hybridilainan koron maksu yhtiön osakkeilla. Laimennusvaikutuksen huomioiminen ei muuta tilikauden osakekohtaista tulosta.

OSINKO

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamaa osinkoa ei ole vähennetty jakokelpoisesta omasta pääomasta ennen yhtiökokouksen hyväksyntää.

LIIVEVOITTO

Liivevoittoa esitettäessä lähtökohtana on IFRS:n mukainen liivevoitto. IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen –standardi ei määrittele liivevoiton käsitettä. Konserni on määrittänyt sen seuraavasti: liivevoitto on nettosumma, joka muodostuu kun liivevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, erikseen määriteltyjen osakkuusyritysten tulososuus (ks. Osakkuusyritykset), vähennetään ostokulut valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutoksella sekä omaan käyttöön valmistuksesta syntyneillä kuluilla oikaistuna, vähennetään työsuhte-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut. Kaikki muut tuloslaskelman erät esitetään liivevoiton alapuolella.

Tarvittaessa voidaan osavuositarkastuksissa ja tilinpäätöstiedotteissa erikseen esittää kertaluontoisina erinä merkittävät myyntivoitot ja –tappiot, arvonalentumiset ja liiketoimintojen lopettamisesta johtuvat kirjaukset sekä liivevoitto ilman kertaluontoisia eriä.

Tuloslaskelman liitetiedot

1. Segmentti-informaatio

Segmenttijako perustuu konsernin organisaatioon sekä hallituksen ja konsernijohdon raportointiin. HKScan-konsernin johto seuraa liiketoiminnan kannattavuutta markkina-alueittain. Konserni raportoi ensisijaisena segmenttinä maantieteelliset segmentit, joita ovat Suomi, Ruotsi, Baltia ja Puola. Puolan markkina-alue on esitetty omana segmenttinään 1.1.2005 alkaen ja Ruotsi 1.1.2007 alkaen. HKScan-konsernilla on yksi liiketoimintasegmentti, lihateollisuus. Tuleva standardi IFRS 8 ei muuta konsernin segmenttiraportointia. Segmenttien varat ja velat ovat sellaisia liiketoiminnan eriä, jotka ovat suoraan tai perustellusti kohdistettavissa ao. segmentin liiketoimintaan. Segmentin varoihin on laskettu aineelliset ja aineettomat hyödykkeet, osuudet osakkuusyhtiöissä, vaihto-omaisuus ja korottomat saamiset. Segmentin velkoihin sisältyvät lyhytaikaiset, korottomat velat. Kohdistamattomat erät sisältävät rahoitus- ja veroeriä sekä koko konsernille yhteisiä eriä.

Ensisijainen segmentti 2008 (miljoonaa euroa)

	Suomen toiminnot	Baltian toiminnot	Puolan toiminnot	Ruotsin toiminnot	Elimi- noinnit	Kohdistamattomat	Konserni yhteensä
Tuloslaskelmatiedot							
Ulkoinen liikevaihto	734,4	165,1	270,0	1 125,1	-	-	2 294,6
Sisäinen liikevaihto	6,1	3,1	0,9	54,3	-64,3	-	0,0
Liikevaihto	740,4	168,2	270,9	1 179,3	-64,3	-	2 294,6
Segmentin liikevoitto	9,5	6,5	4,2	18,0	-	-	38,1
Kohdistamattomat erät	-	-	-	-	-	-	-
Liikevoitto	9,5	6,5	4,2	18,0	-	-	38,1
Rahoitustuotot -ja kulut	-	-	-	-	-	-30,1	-30,1
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0,6	-	-	0,3	-	-	0,9
Tuloverot	-	-	-	-	-	-1,4	-1,4
Tilikauden tulos jatkuvista toim.	5,7	6,1	-0,3	6,3	-10,3	-	7,6
Tilikauden tulos	5,7	6,1	-0,3	6,3	-10,3	-	7,6
Tasetiedot							
Segmentin varat	406,5	112,5	102,6	362,3	-25,7	-	958,2
Osuudet osakkuusyrityksissä	6,3	-	-	11,5	-	-	17,8
Kohdistamattomat varat	-	-	-	-	-	120,5	120,5
Varat yhteensä	412,8	112,5	102,6	373,8	-25,7	120,5	1 096,5
Segmentin velat	83,8	16,5	24,2	101,4	-16,6	-	209,3
Kohdistamattomat velat	-	-	-	-	-	563,5	563,5
Velat yhteensä	83,8	16,5	24,2	101,4	-16,6	563,5	772,8
Muut tiedot							
Liikevaihto, tavarat	726,8	165,0	264,2	1 125,1	-	-	2 281,1
Liikevaihto, palvelut	7,5	0,1	5,8	0,0	-	-	13,5
Investoinnit	27,5	14,9	13,6	28,0	-	-	84,0
Poistot	-21,0	-7,7	-8,9	-17,2	-	-	-54,8
Arvon alentumiset	0,8	0,0	0,0	0,0	-	-	0,8
Liikearvot	12,6	19,1	22,4	27,6	-	-	81,7

Ensisijainen segmentti 2007 (miljoonaa euroa)

	Suomen toiminnot	Baltian toiminnot	Puolan toiminnot	Ruotsin toiminnot	Elimi- noinnit	Kohdistamattomat	Konserni yhteensä
Tuloslaskelmatiedot							
Ulkoinen liikevaihto	663,6	141,6	219,8	1 082,3	-	-	2 107,3
Sisäinen liikevaihto	10,6	3,7	1,1	29,6	-45,0	-	0,0
Liikevaihto	674,3	145,3	220,9	1 111,9	-45,0	-	2 107,3
Segmentin liikevoitto	17,8	10,7	3,7	23,0	-	-	55,3
Kohdistamattomat erät	-	-	-	-	-	-	-
Liikevoitto	17,8	10,7	3,7	23,0	-	-	55,3
Rahoitustuotot- ja kulut	-	-	-	-	-	-19,4	-19,4
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0,3	-	-	0,1	-	-	0,4
Tuloverot	-	-	-	-	-	-6,8	-6,8
Tilikauden tulos jatkuvista toiminnoista	12,7	10,6	1,8	4,3	-	-	29,5
Tilikauden tulos	12,7	10,6	1,8	4,3	-	-	29,5
Tasetiedot							
Segmentin varat	342,0	114,2	131,9	430,2	-	-	1 018,3
Osuudet osakkuusyrityksissä	5,7	-	-	14,6	-	-	20,3
Kohdistamattomat varat	-	-	-	-	-	91,0	91,0
Varat yhteensä	347,7	114,2	131,9	444,8	-	91,0	1 129,6
Segmentin velat	92,6	15,6	27,4	134,7	-21,6	-	248,6
Kohdistamattomat velat	-	-	-	-	-	549,5	549,5
Velat yhteensä	92,6	15,6	27,4	134,7	-21,6	549,5	798,1
Muut tiedot							
Liikevaihto, tavarat	661,4	141,4	213,4	1 082,3	-	-	2 098,5
Liikevaihto, palvelut	2,3	0,2	6,3	0,0	-	-	8,8
Investoinnit	69,7	12,9	13,5	33,2	-	-	129,3
Poistot	-17,8	-6,9	-6,6	-21,1	-	-	-52,4
Arvon alentumiset	0,8	-	-	-	-	-	0,8
Liikearvot	12,7	19,1	22,4	31,0	-	-	85,1

2. Hankitut liiketoimet

Konserni ei tehnyt merkittäviä liiketoimien hankintoja vuonna 2008. Vertailuvuonna 2007 konserni laajeni merkittävästi HKScan Oyj:n ostettua ruotsalaisen Swedish Meatsin koko liiketoiminnan, joka oli ennen kauppaa yhtiötetty Scan AB:ksi. Kauppa allekirjoitettiin 29.1.2007, mutta toiminnallinen vastuu siirtyi HKScan Oyj:lle jo 1.1.2007.

3. Liiketoiminnan muut tuotot	2008	2007
Vuokratuotot	1,8	2,4
Myyntivoitot pysyvistä vastaavista	2,2	1,7
Liiketoiminnan muut tuotot	10,0	5,6
Liiketoiminnan muut tuotot	14,0	9,7

4. Materiaalit ja palvelut

Ostot tilikauden aikana	-1 518,2	-1 392,3
Varastojen lisäys tai vähennys	27,8	64,1
Aineet, tavarat, tarvikkeet	-1 490,4	-1 328,2
Ulkopuoliset palvelut	-152,2	-133,2
Materiaalit ja palvelut	-1 642,6	-1 461,4

5. Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut

Palkat ja palkkiot	-263,3	-249,1
Eläkekulut, maksupohjaiset järjestelyt	-48,1	-63,4
Eläkekulut, etuusperusteiset järjestelyt	-0,1	0,1
Eläkekulut yhteensä	-48,2	-63,3

Muut henkilösivukulut	-7,6	-6,6
Muut henkilösivukulut	-7,6	-6,6

Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	-319,0	-319,0
---------------------------------------	--------	--------

Toimitusjohtajat ja toimitusjohtajan sijaiset	3,5	4,3
Hallituksen jäsenet	1,2	0,7
Johdon palkat, palkkiot ja luontoisedut	4,7	5,0

Henkilöstömäärä tilikauden aikana keskimäärin

Toimihenkilöt	1 747	1 582
Työntekijät	5 674	6 258
Yhteensä	7 421	7 840

Lisäksi Sokolów -konsernin palveluksessa Puolassa oli keskimäärin 5 515 henkeä vuonna 2008.

6. Poistot ja arvonalentumiset

Suunnitelman mukaiset poistot	-54,8	-52,4
Poistot	-54,8	-52,4

Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	0,0	-0,2
Arvonalentumisten palautukset pys.vast. hyödykkeistä	0,8	1,0
Arvonalentumiset	0,8	0,8

Yhteensä	-54,0	-51,4
----------	-------	-------

7. Liiketoiminnan muut kulut

Vuokrat	-8,0	-9,0
Luovutustappiot pysyvistä vastaavista	-0,2	-0,2

Tutkimus- ja kehityksenot	-13,1	-15,6
Vapaaehtoiset henkilöstökulut	-4,9	-4,8
Energia	-38,4	-31,7
Kunnossapito	-33,1	-33,2
Mainos-, markkinointi- ja edustuskulut	-56,1	-56,6
Palvelu-, tietohallinto- ja konttorikulut	-24,2	-20,9
Muut kulut	-79,1	-62,5
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-257,1	-234,5

Tilintarkastuspalkkiot

Konsernin tilintarkastuspalkkiot sen riippumattomalle päätilintarkastajalle PricewaterhouseCoopersille esitetään alla olevassa taulukossa. Varsinaisen tilintarkastuksen tilintarkastusmenot liittyvät vuositilinpäätösten tarkastukseen ja niihin läheisesti liittyviin lainsäädännöllisiin toimintoihin. Tilintarkastuksen muita palkkioita ovat mm. verokonsultointi ja yritysjärjestelyissä avustaminen. Luvut sisältävät myös Puolan tarkastusmenot (BDO Puola).

	2008	2007
Tilintarkastuspalkkiot	-0,6	-0,6
Muut palkkiot	-0,4	-0,6
Tilintarkastusmenot yhteensä	-1,0	-1,2

8. Rahoitustuotot ja -kulut	2008	2007
Muut korko- ja rahoitustuotot muilta	5,4	4,7
Muut korko- ja rahoituskulut emoyhteisölle	-0,1	-0,1
Muut korko- ja rahoituskulut	-34,3	-23,7
Muut korko- ja rahoituskulut yhteensä	-34,4	-23,8
Kurssierot ja käypien arvojen muutokset	-1,1	-0,3
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	-30,1	-19,4

Liikevoittoon sisältyy vuonna 2008 valuuttakurssieroja 0,2 meur (-0,4 meur). Konsernilla oli keskimäärin 60 miljoonan euron (6 meur) arvosta rahoitusyhtiöille myytyjä myyntisaatavia, joista maksetut rahoituskustannukset 2,5 meur (0,2 meur) sisältyvät rahoituskuluihin.

9. Tuloverot

Verokannan täsmäytys, kumulatiivinen	12 / 2008	12 / 2007
--------------------------------------	-----------	-----------

Tuloverot

Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-3,8	-2,9
Aikaisempien tilikausien verot	0,2	-0,4
Laskennallisten verovelkojen ja -saamisten muutos	2,2	-3,5
Muut välittömät verot	0,0	0,0
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-1,4	-6,8
Kirjanpidon voitto/tappio ennen veroja	9,0	36,3
Laskennallinen vero emoyhtiön verokannalla	-2,3	-9,4
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikk. verokantojen vaikutukset	1,3	2,4
Verovapaat tulot	0,2	0,3
Vähennyskelvottomat menot	-0,8	0,3
Aikaisempien tilikausien vero	0,2	-0,4
Verokulu tuloslaskelmassa	-1,4	-6,8

Taseen liitetiedot

10. Aineettomat hyödykkeet 2008

	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Aineettomat hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	75,1	0,1	75,2
Muuntoerot	-8,0	-	-8,0
Lisäykset	0,3	-	0,3
Vähennykset	-0,2	-	-0,2
Siirrot erien välillä	1,9	0,1	2,0
Hankintameno 31.12	69,1	0,2	69,3
Kertyneet poistot 1.1.	-9,8	-	-9,8
Muuntoerot	0,3	-	0,3
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,1	-	0,1
Tilikauden poisto	-2,0	-0,1	-2,1
Kertyneet poistot 31.12	-11,4	-0,1	-11,5
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	57,7	0,1	57,8

Aineettomat hyödykkeet 2007

	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Aineettomat hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	12,0	-	12,0
Lisäykset	0,6	-	0,6
Lisäykset (yrityssostot)	59,8	-	59,8
Vähennykset	-0,9	-	-0,9
Siirrot erien välillä	3,6	0,1	3,7
Hankintameno 31.12.	75,1	0,1	75,2
Kertyneet poistot 1.1.	-8,1	-	-8,1
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,6	-	0,6
Yrityssostojen kertyneet poistot	-0,4	-	-0,4
Tilikauden poisto	-1,9	-	-1,9
Kertyneet poistot 31.12.	-9,8	-	-9,8
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	65,4	0,1	65,5

11. Liikearvo 2008

Hankintameno 1.1.	97,8
Muuntoerot	-5,6
Lisäykset	0,7
Vähennykset	-2,8
Hankintameno 31.12	90,1
Kertyneet poistot 1.1.	-12,7
Muuntoerot	1,5
Vähennysten kertyneet poistot	2,8
Kertyneet poistot 31.12	-8,4

Kirjanpitoarvo 31.12.2008

81,7

Liikearvo 2007

Hankintameno 1.1.	66,6
Muuntoerot	-1,2
Lisäykset	0,5
Lisäykset (yritysosotot)	31,9
Vähennykset	-
Hankintameno 31.12.	97,8
Kertyneet poistot 1.1.	-12,7
Kertyneet poistot 31.12.	-12,7

Kirjanpitoarvo 31.12.2007

85,1

Liikearvojen erittely 2008

Kotimaan punainen liha	12,6
Ruotsin liiketoiminta	27,6
Baltian valkoinen liha	5,5
Baltian punainen liha	13,6
Puolan liiketoiminta	22,4
Yhteensä	81,7

Liikearvojen erittely 2007

Kotimaan punainen liha	12,6
Ruotsin liiketoiminta	31,0
Baltian valkoinen liha	5,5
Baltian punainen liha	13,6
Puolan liiketoiminta	22,4
Yhteensä	85,1

Arvon alentumistestaus

Yhtiö laatii arvonalennustestauslaskelmat vuosittain. Keskeisiä oletuksia laskelmissa ovat liike-toiminnan kasvunäkymät, kustannuskehitys ja käytetty diskonttokorko.

Kerrytettävissä olevat rahamäärät on arvioitu kaikille kassavirtaa tuottaville yksiköille. Kassa-virtaennusteet perustuvat johdon odotuksiin kunkin markkina-alueen kehityksestä seuraavalla 5 vuoden ajanjaksolla. Ennustejakson jälkeinen kassavirta on extrapoloitu käyttäen varovaista kasvukerrointa (1,0 % - 2,0 %). Kassavirtaa tuottavien yksiköiden kasvukertoimet on määritetty historiaa alemmalle tasolle.

Ennustetun kassavirran toteutuminen edellyttää Suomen punaisen lihan osalta liikevoittotason nousemista vuosien 2005-2006 tasolle. Vuosien 2007-2008 liikevoittotasotrendin jatkuminen johtaa liikearvon alaskirjaukseen.

Ruotsin osalta ennustetun kassavirran toteutuminen edellyttää nykyisen kannattavuustason maltillista parantumista. Tältä osin alaskirjausriski ei siis ole merkittävä.

Baltian punaisen lihan osalta historiallisesti toteutunut tulostaso on ollut selkeästi yli testauk-sessa vaadittavan tuottotason, joten alaskirjausriski on tältä osin minimaalinen.

Baltian valkoisen lihan kohdalla eläintautiongelmat ja rakennemuutos ovat viime vuosina painaneet liikevoittoa alas. Johdon näkemyksen mukaan eläintautiongelman jälkeen tulostaso on kehittynyt suunnitelmien mukaisesti. Baltian valkoiselta lihalla odotetaan kuitenkin jatkuvaa kehitystä, jottei alaskirjaustarve realisoidu.

Puolan liiketoiminnan kannattavuutta ovat parin viimeisen vuoden aikana heikentäneet Poz-meatin käynnistys ja Agro-Sokolowin tuotanto-ongelmat. Johto uskoo, että edellä mainittujen tytäryhtiöiden ongelmat ovat takanapäin ja Puolan kannattavuustaso palautuu vuoden 2006 tasolle.

Korkokannat ennen veroja on määritetty huomioiden markkina-alueiden riskit. Korkokanta on määritetty oman ja vieraan pääoman painotettuna keskikustannuksena (WACC) siten, että kassavirtaa tuottavien yksiköiden omavaraisuusaste on laskettu konsernin pitkän aikavälin keskimääräisen pääomarakennetavoitteen mukaan lukuun ottamatta Puolaa. Puolan kohdalla on käytetty todellista pääomarakennetta. Korkokantana on käytetty Suomen alueella 7,6 %, Ruot-sissa 8,6 %, Baltiassa 8,8 % ja Puolassa 10,7 %.

WACC:in osalta on suoritettu herkkyyksianalyysi, jonka perusteella korkojen hypoteettinen 1 pro-sentin nousu ennustetuilla liiketoiminnan kassavirroilla johtaisi aliarvostukseen Baltian valkoisen lihan ja Puolan osalta. Suomen ja Baltian punaisen lihan kohdalla korkokannan 2 prosentin muutos johtaa aliarvostukseen.

Muissa tekijöissä johdon käsityksen mukaan käytettyjen oletusten kohtuulliset muutokset eivät johda arvonalentumisiin minkään rahavirtaa tuottavan yksikön liikearvoissa. Äkilliset muutok-set kassavirtaa tuottavien yksiköiden toimintaympäristössä voivat johtaa pääomakustannusten kasvamiseen tai tilanteeseen, jossa kassavirtaa tuottavalle yksikölle joudutaan arvioimaan alenevat kassavirrat. Tällaisessa tilanteessa arvonalenemistappioiden kirjaaminen on toden-näköistä.

12. Aineelliset hyödykkeet 2008

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennako- maksut ja keskenkäiset hankinnat	Yht.
Hankintameno 1.1.	6,6	387,2	395,5	12,9	72,9	875,1
Muuntoerot	-0,3	-21,3	-21,7	-0,5	-2,7	-46,5
Lisäykset	0,5	1,1	12,8	0,6	64,9	79,9
Vähennykset	-0,1	-10,5	-25,6	-0,8	-0,1	-37,1
Siirrot erien välillä	0,1	51,9	71,2	1,3	-110,8	13,7
Hankintameno 31.12	6,8	408,4	432,2	13,5	24,2	885,1
Kertyneet poistot 1.1.	-0,1	-165,8	-222,6	-10,0	-	-398,5
Muuntoerot	-	11,8	10,4	0,4	-	22,6
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	2,1	15,8	0,5	-	18,4
Tilikauden poisto	-	-13,8	-34,2	-1,1	-	-49,1
Arvonlennusten palautukset	-	-	0,8	-	-	0,8
Kertyneet poistot 31.12	-0,1	-165,7	-229,8	-10,2	-	-405,8
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	6,7	242,6	202,4	3,3	24,2	479,3

Aineelliset hyödykkeet 2007

Hankintameno 1.1.	6,1	265,2	270,7	12,6	17,1	571,7
Muuntoerot	0,2	3,5	4,6	0,1	-	8,4
Lisäykset	0,3	4,4	20,8	0,6	103,8	129,9
Lisäykset (yrityssostot)	-	115,7	111,2	-	3,2	230,1
Vähennykset	-0,1	-15,5	-44,3	-1,4	-0,1	-61,4
Siirrot erien välillä	0,1	13,9	32,5	1,0	-51,1	-3,6
Hankintameno 31.12.	6,6	387,2	395,5	12,9	72,9	875,1
Kertyneet poistot 1.1.	-0,1	-92,3	-175,4	-9,6	-	-277,4
Muuntoerot	-	-0,8	-2,9	-0,1	-	-3,8
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	8,6	35,4	0,9	-	44,9
Yrityssostojen kertyneet poistot	-	-69,4	-42,8	-	-	-112,2
Tilikauden poisto	-	-11,9	-37,7	-1,2	-	-50,8
Arvonlennukset	-	-	0,8	-	-	0,8
Kertyneet poistot 31.12.	-0,1	-165,8	-222,6	-10,0	-	-398,5
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	6,5	221,4	172,9	3,0	72,9	476,6

13. Osuudet osakkuusyrittäjissä**Osuudet osakkuusyrittäjissä 2008**

Hankintameno 1.1.	20,3
Muuntoerot	-2,0
Lisäykset	0,5
Vähennykset	-1,9
Arvonlennukset	-0,2
Siirrot erien välillä	-0,1
Hankintameno 31.12	16,6
Osuus osakkuusyrittäjien tuloksesta	1,5
Osakkuusyhtiöosingot	-0,3

Kirjanpitoarvo 31.12.2008 17,8

Osuudet osakkuusyrittäjissä 2007

Hankintameno 1.1.	5,5
Yrityssostot	10,3
Lisäykset	3,3
Vähennykset	-0,6
Hankintameno 31.12.	18,5
Osuus osakkuusyrittäjien tuloksesta	1,9
Osakkuusyhtiöosingot	-0,1

Kirjanpitoarvo 31.12.2007 20,3

Seuraavalla sivulla on lueteltu osakkuusyrittäjät sekä niiden yhteenlasketut varat, velat, liikevaihto, voitto/tappio (milj. euroa) sekä omistusosuus. Luvut ovat osakkuusyrittäjien bruttolukuja, ei konsernin omistusosuuden mukaisia osuuksia.

14. Pitkäaikaiset saamiset

	2008	2007
Pitkäaikaiset lainasaamiset	8,0	10,4
Pitkäaikaiset muut saamiset	9,3	7,6
Pitkäaikaiset laina- ja muut saamiset	17,4	18,0
Muut pitkäaikaiset sijoitukset	9,9	11,4
Laskennallinen verosaaminen	10,1	8,3
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	37,4	37,7

Osakkuusyritykset 2008

	Varat	Velat	Liike- vaihto	Tilikauden voitto/ tappio	Omistus- osuus, %
Konsernin emoyhtiön omistamat					
Honkajoki Oy	12,9	9,2	18,3	0,4	38,33
Envor Biotech Oy					
(ent. Etelä-Suomen Multaravinne Oy)	4,7	3,3	2,4	0,4	24,62
Pakastamo Oy	11,0	9,9	9,9	0,2	50,00
Lihateollisuuden Tutkimuskeskus LTK	9,6	2,1	23,7	0,5	44,80
Best-In Oy	1,7	0,9	4,8	0,1	50,00
Länsi-Kalkkuna Oy	3,6	3,1	27,0	0,1	50,00

LSO Foods Oy:n omistamat

Finnpig Oy	1,1	0,6	2,8	0,1	50,00
------------	-----	-----	-----	-----	-------

Scan AB:n omistamat

Bondens Bäst i Svalöv AB	0,2	0,1	1,5	0,0	50,00
SDT Sveriges Djurproducenters Tillväxt AB	4,8	0,1	0,0	0,1	50,00
Conagri AB	6,9	6,3	22,1	0,0	49,00
daka a.m.b.a	114,0	92,7	121,5	3,4	33,60
Fastighets AB Tuben	0,2	0,0	0,1	0,1	48,00
Höglandsprodukter AB	2,4	1,8	30,2	0,5	30,00
Siljans Chark AB	7,3	4,9	16,8	0,3	39,30
Svensk Köttinformation AB	0,2	0,1	0,9	0,0	50,00
Svensk Köttprövning AB	0,1	0,0	0,3	0,0	35,00
Svensk Lantbrukstjänst AB	2,1	0,9	10,9	0,2	26,00
Svenska Djurhälsovården AB	2,6	0,4	6,9	0,2	50,00
Taurus Köttträdgivning AB	0,2	0,1	0,5	0,0	39,33

Osakkuusyritykset 2007

	Varat	Velat	Liike- vaihto	Tilikauden voitto/ tappio	Omistus- osuus, %
Konsernin emoyhtiön omistamat					
Honkajoki Oy	10,2	7,6	16,2	0,2	38,33
Envor Biotech Oy					
(ent. Etelä-Suomen Multaravinne Oy)	2,1	1,3	1,9	0,2	24,62
Pakastamo Oy	12,6	12,4	10,3	-0,2	50,00
Lihateollisuuden Tutkimuskeskus LTK	9,2	2,0	22,1	0,8	44,80
Best-In Oy	1,1	0,4	4,6	0,1	50,00
Länsi-Kalkkuna Oy	3,4	3,0	23,0	0,0	50,00

LSO Foods Oy:n omistamat

Finnpig Oy	1,1	0,7	2,0	-0,4	50,00
------------	-----	-----	-----	------	-------

Scan AB:n omistamat

Bondens Bäst i Svalöv AB	0,2	0,1	1,3	0,0	50,00
SDT Sveriges Djurproducenters Tillväxt AB	4,8	0,1	1,3	0,0	50,00
Conagri AB	6,6	6,0	20,1	0,1	49,00
daka a.m.b.a	106,9	86,6	105,3	2,2	33,60
Fastighets AB Tuben	0,3	0,1	0,1	0,1	48,00
Höglandsprodukter AB	2,6	1,7	32,5	0,5	30,00
NyhLens & Hugosons Chark AB	16,8	13,4	58,2	2,0	50,00
Siljans Chark AB	8,1	7,7	15,9	0,1	35,00
Svensk Köttinformation AB	0,4	0,3	0,9	0,0	50,00
Svensk Köttprövning AB	0,1	0,0	0,3	0,0	35,00
Svensk Lantbrukstjänst AB	2,0	0,9	10,4	0,1	26,00
Svenska Djurhälsovården AB	3,3	0,6	6,8	-0,2	50,00
Taurus Köttträdgivning AB	0,2	0,1	0,7	0,0	39,30

15. Laskennalliset verosaamiset ja -velat**Laskennallisten verosaamisten erittely**

	1.1.2008	Muunto- ero	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Ostetut/ myydyt yhtiöt	31.12.2008
Eläke-etuudet	1,2	-	-0,1	-	-	1,1
Arvonalentumiset käyttöomaisuudesta	0,1	-	-	-	-	0,1
Muut jaksotuserot	2,1	-0,3	0,3	0,7	0,1	2,9
Yhdistelytoimenpiteistä	0,6	-	-	-	-	0,6
Vahvistetut tappiot	4,3	-0,6	1,6	-	-	5,3
Yhteensä	8,3	-0,9	1,9	0,7	0,1	10,1

Laskennallisten verovelkojen erittely

Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset	9,5	-0,9	-	-	-	8,6
Muut jaksotuserot	10,4	-1,0	-0,2	2,5	-	11,7
Yhdistelytoimenpiteistä	13,7	-1,3	0,6	-	-	13,0
Voittovaroihin suoraan kirjatut	0,4	-	-	-	-	0,4
Eläke-etuudet	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	34,0	-3,2	0,4	2,5	-	33,6

Laskennallisten verosaamisten erittely

	1.1.2007	Muunto- ero	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Ostetut/ myydyt yhtiöt	31.12.2007
Eläke-etuudet	1,2	-	-	-	-	1,2
Arvonalentumiset käyttöomaisuudesta	0,1	-	-	-	-	0,1
Muut jaksotuserot	0,1	0,2	0,1	0,1	1,6	2,1
Yhdistelytoimenpiteistä	0,8	-	-6,4	-	6,2	0,6
Vahvistetut tappiot	-	-	3,4	-	0,9	4,3
Yhteensä	2,2	0,2	-2,9	0,1	8,7	8,3

Laskennallisten verovelkojen erittely

Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset	9,5	0,4	-0,4	-	-	9,5
Muut jaksotuserot	1,2	0,1	0,7	1,1	7,3	10,4
Yhdistelytoimenpiteistä	1,1	-	-	-	12,6	13,7
Voittovaroihin suoraan kirjatut	0,4	-	-	-	-	0,4
Yhteensä	12,2	0,5	0,3	1,1	19,9	34,0

16. Vaihto-omaisuus

	31.12.2008	31.12.2007
Aineet ja tarvikkeet	80,9	85,5
Keskeneräiset tuotteet	7,1	10,8
Valmiit tuotteet	25,6	28,5
Tavarat	0,0	0,0
Muu vaihto-omaisuus	4,2	3,9
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta	2,2	0,6
Elävät eläimet IFRS 41	8,2	10,9
Vaihto-omaisuus yhteensä	128,3	140,2

17. Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset saamiset

	31.12.2008	31.12.2007
Myyntisaamiset osakkuusyrittäiltä	0,4	0,4
Lainasaamiset osakkuusyrittäiltä	0,6	0,6
Lyhytaikaiset saamiset osakkuusyrittäiltä	1,0	1,0
Myyntisaamiset	135,5	180,7
Muut saamiset	47,1	46,5
Lyhytaikaiset saamiset muilta	182,6	227,2
Hyödykejohdannaiset, suojauslaskenta	0,0	1,2
Lyhytaikaiset johdannaisaamiset	0,0	1,2
Korkosaamiset	1,0	0,6
Jaksotetut henkilöstökulut, lyhytaikaiset saamiset	0,8	1,2
Muut siirtosaamiset	13,0	13,7
Lyhytaikaiset siirtosaamiset	14,9	15,5
Verosaamiset (tuloverot)	1,5	2,5
Tuloverosaaminen	1,5	2,5
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	199,9	247,4

Myyntisaamisten ikäjakautuma

	31.12.2008	31.12.2007
Erääntymättömät myyntisaamiset ¹⁾	113,7	163,9
1–30 päivää erääntyneet myyntisaamiset	14,4	11,8
31–60 päivää erääntyneet myyntisaamiset	2,0	2,6
yli 60 päivää erääntyneet myyntisaamiset ²⁾	5,4	2,4
Myyntisaamiset yhteensä	135,5	180,7

¹⁾ Myyntisaatavien määrässä on huomioitava saatavien myynti rahoitusyhtiöille.

²⁾ Muodostuu mm. eläintilityksistä kuitattavista saatavista.

Lyhytaikaiset saamiset jakautuvat valuutoittain seuraavasti:

	31.12.2008	31.12.2007
EUR	73,7	66,6
SEK	64,8	120,8
PLN	28,4	26,7
EEK	18,5	11,4
GBP	1,0	10,2
USD	2,6	3,2
Muut	9,4	6,0
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	198,4	244,9

18. Rahavarat

	31.12.2008	31.12.2007
Rahat ja pankkisaamiset	74,6	38,9
Lyhytaikaiset rahamarkkinasijoitukset	17,6	14,2
Muut rahoitusarvopaperit	2,2	3,7
Rahavarat yhteensä	94,4	56,8

Rahavirtalaskelman mukaiset rahavarat ovat yhtenevät taseen rahavarojen kanssa.

19. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot

Seuraavassa on esitetty ulkona olevien osakkeiden lukumäärän muutosten vaikutukset.

	Osakkeiden lukumäärä (1 000 kpl)	Osake- pääoma Meur	Ylikurssi- rahasto Meur	SVOP Meur	Omat osakkeet Meur	Yhteensä Meur
1.1.2007	34 463	58,6	72,9	-	-	131,5
Osakeanti	4 843	8,2	-	66,7	-	74,9
Omien osakkeiden hankinta	-100	-	-	-	-1,8	-1,8
Omien osakkeiden luovutus	60	-	-	-	1,1	1,1
31.12.2007	39 266	66,8	72,9	66,7	-0,7	205,7
Omien osakkeiden hankinta	-15	-	-	-	-0,1	-0,1
Omien osakkeiden luovutus	51	-	-	-	0,8	0,8
31.12.2008	39 302	66,8	72,9	66,7	0,0	206,4

Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti. Yhtiön osakkeet jakautuvat A- ja K-sarjoihin, jotka eroavat toisistaan sillä tavoin kuin yhtiöjärjestyksessä on määrätty. Kaikilla osakkeilla on yhtäläinen osinko-oikeus. K-osakkeella on 20 ääntä ja A-osakkeella 1 ääni. A-sarjan osakkeita on 33 906 193 kpl ja K-sarjan osakkeita 5 400 000 kpl.

Seuraavassa on esitetty oman pääoman rahastojen kuvaukset:

Ylikurssirahasto

Kun osakeanneista on päätetty vanhan osakeyhtiölain (29.9.1978/734) aikana, osakemerkinnöistä saadut rahasuoritukset tai muut vastikkeet on kirjattu osakepääomaan ja ylikurssirahastoon järjestelyiden ehtojen mukaisesti, transaktiokuluilla vähennettynä.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman (SVOP) rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan. Swedish Meatsille suunnatun osakeannin merkinnästä saatu nimellisarvon ylittävä osuus vastikkeesta merkittiin SVOP-rahastoon.

Omat osakkeet

HKScanin hallussa oli vuoden 2008 alussa 40 024 kappaletta yhtiön omia A-sarjan osakkeita. Yhtiökokouksen 20.4.2007 antaman valtuutuksen nojalla yhtiö osti osakepalkkiojärjestelmää varten maaliskuussa lisää yhteensä 15 000 omaa A-osaketta. Osakkeet ostettiin Nasdaq OMX:n julkisessa kaupankäynnissä. Yhteenlaskettu hankintahinta oli 0,13 miljoonaa euroa.

Yhteensä 45 552 yhtiön hallussa ollutta A-osaketta luovutettiin 22.4.2008 maksutta "Osakepalkkiojärjestelmään 2006" kuuluville avainhenkilöille ansaintajaksolta 2007 maksettavan palkkion osakeosuutena. Lisäksi hallitus luovutti 4.12.2008 maksutta yhteensä 4 998 yhtiön hallussa ollutta A-osaketta ansaintajaksolta 2006 maksettavan palkkion osakeosuutena. Luovutukset perustuivat yhtiökokouksen antamaan valtuutukseen.

Tilivuoden päättyessä yhtiöllä oli 4 474 omaa A-osaketta yhteiseltä markkina-arvoltaan 0,02 miljoonaa euroa. Osuus kaikista osakkeista oli 0,01 prosenttia ja äänistä alle 0,01 prosenttia. Jäljellä oleva hankintameno esitetään taseessa oman pääoman vähennyksenä.

Muuntoerot

Muuntoerot-rahasto sisältää ulkomaisten yksikköjen tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot.

Arvonmuutosrahasto ja muut rahastot

Nämä rahastot ovat myytävissä olevien rahoitusvarojen arvonmuutoksia varten ja rahavirran suojauksena käytettävien johdannaisinstrumenttien käyvän arvon muutoksia varten. Rahastot sisältävät myös ulkomaisiin yksikköihin tehtyjen nettosijoitusten suojauksista syntyneet voitot ja tappiot silloin, kun suojauslaskennan edellytykset ovat täyttyneet.

20. Eläkevelvoitteet

	31.12.2008	31.12.2007
Eläkevelka/-saaminen taseessa, etuus pohjaiset		
Eläkevelvoitteet	3,7	4,7
Eläkevelka (+)/-saaminen (-) taseessa	3,7	4,7
Tuloslaskelman etuus pohjainen eläkekulu		
Eläkevelvoitteet	1,0	0,1
Tuloslaskelman etuus pohjainen eläkekulu (IFRS)	1,0	0,1
Etuuksista johtuvien velk./saam. muutos tilik.aikana		
Saldo 1.1.	4,7	5,2
Tuloslaskelman etuus pohjainen eläkekulu (IFRS)	-1,0	-0,1
Muu muutos	0,0	-0,4
Velat/saamiset tilikauden lopussa	3,7	4,7

21. Varaukset

	1.1.2008	Varausten lisäykset	Käytetty tk:n aikana (-)	31.12.2008
Pitkäaikaiset varaukset	0,0	1,4	0,0	1,4
Lyhytaikaiset varaukset	1,3	1,0	-0,4	1,9
Yhteensä	1,3	2,4	-0,4	3,3

	1.1.2007	Varausten lisäykset	Käytetty tk:n aikana (-)	31.12.2007
Pitkäaikaiset varaukset	0,0	0,0	0,0	0,0
Lyhytaikaiset varaukset	0,6	0,8	-0,2	1,3
Yhteensä	0,6	0,8	-0,2	1,3

22. Vieras pääoma

	31.12.2008	31.12.2007
--	------------	------------

Pitkäaikainen vieras pääoma

Korollinen		
Rahalaitoslainat	441,6	421,6
Muut velat	0,4	0,0
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	442,1	421,6

Koroton

Muut velat	7,9	6,9
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	7,9	6,9

Pitkäaikaiset varaukset	1,4	0,0
Laskennallinen verovelka	33,6	34,0
Eläkevelvoitteet	3,7	4,7

Pitkäaikainen vieras pääoma	488,7	467,2
-----------------------------	-------	-------

Lyhytaikainen vieras pääoma

Korollinen		
Rahalaitoslainat	70,5	69,5
Muut velat	11,9	23,4
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	82,4	92,9

Ostovelat ja muut velat

Saadut ennakot	0,7	0,2
Ostovelat	113,0	150,2
Siirtovelat		
- Lyhytaikaiset korkovelat	2,4	0,9
- Jaksotetut henkilöstökulut	45,6	49,9
- Muut lyhytaikaiset siirtovelat	19,8	18,8
Johdannaiset	1,8	0,0
Muut velat	16,1	16,6
Ostovelat ja muut velat	199,4	236,6

Tuloverovelka	0,5	0,1
Lyhytaikaiset varaukset	1,9	1,3

Lyhytaikainen vieras pääoma	284,2	330,9
-----------------------------	-------	-------

Vieras pääoma	772,8	798,1
---------------	-------	-------

Konserni laski liikkeeseen 23.9.2008 yhtiön pääomistajille suunnatun 20 miljoonan euron suuruisen omaan pääomaan rinnastettavan joukkovelkakirjalainan (nk. hybridilaina). Lainaa käsitellään HKScanin IFRS-tilinpäätöksessä omana pääomana. Hybridilaina on oman pääoman ehtoinen joukkovelkakirjalaina, joka on muita yhtiön velkasitoumuksia heikommassa etuoikeusasemassa. Hybridin asema on kuitenkin parempi kuin muilla omaan pääomaan luettavilla erillä. Hybridin koronmaksun ajankohta on liikkeeseenlaskijan harkinnassa.

23. Rahoitusleasingvelat

	31.12.2008	31.12.2007
--	------------	------------

Pitkäaikaiset rahoitusleasingvelat, korollinen	1,5	1,0
Lyhytaikaiset rahoitusleasingvelat, korollinen	0,6	0,4
Rahoitusleasingvelat yhteensä	2,1	1,4

Käyttöomaisuushyödykkeittäin jaoteltuna

Rakennukset ja rakennelmat	0,5	0,7
Koneet ja laitteet	1,3	0,7
Ajoneuvot	0,3	0,0
Rahoitusleasingvelat yhteensä	2,1	1,4

24. Rahoitusriskien hallinta

HKScan-konsernin konsernirahoituksen tehtävänä on huolehtia kustannustehokkaasta konserniyritysten rahoituksen hankinnasta, rahoittajasuhteista ja rahoitusriskien hallinnasta. Hallituksen hyväksymä rahoituspolitiikka määrittää rahoituksen hoidon toimintaperiaatteet.

Rahoitusriskeillä tarkoitetaan rahoitusmarkkinoilla tapahtuvia epäsuotuisia muutoksia, joiden seurauksena yrityksen tuloksen kertyminen voi heikentyä tai kasvavirrat voivat supistua. Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on rahoituksen keinoin suojata yhtiön suunniteltu tulokehitys ja oma pääoma sekä turvata kaikissa olosuhteissa konsernin maksuvalmius. Riskienhallinnassa voidaan käyttää erilaisia instrumentteja kuten valuuttatermiinejä ja -optioita, koron- tai valuutanvaihtosopimuksia, valuuttalainoja ja hyödykejohdannaisia. Johdannaisia käytetään ainoastaan suojaustarkoituksiin, ei spekulatiivisesti. Pääsääntöisesti konsernin rahoitus hankitaan emoyhtiön kautta ja konsernirahoitus järjestää tytäryhtiöiden rahoituksen kunkin yhtiön paikallisessa valuutassa konsernin sisäisillä lainoilla. Konsernin rahoitus on keskitetty konsernin talusjohtajan alaisuudessa toimivaan rahoitusyksikköön.

Jällelrahoitus- ja maksuvalmiusriski

Konsernissa pyritään jatkuvasti arvioimaan ja seuraamaan liiketoiminnan vaatiman rahoituksen määrää. Konsernilla tulee olla koko ajan maksuvalmius, jolla katetaan lähitulevaisuuden tarpeet liiketoiminnassa. Rahoituksen saatavuus varmistetaan hajauttamalla lainasalkku maturiteettien, rahoituslähteiden ja rahoitusinstrumenttien suhteen. Konsernilla on pankkeja sitovia valmiusluottojärjestelyitä, pankkilainoja, vakuutusyhtiölainoja, shekkililimitejä sekä lyhytaikainen, 100 miljoonan euron suuruinen kotimainen yritystodistusohjelma.

Konsernin rahoituksen perustana on kesäkuussa 2007 tehty 550 miljoonan euron suuruinen syndikoitu lainajärjestely, jonka maturiteetiksi sovittiin 275 miljoonaa euron velkakirjalaina-osuuden osalta seitsemän vuotta ja 275 miljoonaa euron luottolimiittiosuuden osalta viisi vuotta kahdella yhden vuoden jatko-optiolla. Käyttämättömien valmiusluottojen määrä 31.12.2008 oli 140 miljoonaa euroa (184 Meur). Lisäksi konsernilla oli muita käyttämättömiä shekkilimiittilimiittejä 37 miljoonaa euroa (33 Meur). 100 miljoonan euron yritystodistusohjelmasta oli liikkeelle laskettu 0 meuria (23 Meur). Yritystodistusmarkkina tyrehtyi vuoden lopussa lähes kokonaan. Eräntyneet yritystodistukset uudelleenrahoitettiin olemassaolevilla käyttämättömillä rahoituslimiiteillä. Lainajärjestelystä nostettavat luotot ovat vaihtuvakorkoisia.

Yhtiö ei näe merkittävää uudelleenrahoitustarvetta ennen vuotta 2012. Yhtiön nykyisissä lainasopimuksissa on tavanomaiset tulokseen ja taseeseen liittyvät ehdot. Taloudelliset kovenantit ovat nettovelkaantumisaste (gearing) ja nettovelkojen suhde käyttökatteeseen.

Sitovat limiittisopimukset ja yritystodistusohjelmat luottotyypeittäin vuoden lopussa

31.12.2008			
Luottotyyppi	Ohjelman koko	Käytössä	Vapaana
Shekkililimiitti	52,2	14,8	37,4
Luottolimiitti	329,3	188,9	140,3
Yritystodistusohjelma	100,0	0,0	100,0
Yhteensä	481,5	203,7	277,8

31.12.2007			
Luottotyyppi	Ohjelman koko	Käytössä	Vapaana
Shekkililimiitti	52,2	19,2	33,0
Luottolimiitti	325,2	141,2	184,0
Yritystodistusohjelma	100,0	22,7	77,3
Yhteensä	477,4	183,1	294,3

Konsernin korollisten rahoitusvelkojen maturiteetti ja valuuttajakauma (miljoonaa euroa)

Luottotyyppi	Luottotyyppin maturiteetti						
	31.12.2008	2009	2010	2011	2012	2013	>2013
Velkakirjalainat	298,3	38,5	43,0	33,8	34,5	28,1	120,3
Limittisopimukset	202,3	28,0	0,0	12,0	25,0	137,3	0,0
Leasing- ja factoringrahoitus	4,8	3,3	0,3	0,3	0,9	0,0	0,0
Yritystodistusohjelma	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut lainat	19,0	12,5	2,8	1,0	2,7	0,0	0,0
Yhteensä	524,4	82,3	46,2	47,1	63,1	165,4	120,3

Luottotyyppi	Luottotyyppin maturiteetti						
	31.12.2007	2008	2009	2010	2011	2012	>2012
Velkakirjalainat	316,0	20,2	36,2	42,1	32,8	31,1	153,7
Limittisopimukset	141,2	19,2	0,0	0,0	0,0	0,0	122,0
Leasing- ja factoringrahoitus	3,4	2,4	0,3	0,2	0,2	0,2	0,0
Yritystodistusohjelma	22,7	22,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut lainat	31,2	7,6	2,5	1,4	0,1	0,0	19,6
Yhteensä	514,5	72,1	39,0	43,7	33,1	31,3	295,3

	Maturiteetti						
	31.12.2008	2009	2010	2011	2012	2013	>2013
EUR	232,8	40,4	42,5	33,3	36,5	80,0	0,0
SEK	233,6	7,7	0,5	0,5	19,4	85,4	120,0
PLN	48,5	30,9	2,7	12,8	2,0	0,0	0,0
EEK	4,2	2,9	0,0	0,0	0,9	0,0	0,3
LVL	3,6	0,0	0,0	0,0	3,6	0,0	0,0
DKK	1,7	0,3	0,3	0,4	0,7	0,0	0,0
Yhteensä	524,4	82,3	46,2	47,1	63,1	165,4	120,3

	Maturiteetti						
	31.12.2007	2008	2009	2010	2011	2012	>2012
EUR	212,9	43,9	18,4	23,2	13,9	12,1	101,4
SEK	247,2	0,0	18,9	18,9	18,9	18,9	171,6
PLN	44,7	21,3	1,5	1,4	0,1	0,0	20,4
EEK	3,1	2,1	0,2	0,2	0,2	0,4	0,0
LVL	4,8	4,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
DKK	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,8
Yhteensä	514,5	72,1	39,0	43,7	33,1	31,4	295,2

Taulukossa on esitetty konsernin korollisten rahoitusvelkojen sopimuksiin perustuva maturiteettianalyysi. Luvut ovat diskonttaamattomia ja ne sisältävät ainoastaan pääoman takaisinmaksut.

Rahoitusopimusten vastapuoliriski

Rahoituksen vastapuoliriskiä aiheuttaa siitä, että rahoitustapahtuman sopimusosapuoli ei välttämättä pysty täyttämään sopimusvelvoitteitaan. Riskit liittyvät lähinnä sijoitustoimintaan ja johdannaissopimusten vastapuoliriskeihin. Vastapuolina käytetään ainoastaan hyvän luotokelpoisuuden omaavia rahoituslaitoksia ja muita toimijoita. Kassavaroja voidaan sijoittaa pankkitalletuksiin, pankkien sijoitustodistuksiin sekä erikseen määritettyjen, pörssin päälistan yritysten yritystodistusohjelmiin.

Valuuttariski

HKScan-konsernilla on tuotannollista toimintaa Suomessa, Ruotsissa, Baltian maissa ja Ruotsissa sijaitsevan yhteisyrityksen kautta Puolassa. Konserniyhtiöt harjoittavat myös ulkomaankauppaa. Konserni on alttiina valuuttakurssien muutoksista aiheutuvalle valuuttariskille johtuen valuuttamääräisistä tuloista ja menoista sekä valuuttamääräisistä oman pääoman sijoituksista ja tuloksesta. Konsernin kaupallisen toiminnan merkittävimmät kurssiriskit aiheutuvat Yhdysvaltain dollarista, Japanin jenistä ja Ruotsin kruunusta. Valuuttasuojauksessa instrumentteina voidaan käyttää valuuttatermiineitä, -optioita ja valuutanvaihtosopimuksia. Perusohjeena on, että ennustetusta nettovaluuttavirrasta suojataan lähtökohtaisesti keskimäärin 50 %.

Konsernin yhtiöiden merkittävimmät valuuttamääräiset omat pääomat ovat Ruotsin kruunuina, Puolan zloteyn ja Viron kruunuina. Ruotsin kruunun voimakas vaihtelu aiheuttaa suuren volatiliiteetin konsernin omaan pääomaan. Tavoitteena on tasata volatiliiteettia suojauksella vähintään 50 %:sti ja enintään 75 %:sti. Baltian maiden taloustilanteen epävarmuuden kasvaessa paine valuuttoihin on edelleen lisääntynyt voimakkaasti. Tavoitteena on suojata Viron kruunumääräistä omaa pääomaa vähintään 50 %:sti ja enintään 75 %:sti. Puolan zlotey heikkeni voimakkaasti tilikauden viimeisen kvartaalin aikana. Nettosijoitusta ei suojattu tilikauden aikana. Taseriskin suojaamiseksi voidaan ottaa lainaa vastaavassa valuutassa tai käyttää johdannaissinstrumentteja. Konsernin ei-euromääräisten tytäryhtiöiden ja osakkuusyhtiöiden omat pääomat ja suojaussuhteet on esitetty oheisessa taulukossa.

Konsernin nettosijoituksiin liittyvät suojaukset

	2008			2007		
	Oma pääoma	Suojaus	Suojausaste %	Oma pääoma	Suojaus	Suojausaste %
SEK	98,0	73,5	75,0	113,5	73,3	64,6
PLN	46,9	0,0	0,0	54,9	0,0	0
EEK	88,3	61,3	69,4	82,7	50,0	60,5
Yht.	233,2			251,1		

Korkoriski

Konsernin lyhyet rahamarkkinasijoitukset altistavat sen rahavirran korkoriskille, mutta niiden vaikutus ei ole merkittävä. Konsernin tulot sekä operatiiviset rahavirrat ovat pääosiltaan riippumattomia markkinakorkojen vaihteluilta. Konserni on pääasiallisesti altistunut korkoriskille korollisten velkojen kautta. Korkoriskin hallinnan tavoitteena on vähentää korkokulujen vaihtelua tuloslaskelmassa.

Korkoriskin hallitsemiseksi konsernin lainanotto on hajautettu kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin instrumentteihin. Yritys voi ottaa lainaa joko kiinteäkorkoisena tai vaihtuvakorkoisena ja käyttää koronvaihtosopimuksia päästäkseen rahoituspolitiikan mukaiseen tulokseen. Politiikan tavoitteena on, että konsernin lainoista on kiinteään korkoon sidottuja noin 40 %. Tilinpäätöshetkellä kiinteäkorkoisia oli noin 41 % (39 %) ja korkosidonnaisuusaika oli noin 6 kuukautta (9 kk). Mikäli korkosidonnaisuusaika lasketaan tilinpäätöshetken korkokäyrän mukaan, on korkosidonnaisuusaika noin 12 kuukautta. Tilinpäätöshetkellä konsernilla oli avoinna korkojohdannaisia 276,8 milj. euron arvosta. Konsernin korollisten velkojen keskimääräinen korkoprosentti johdannaisten ja lainojen marginaali huomioiden oli tilinpäätöshetkellä 5,3 % (4,4 %). Nettorahoituskulujen herkkyyden yhden prosenttiyksikön korkojen nousulle/laskulle muiden tekijöiden pysyessä ennallaan oli tilinpäätöshetkellä noin 3,7 miljoonaa euroa seuraavan 12 kuukauden aikana.

Konsernin rahoitusvelkojen määrät ja niiden sopimusten mukaiset uudelleenhinnoittelujaksot:

	31.12.2008	31.12.2007	
alle 6 kk	392,3	321,1	
6–12 kk	62,3	98,0	
1–5 vuotta	64,2	95,4	Purettavien korkojohdannaisten korkosidonnaisuusaika on laskettu en-
Yli 5 vuotta	5,6	0,0	simmäiseen option eräpäivään.
Yhteensä	524,4	514,5	

Konsernin rahoitusvelkojen määrät ja niiden sopimusten mukaiset uudelleenhinnoittelujaksot korkokäyrän mukaan:

	31.12.2008	31.12.2007
Alle 6 kk	308,1	321,1
6–12 kk	8,9	98,0
1–5 vuotta	201,8	95,4
Yli 5 vuotta	5,6	0,0
Yhteensä	524,4	514,5

Purettavien korkojohdannaisten korkosidonnaisuusaika on laskettu tilinpäätöshetken korkokäyrän mukaisesti. Sidonnaisuusaika päättyi, kun korkokäyrä saavuttaa korkojohdannaisten kiinteän koron.

Myyntisaamisiin liittyvä luottoriski

Konsernin myyntisaamiset hajaantuvat laajalle asiakaskunnalle. Lähes kaikille asiakkaille on olemassa luottolimiitit, joita seurataan systemaattisesti. Osa asiakkaista vakuutetaan luottovakuutuksilla. Lisäksi käytetään vakuutena talletusvakuuksia, pankkitakauksia, vahvistettuja rembursseja, ennakkomaksuja, omistuksenpidätysehtoa, kiinnevakuuksia ja jälkipantteja. Myyntisaamisten ikäjakautuma on esitetty liitetiedossa 17.

Hyödykeriski

Konserni altistuu hyödykeriskille, joka liittyy hyödykkeiden saatavuuteen ja hinnanvaihteluihin. Konserni on kotimaassa suojannut sähkön hinnanvaihteluita sähköjohdannaisilla. Näiden johdannaisten käsittelyssä sovelletaan suojauslaskentaa.

25. Johdannaissopimukset

Johdannaissopimusten nimellisarvot

	31.12.2008	31.12.2007
Valuuttajohdannaiset		
- Valuuttatermiinisopimukset	84,4	64,9
Korkojohdannaiset		
- Koronvaihtosopimukset	276,8	162,1
Hyödykejohdannaiset		
- Sähkötermiinisopimukset	8,6	5,1
Yhteensä	369,8	232,1

Johdannaissopimusten käyvät arvot

	2008	2008	2008	2007
	Käypä arvo	Käypä arvo	Käypä arvo	Käypä arvo
	positiivinen	negatiivinen	netto	netto
Valuuttajohdannaiset				
- Valuuttatermiinisopimukset	0,1	-2,1	-2,0	0,0
Korkojohdannaiset				
- Koronvaihtosopimukset	0,0	-11,5	-11,5	0,1
Hyödykejohdannaiset				
- Sähkötermiinisopimukset	0,0	-1,9	-1,9	1,1
	0,1	-15,5	-15,4	1,2

Johdannaissopimukset, joihin sovellettu suojauslaskentaa

	2008	2008	2007	2007
	Nimellisarvo	Käypä arvo	Nimellisarvo	Käypä arvo
		tehokas osuus		tehokas osuus
Hyödykejohdannaiset				
- Sähkötermiinisopimukset	8,6	-1,6	5,1	1,2

Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan pyrkimyksenä on optimaalisen pääomarakenteen avulla tukea liiketoimintaa varmistamalla normaalit toimintaedellytykset ja mahdollistamalla orgaaninen ja rakenteellinen kasvu. Optimaalinen pääomarakenne tuottaa myös pienemmät pääoman kustannukset.

Pääomarakenteeseen vaikutetaan ohjaamalla liiketoimintaan sitoutuvan käyttöpääoman määrää sekä tuloksen, osingonjaon ja osakeantien kautta. Konserni voi myös päättää omaisuuserien myynnistä velkojen vähentämiseksi.

Konsernin pääomarakenteen kehitystä seurataan omavaraisuusasteella ja nettovelkaantumisasteella (gearing). Omavaraisuusaste tarkoittaa oman pääoman suhdetta taseen loppusummaan.

Nettovelkaantumisastetta laskettaessa nettovelka jaetaan omalla pääomalla. Nettovelkoihin sisältyvät korolliset velat vähennettynä rahavaroilla.

Konsernin julkistettu omavaraisuustavoite on 40 %. Konsernin omavaraisuusaste laski alle 30 %:n Scan AB:n oston myötä. Nettovelkaantumisaste-tavoite on niinkään palata Scan-kauppaa edeltävälle tasolle eli selkeästi alle 100 %:n.

Nettovelkaantumisaste (miljoonaa euroa)

	2008	2007
Korolliset velat	524,4	514,5
Korolliset lainasaamiset	3,3	3,7
Rahavarat	94,4	56,8
Nettovelat	426,7	454,0
Oma pääoma yhteensä	323,7	331,5
Nettovelkaantumisaste (gearing)	132 %	137 %

26. Ehdolliset velat

Vakuudet ja vastuusitoumukset

31.12.2008 31.12.2007

Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä ja osakkeita

Rahalaitoslainat	41,3	36,0
Yhteensä	41,3	36,0

Vakuudeksi annetut kiinteistökiinnitykset	36,0	31,4
Vakuudeksi annetut pantit	15,4	19,1
Vakuudeksi annetut yritysikiinnitykset	19,7	10,9
Yhteensä	71,1	61,4

Omistusyhteisyritysten puolesta annetut vakuudet

Annetut takaukset	5,5	7,0
Yhteensä	5,5	7,0

Muiden puolesta annetut vakuudet

Annetut takaukset ja pantit	9,6	9,6
Yhteensä	9,6	9,6

Muut omat vastuut

Leasingvastuut

Alle yhden vuoden sisällä erääntyvät leasingvastuut	3,4	3,4
1-5 vuoden sisällä erääntyvät leasingvastuut	15,0	5,6
Yli 5 vuoden sisällä erääntyvät leasingvastuut	4,6	1,5

Muut vuokravastuut	42,4	17,2
Muut vastuut	4,7	2,2

Muut omat vastuut yhteensä	70,1	29,9
----------------------------	------	------

Vuokrasaamiset muista peruuttamattomista vuokrasopimuksista

31.12.2008 31.12.2007

Alle yhden vuoden sisällä erääntyvät	0,3	0,3
1-5 vuoden aikana erääntyvät	0,2	0,2
Yli 5 vuoden aikana erääntyvät	0,0	0,0
Vuokrasaamiset yhteensä	0,5	0,5

27. Lähipiiriliiketoimet

Osapuolten katsotaan kuuluvan toistensa lähipiiriin, jos toinen osapuoli pystyy käyttämään toiseen nähden määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa sen taloutta ja liiketoimintaa koskevassa päätöksenteossa. Konsernin lähipiiriin kuuluvat emoyhteisö, tytäryritykset, osakkuusyrietykset ja yhteisyritykset. Lähipiiriin kuuluvat myös konsernin emoyhtiön emoyhteisön (LSO Osuuskunta) hallintoneuvoston ja hallituksen sekä konsernin hallituksen jäsenet, konsernin toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen sekä heidän läheiset perheenjäsenensä. Konserni pyrkii liiketoimia tehdessään asettamaan kaikki osapuolet tasavertaiseen asemaan. HKScan Oyj:n pääomistaja LSO Osuuskunta on noin 2 700 suomalaisen lihantuottajan yhteisö. Osuuskunnan tehtävänä on tukea jäsentensä lihantuotantoa ja markkinointia käyttämällä omistajavaltaa HKScanissa. LSO Osuuskunnalla ei ole nykyään varsinaista liiketoimintaa, vaan sen tulot muodostuvat HKScanin maksamista osingoista ja vähäisessä määrin muista sijoituksista ja vuokrista. HKScan-konserni toimii puhtaasti markkinahintaperiaatteilla hankkiessaan liharaaka-aineensa.

Konsernin hallituksessa ja sen emoyhteisön LSO Osuuskunnan hallintoneuvostossa ja hallituksessa olevien henkilöiden eläinmyynnit konsernille olivat 6,9 miljoonaa euroa vuonna 2008 (5,6 Meur vuonna 2007). Kyseisten henkilöiden eläinostot konsernilta olivat 2,5 miljoonaa euroa vuonna 2008 (1,9 Meur vuonna 2007).

Muuten lähipiirihenkilöt eivät ole olennaisessa liikesuhteessa yhtiöön.

Tytärtyhtiösakkeet

	Määrä/kpl	Kirjanpitoarvo (1 000 eur)	Omistus- osuus-%
Konsernin emoyhtiön omistamat			
HK Ruokatalo Oy, Turku	1 000	16 946	100,00
LSO Foods Oy, Turku	3 000	946	100,00
Helanderin Teurastamo Oy, Loimaa	1 000	3 179	100,00
Lihatukku Harri Tamminen Oy, Vantaa	49	316	49,00
Linocon Oy, Helsinki	100	4	100,00
HK International Ab, Ruotsi	10	12	100,00
AS Rakvere Lihakombinaat, Viro	37 721 700	39 536	100,00
AS Tallegg, Viro	5 853 200	16 755	100,00
Scan AB, Ruotsi	500 000	161 649	100,00
Yhteensä		239 343	
LSO Foods Oy:n omistamat			
Lounaisfarmi Oy, Turku	8 000	8	40,00
Yhteensä		8	
AS Rakvere Lihakombinaatin omistamat *)			
AS Ekseko, Viro	8 466	272	100,00
AS Rigas Miesnieks, Latvia	57 974	12 228	94,86
UAB Klaipėdos Maisto Mesos Produktai, Liettua	135 644	2 010	100,00
Yhteensä		14 510	

*) Kirjanpitoarvot perustuvat yhtiöiden taseen mukaisiin kirjanpitoarvoihin, joihin sisältyy paikallisen laskentakäytännön mukaisesti pääomaosuusmenetelmällä huomioitu tytäryhtiön oman pääoman muutos.

	Määrä/kpl	Kirjanpitoarvo (1 000 eur)	Omistus- osuus-%
Scan AB:n omistamat			
Esca Food Fastighets AB, Linköping	35 700	110	51,00
Esca Food Solutions KB, Linköping		770	48,50
Kontrollhudar International AB, Stockholm	1 000	9	100,00
Quality Genetics HB, Stockholm	926	341	92,60
Scan Produktion AB, Stockholm	1 000	-	100,00
Scan ek. för., Stockholm	200	-	95,20
Scan Foods AB, Stockholm	1 000	9	100,00
Scan Syd Livsmedel AB, Kävlinge	200 000	2 453	100,00
Nyhléns Chark AB, Kramfors	19 608	-	100,00
SQM Spedition AB, Skara	1 000	9	100,00
SM Support Stenstorp AB, Stockholm	10 200	1 051	100,00
Kreatina A/S, Denmark	30 000	-	100,00
Kreatina Sp, Poland	5 000	-	100,00
Swedish Meats AB, Stockholm	1 000	9	100,00
Swedish Meats Support AB, Stockholm	80 000	4 140	100,00
Samfod SA., Belgium	24 999	-	100,00
Scan Foods UK Ltd., England	999	-	100,00
Swedish Meats RE AG, Switzerland	1 997	1 160	99,90
Svenska Djur AB, Stockholm	200	18	100,00
Swedish Meats Charkproduktion AB, Stockholm	200	18	100,00
Annerstedt Holding AB, Stockholm	10 000	2 127	100,00
SLP Pärsons AB, Helsingborg	45 000	36 949	100,00
Skånekött AB, Skurup	30 000	276	100,00
Slakteriprodukter I Helsingborg AB, Helsingborg	6 000	1 852	100,00
Ystad Slakteri AB, Ystad	15 000	138	100,00
Nyhléns & Hugosons Chark AB, Luleå	10 000	1 474	50,00
Flodins Kött AB, Stockholm	1 000	9	100,00
Annerstedt Flodins AB, Stockholm	46 250	1 107	100,00
AB O. Annerstedt, Stockholm	30 000	4 614	100,00
Swedish Meats Underhåll AB, Stockholm	1 000	626	100,00
Yhteensä		59 269	

Yhteisyritykset

	Määrä/kpl	Kirjanpitoarvo (1 000 eur)	Omistus- osuus-%
Konsernin emoyhtiön omistamat			
Saturn Nordic Holding AB, Ruotsi	59 283 399	64 435	50,00
Konsernin taseeseen ja tuloslaskelmaan sisältyvät Saturn Nordic Holding AB -konsernin varat, velat, tuotot ja kulut olivat seuraavat (milj. euroa):			
	2008	2007	
Pitkäaikaiset varat	80,4	85,1	
Lyhytaikaiset varat	46,7	54,1	
Pitkäaikaiset velat	-8,5	-11,3	
Lyhytaikaiset velat	-49,0	-47,2	
Liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot	273,1	222,8	
Liiketoiminnan kulut	-268,8	-219,1	

Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet

	Määrä/kpl	Kirjanpitoarvo (1 000 eur)	Omistus- osuus-%
Konsernin emoyhtiön omistamat			
Honkajoki Oy, Honkajoki	690	708	38,33
Envor Biotech Oy (ent. Etelä-Suomen Multaravinne Oy), Forssa	128	22	24,62
Pakastamo Oy, Helsinki	660	564	50,00
Lihateollisuuden Tutkimuskeskus			
LTK osuuskunta, Hämeenlinna	22 400	0	44,80
Best-In Oy, Kuopio	500	50	50,00
Länsi-Kalkkuna Oy, Turku	250	250	50,00
Yhteensä		1 594	

LSO Foods Oy:n omistamat

	Määrä/kpl	Kirjanpitoarvo (1 000 eur)	Omistus- osuus-%
Finnpig Oy, Vaasa	40	354	50,00

	Määrä/kpl	Kirjanpitoarvo (1 000 eur)	Omistus- osuus-%
Scan AB:n omistamat			
Bondens Bäst i Svalöv AB, Kävlinge	500	2	50,00
SDT Sveriges Djurproducenters Tillväxt AB, Stockholm	135 500	2 640	50,00
Conagri AB, Malmö	98	85	49,00
daka a.m.b.a, Danmark		5 211	33,60
Fastighets AB Tuben, Stockholm	1 200	11	48,00
Höglandsprodukter AB, Halmstad	1 500	692	30,00
Siljans Chark AB, Mora	3 680	380	39,30
Svensk Köttinformation AB, Stockholm	500	2	50,00
Svensk Köttprövning AB, Skara	1 750	16	35,00
Svenskt Lantbrukstjänst AB, Lidköping	650	0	26,00
Svenska Djurhälsövärderna AB, Stockholm	4 400	577	50,00
Taurus Köttträdgivning AB, Stockholm	118	11	39,33
M R L Transport AB, Simrishamn	300	-	30,00
Skånska Andelsslakterier ek för, Malmö	1	-	20,00
Industrislakt Syd AB, Hörby	25 000	5	50,00
Spjutstorp Smågris AB, Helsingborg	4 900	-	49,00
Yhteensä		9 632	

Konserni harjoittaa osakkuusyritysten kautta liiketoimintaa mm. harjoittamalla teurastusta, leikkuuta, lihan jatkojalostusta, lemmikkieläinruokatuotantoa ja -myyntiä, käymällä maustekauppaa, käyttämällä vuokraus-, jätteiden hävittämis-, tutkimus- ja neuvontapalveluita. Kaikki kaupalliset sopimukset neuvotellaan markkinaehtoisesti.

Lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat

	2008	2007
Tuotteiden myynnit		
- Osakkuusyritykset	37,6	38,9
Tuotteiden ostot		
- Osakkuusyritykset	37,0	35,5

Avoimet saldot 31.12.

	2008	2007
Myyntisaamiset		
- Osakkuusyritykset	2,2	1,9
Ostovelat		
- Osakkuusyritykset	9,0	11,1

FAS Emoyhtiön tuloslaskelma 1.1.–31.12. (1 000 euroa)

	Viite	2008	2007
Liikevaihto	1	31 678,5	25 107,8
Liiketoiminnan muut tuotot	2	2 458,6	1 770,9
Materiaalit ja palvelut		0,4	0,4
Henkilöstökulut	3	-2 788,6	-4 204,1
Poistot ja arvonalentumiset	4	-17 426,0	-14 352,2
Liiketoiminnan muut kulut	5	-4 087,9	-3 970,7
Liikevoitto		9 835,1	4 352,1
Rahoitustuotot ja -kulut	6	-6 128,1	-1 730,9
Voitto/tappio ennen satunnaiseriä		3 707,0	2 621,3
Satunnaiset erät	7	2 032,0	11 342,0
Voitto/tappio satunnaiserien jälkeen		5 739,0	13 963,3
Tilinpäätössiirrot	8	2 561,3	-535,0
Tuloverot	9	1 057,4	-971,7
Tilikauden voitto/tappio		9 357,7	12 456,6

FAS Emoyhtiön tase 31.12. (1 000 euroa)

	Viite	2008	2007
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat	10		
Aineettomat hyödykkeet		2 452,3	2 559,0
Aineelliset hyödykkeet		241 475,2	236 182,1
Sijoitukset		305 623,6	305 623,6
Pysyvät vastaavat yhteensä		549 551,2	544 364,8
Vaihtuvat vastaavat			
Pitkäaikaiset saamiset	11	156 470,0	218 859,2
Laskennallinen verosaaminen	11	1 674,2	827,6
Lyhytaikaiset saamiset	12	12 727,9	24 265,9
Rahat ja pankkisaamiset		50 558,0	16 875,5
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		221 430,1	260 828,2
VASTAAVAA YHTEENSÄ		770 981,3	805 193,0
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	13		
Osakepääoma		66 820,5	66 820,5
Ylikurssirahasto		73 420,4	73 420,4
Arvonkorotusrahasto		3 363,8	3 363,8
Omat osakkeet		-38,6	-730,7
Käyvän arvon rahasto		9 279,7	2 205,3
SVOP rahasto		66 742,0	66 742,0
Muut rahastot		4 484,4	4 445,7
Edellisten tilikausien voitto		2 598,4	1 136,6
Tilikauden voitto/tappio		9 357,7	12 456,6
Oma pääoma yhteensä		236 028,2	229 860,1
Tilinpäätössiirtojen kertymä	14	33 790,7	36 352,0
Pakolliset varaukset	15	3 248,8	3 182,9
Vieras pääoma			
Laskennallinen verovelka	16	3 260,4	774,8
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	16	433 549,6	406 273,6
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	16	5 527,9	6 892,0
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	17	51 439,1	116 348,1
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	17	4 136,5	5 509,4
Vieras pääoma yhteensä		497 913,6	535 798,0
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		770 981,3	805 193,0

FAS Emoyhtiön rahavirtalaskelma (1 000 euroa)

	2008	2007
Liiketoiminnan rahavirta		
Liikevoitto	9 835	4 352
Oikaisut liikevoittoon	842	-2 396
Poistot ja arvonalentumiset	17 426	14 352
Varausten muutos	66	-105
Käyttöpääoman muutos	-2 292	307
Korkotuotot ja -kulut	-16 650	-11 357
Saadut osingot	10 522	9 626
Verot	1 057	-972
Liiketoiminnan rahavirta	20 807	13 807
Investointien rahavirta		
Osakkeiden ostot	-	-86 674
Muun käyttöomaisuuden ostot	-24 031	-66 227
Muun käyttöomaisuuden myynnit	1 530	2 879
Myönnettyt lainat	-5 449	-193 259
Lainasaamisten takaisinmaksut	46 803	19 062
Investointien rahavirta	18 852	-324 219
Rahavirta ennen rahoitusta	39 659	-310 412
Rahoituksen rahavirta		
Pitkäaikaisten lainojen nostot	15 009	542 077
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-	-189 911
Joukkovelkakirjalainojen nostot	20 000	-
Lyhytaikaisten lainojen nostot	175 513	254 597
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-217 101	-290 284
Maksetut osingot	-10 610	-9 305
Omien osakkeiden hankkiminen	-129	-1 826
Saadut konserniavustukset	11 342	16 120
Rahoituksen rahavirta	-5 976	321 468
Rahavarojen muutos	33 682	11 056
Rahavarat 1.1.	16 876	5 820
Rahavarat 31.12.	50 558	16 876
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten liikesaamisten lis-/väh+	1 468	6 559
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lis+/väh-	-3 760	-6 252
	-2 292	307

FAS Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

Yhteisön perustiedot

HKScan Oyj on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö. Yhtiön kotipaikka on Turku.

HKScan Oyj on ollut 31.3.2005 asti valmistustoimintaa ja myyntiä harjoittava yhtiö. Liiketoiminnan siirto HKScan Oyj:ltä HK Ruokatalo Oy:lle tapahtui 1.4.2005, josta lähtien HKScan Oyj on toiminnut konsernin emoyhtiönä. HKScan Oyj:hin kuuluu konsernin johdo ja konsernihallinto.

HKScan Oyj:n A-osake on listattu Nasdaq OMX Helsingin pörsissä vuodesta 1997 lähtien.

HKScan Oyj on LSO Osuuskunnan tytäryhtiö ja kuuluu LSO Osuuskunta -konserniin. LSO Osuuskunnan kotipaikka on Turku.

Jäljennös HKScan Oyj:n tilinpäätöksestä on saatavilla yhtiön rekisteröidystä osoitteesta Kaivokatu 18, 20520 Turku.

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

LAATIMISPERUSTA

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu noudattaen Suomessa voimassa olevaa kirjanpitolainsäädäntöä (FAS). HKScan-konsernin tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2008 voimassaolevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja.

Emoyhtiö noudattaa konsernin laatimisperiaatteita aina, kun se on mahdollista. Alla on esitetty ne laatimisperiaatteet, joissa käytäntö poikkeaa konsernin periaatteista. Muilta osin noudatetaan konsernin laatimisperiaatteita. Emoyhtiön taseessa oleva liikearvo poistetaan tasapoistoin viiden vuoden aikana.

Emoyhtiön tuloslaskelma ja tase esitetään euroina ja rahoituslaskelma sekä liitetiedot tuhansina euroina.

TULOKSEN VERTAILUKELPOISUUS

Vuoden 2008 tilinpäätösluvut ovat vertailukelpoisia vuoden 2007 lukujen kanssa.

ULKOMAANRAHAN MÄÄRÄISET TAPAHTUMAT

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Ulkomaanrahan määräiset ostovelat ja myyntisaamiset, lainasaamiset sekä valuuttamääräiset pankkitilit on muunnettu toimintavaluutan määräisiksi tilinpäätöspäivän Euroopan keskuspankin keskipurssin mukaan. Ulkomaanrahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot on kirjattu tuloslaskelmaan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

JOHDANNAISSOPIMUKSET

Valuuttamääräiset avoimet johdannaiset arvostetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Valuuttatermiinien arvon muutokset kirjataan tulosvaikuttavasti tuloslaskelmaan rahoituksen kurssivoittoihin ja -tappioihin.

ELÄKEJÄRJESTELYT

HKScan Oyj:n henkilöstön lakisääteinen eläketurva on järjestetty vakuuttamalla eläkevakuutusyhtiössä. Lakisääteiset eläkemenot on kirjattu kuluksi kertymisvuonna.

JOHDON ELÄKESITOUUMUKSET JA IRTISANOMISKORVAUKSET

Toimitusjohtaja Kai Seikun eläkeikä oli 60 vuotta. Hänen eläkkeensä suuruus oli 60 prosenttia eläkepalkasta, jonka perusteena käytetään neljän työsuhteen päättymistä edeltävän vuoden ansiotasoltaan kahden parhaimman vuoden keskiarvoa. Toimitusjohtajan varamiehen eläkejärjestely oli yhtenäinen toimitusjohtajan eläkejärjestelyn kanssa. Kai Seikun työsuhde päätettiin 5.1.2009, jolloin myös toimitusjohtajaa koskeva lisäeläketurvasopimus päätettiin. Varamiehen lisäeläketurva tuli maksetuksi 31.12.2008 mennessä.

Työsuhteessa noudatettava toimitusjohtajan irtisanomisaika oli kummaltakin puolelta kuusi kuukautta. Toimitusjohtaja oli oikeutettu erokorvaukseen, joka oli suuruudeltaan 18 kuukauden kokonaispalkkaa vastaava summa ilman kannustepalkkiota.

Toimitusjohtaja Kai Seikulle vuonna 2008 maksettu kokonaispalkka oli 0,750 miljoonaa euroa, josta tulos- tai muihin tavoitteisiin sidotun osakepalkkion osuus oli 0,121 miljoonaa euroa. Osakepalkkiojärjestelmän ansaintajakson 2007 toteuman perusteella toimitusjohtajalle luovutettiin 9 996 yhtiön A-osaketta. Toimitusjohtajan työsuhteen päättymisestä aiheutuva noin 1,3 miljoonan euron kertaluontoinen kustannus rasittaa alkuvuoden 2009 tulos-ta. Tammikuussa 2009 yhtiölle palautui osakepalkkiojärjestelmän perusteella toimitusjohtajalle luovutetut 27 000 yhtiön A-osaketta.

Toimitusjohtajana aloitti 12.1.2009 aiemman toimitusjohtajan varamies Matti Perkonjo. Hänen työsuhteensa on määräaikainen ja päätty 31.12.2010.

TULOVEROT

Tuloveroihin ja laskennallisiin verosaamisiin ja -velkoihin sovelletaan konsernin laatimisperiaatteita siten kuin se on mahdollista Suomen tilinpäätöskäytännön mukaan. Poistoeron laskennallinen verovelka ilmoitetaan liitetietona.

VUOKRASOPIMUKSET

Kaikki leasing-maksut on käsitelty vuokrakuluina. Maksamattomat leasing sopimuksiin perustuvat leasingmaksut on esitetty tilinpäätöksen vastuissa.

SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT

Satunnaiset tuotot ja kulut koostuvat saaduista konserniavustuksista, jotka eliminoidaan konsernitaseella.

TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ

Tilinpäätössiirtoja on poistoeron muutos. Suunnitelman mukaisten ja kirjanpidollisten poistojen erotuksen muutos esitetään tilinpäätössiirtona tuloslaskelmassa, ja suunnitelman mukaisten ja kirjanpidollisten poistojen kertynyt erotus esitetään taseessa tilinpäätössiirtojen kertymänä.

Tuloslaskelman liitetiedot (1 000 euroa)

	2008	2007
1. Liikevaihdon jakauma		
Myynti Suomeen	31 679	25 108
	31 679	25 108
2. Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä		
Vuokratuotot	596	619
Liiketoiminnan muut tuotot	1 605	1 101
Myyntivoitot pysyvistä vastaavista	258	51
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	2 459	1 771
Henkilöstö keskimäärin	13	13
3. Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-925	-2 315
Eläkekulut	-1 688	-1 677
Muut henkilösivukulut	-176	-212
Henkilöstökulut	-2 789	-4 204
Johdon palkat, palkkiot ja luontoisedut		
Toimitusjohtajat ja toimitusjohtajan sijaiset	1 194	1 783
Hallituksen jäsenet	230	216
Yhteensä	1 424	1 999
4. Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-18 217	-15 389
Suunnitelman mukaiset poistot pysyvistä vastaavista ja liikearvosta	-18 217	-15 389
Arvonalentumisten palautukset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	791	1 037
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	-	-
Pysyvien vastaavien poikkeukselliset arvonalentumiset ja palautukset	791	1 037
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-17 426	-14 532

5. Liiketoiminnan muut kulut

Vuokrat	-1 217	-1 621
Käyttöom. luovutustappiot, aineelliset hyödykkeet yhteensä	-147	-74
Luovutustappiot pysyvistä vastaavista	-147	-74
Tilintarkastusmenot, varsinainen tilintarkastus	-97	-107
Tilintarkastusmenot, muut asiantuntijapalvelut	-62	-98
Tilintarkastusmenot	-159	-205
Vapaaehtoiset henkilöstökulut	-165	-252
Energia	-187	-38
Kunnossapito	-125	-24
Mainos-, markkinointi- ja edustuskulut	-84	-51
Palvelu-, tietohallinto- ja konttorikulut	-1 049	-1 203
Muut kulut	-955	-503
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-4 088	-3 971

6. Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot		
Osinkotuotot saman konsernin yrityksiltä	7 294	9 481
Osinkotuotot omistusyhteisyrittäjäryhmittä	3 216	135
Osinkotuotot muilta	12	10
Tuotot osuuksista	10 522	9 626
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista omistusyhteisyrittäjäryhmittä	42	24
Korkotuotot pitkäaikaisista pysyvien vastaavien sijoituksista	42	24
Muut korko- ja rahoitustuotot saman konsernin yrityksiltä	18 578	10 566
Muut korko- ja rahoitustuotot muilta	22 845	4 560
Muut rahoitustuotot	41 423	15 126
Rahoitustuotot yhteensä	51 987	24 776

Rahoituskulut

Muut korko- ja rahoituskulut konserniyrityksille	-9 423	-5 744
Muut korko- ja rahoituskulut omistusyhteisyrityksille	-2	-5
Muut korko- ja rahoituskulut muille	-48 690	-20 758
Muut korko- ja rahoituskulut yhteensä	-58 115	-26 507

Rahoituskulut yhteensä	-58 115	-26 507
------------------------	---------	---------

Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	-6 128	-1 731
----------------------------------	--------	--------

Valuuttakurssivoitot	22 311	4 130
Valuuttakurssitappiot	-22 786	-4 241
Valuuttakurssivoitot ja -tappiot yhteensä	-475	-111

7. Satunnaiset

Satunnaiset tuotot	2 032	11 342
Satunnaiset yhteensä	2 032	11 342

8. Tilinpäätössiirrot

Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	2 561	-535
Tilinpäätössiirrot yhteensä	2 561	-535

9. Välittömät verot

Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	528	2 530
Tuloverot satunnaisista eristä	-528	-2 949
Aikaisempien tilikausien verot	211	-396
Laskennallisten verovelkojen ja -saamisten muutos	846	-157
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	1 057	-972

FAS Taseen liitetiedot

10. Pysyvät vastaavat**Aineettomat hyödykkeet 2008**

	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	3 185	1 223	115	4 523
Lisäykset	53	-	17	70
Vähennykset	-	-	-	-
Siirrot erien välillä	185	-	4	189
Hankintameno 31.12.	3 423	1 223	136	4 782
Kertyneet poistot 1.1.	-1 096	-866	-2	-1 964
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-	-	-
Tilikauden poisto	-217	-122	-27	-312
Arvon alentumiset	-	-	-	-
Kertyneet poistot 31.12.	-1 313	-988	-29	-2 330
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 111	234	107	2 452

Aineelliset hyödykkeet 2008

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset	Ennako- maksut	Yht.
Hankintameno 1.1.	3 147	179 605	164 138	2 752	47 099	396 741
Lisäykset	-	127	666	2	23 166	23 961
Vähennykset	-	-317	-10 984	-9	-	-11 310
Siirrot erien välillä	-	35 177	26 953	518	-62 837	-189
Hankintameno 31.12.	3 147	214 593	180 773	3 264	7 428	409 204
Kertyneet poistot 1.1.	-	-59 674	-98 437	-2 449	-	-160 559
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	203	9 680	8	-	9 891
Tilikauden poisto	-	-5 826	-11 921	-105	-	-17 851
Arvonlennukset	-	-	791	-	-	791
Kertyneet poistot 31.12.	-	-65 297	-99 887	-2 545	-	-167 729
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 147	149 296	80 886	719	7 428	241 475
Hankintamenuon sisältyvät arvonorotukset						
Arvonorotukset 1.1.	-	3 364	-	-	-	3 364
Lisäys	-	-	-	-	-	0
Vähennys	-	-	-	-	-	0
Arvonorotukset 31.12.	0	3 364	0	0	0	3 364

Sijoitukset 2008

	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuus- yhtiöissä	Saamiset osakkuus- yhtiöiltä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	303 778	1 594	47	204	305 623
Lisäykset	-	-	-	-	0
Vähennykset	-	-	-	-	0
Siirrot erien välillä	-	-	-	-	0
Hankintameno 31.12.	303 778	1 594	47	204	305 623
Kirjanpitoarvo 31.12.	303 778	1 594	47	204	305 623

	31.12.2008	31.12.2007
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	2 111	2 089
Liikearvo	234	356
Muut pitkävaikutteiset menot	107	113
Aineettomat hyödykkeet	2 452	2 559
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	3 147	3 147
Rakennukset ja rakennelmat	149 296	119 932
Koneet ja kalusto	80 886	65 701
Muut aineelliset hyödykkeet	719	303
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	7 428	47 099
Aineelliset hyödykkeet	241 475	236 182
Sijoitukset		
Osuudet saman kons. yrityksissä	303 778	303 778
Osuudet osakkuusyhtiöissä	1 594	1 594
Saamiset omistusyhteisyrittäjäyhtiöiltä	47	47
Muut osakkeet ja osuudet	204	204
Sijoitukset	305 623	305 623
Pysyvät vastaavat yhteensä	549 551	544 365
11. Pitkäaikaiset saamiset		
Pitkäaikaiset lainasaamiset	3 286	3 700
Laskennalliset verosaamiset	1 674	827
Muut saamiset	1 170	938
Yhteensä	6 130	5 465
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä:		
Pitkäaikaiset konsernilainasaamiset	151 816	214 222
Muut	-	-
Pitkäaikaiset saamiset saman konsernin yrityksiltä	151 816	214 222
Saamiset omistusyhteisyrittäjäyhtiöiltä:		
Pitkäaikaiset omistusyhteisyrittäjäyhtiöiden lainasaamiset	198	-
Pitkäaikaiset saamiset omistusyhteisyrittäjäyhtiöiltä	198	-
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	158 144	219 687

12. Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1	9
Lyhytaikaiset siirtosaamiset (muilta)	2 560	4 015
Yhteensä	2 561	4 024
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä:		
Konsernimyyntisaamiset	43	77
Konsernilainasaamiset	-	-
Konsernisiirtosaamiset	7 084	8 155
Muut saamiset	2 392	11 448
Yhteensä	9 519	19 680
Saamiset omistusyhteisyrittäjäyhtiöiltä:		
Omistusyhteisyrittäjäyhtiöiden myyntisaamiset	81	-
Omistusyhteisyrittäjäyhtiöiden lainasaamiset	559	559
Muut saamiset	8	3
Lyhytaikaiset saamiset omistusyhteisyrittäjäyhtiöiltä	648	562
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	12 728	24 266
Siirtosaamisten olennaiset erät		
Jaksotetut rahoituserät	430	135
Jaksotetut henkilöstökulut	157	194
Jaksotetut verot	933	2 015
Alv-saamiset	2	560
Muut siirtosaamiset	1 039	1 110
Yhteensä	2 561	4 014

13. Oma pääoma

Oma pääoma 2008

	Osake- pääoma	Yli- kurssi- rahasto	Arvon- korotus- rahasto	Omat osakkeet	SVOP	Muut rahastot	Voitto- varat	Yht.
Oma pääoma 1.1.08	66 820	73 420	3 364	-730	66 742	6 651	13 593	229 860
Lisäys	-	-	-	-	-	7 113	-	7 113
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-10 610	-10 610
Osakeanti	-	-	-	-	-	-	-	-
Suorat kirjaukset voittovaroihin	-	-	-	-	-	-	-385	-385
Omien osakkeiden hankinta	-	-	-	-129	-	-	-	-129
Omina osakkeina suoritetut maksut	-	-	-	821	-	-	-	821
Tilikauden voitto	-	-	-	-	-	-	9 358	9 358
Oma pääoma 31.12.08	66 820	73 420	3 364	-38	66 742	13 764	11 956	236 028

Oma pääoma 2007

	Osake- pääoma	Yli- kurssi- rahasto	Arvon- korotus- rahasto	Omat osakkeet	SVOP	Muut rahastot	Voitto- varat	Yht.
Oma pääoma 1.1.07	58 587	73 420	3 364	-	-	4 421	11 217	151 009
Lisäys	-	-	-	-	-	2 230	-	2 230
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-9 305	-9 305
Osakeanti	8 233	-	-	-	66 742	-	-	74 975
Suorat kirjaukset voittovaroihin	-	-	-	-	-	-	-775	-775
Omien osakkeiden hankinta	-	-	-	-1 825	-	-	-	-1 825
Omina osakkeina suoritetut maksut	-	-	-	1 095	-	-	-	1 095
Tilikauden voitto	-	-	-	-	-	-	12 456	12 456
Oma pääoma 31.12.07	66 820	73 420	3 364	-730	66 742	6 651	13 593	229 860

Voitonjakokelpoiset varat	31.12.2008	31.12.2007
Käyttörahassto	206	167
Omat osakkeet	-38	-731
Edellisten tilikausien voitto	2 598	1 137
Tilikauden voitto/tappio	9 358	12 456
Voitonjakokelpoiset varat	12 124	13 029

14. Tilinpäätössiirtojen kertymä

Poistoero	33 791	36 352
Tilinpäätössiirrot yhteensä	33 791	36 352

Poistoerosta kirjaamaton laskennallinen verovelka on 8 786 teur.

15. Pakolliset varaukset

Eläkevaraukset	3 249	3 183
Pakolliset varaukset yhteensä	3 249	3 183

16. Pitkäaikainen vieras pääoma

Joukkovelkakirjalainat	5 000	-
Laskennallinen verovelka	3 260	775
Lainat rahoituslaitoksilta	413 550	406 273
Muut velat	5 528	6 892
Yhteensä	427 338	413 940

Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille:

Joukkovelkakirjalainat	15 000	-
Yhteensä	15 000	-

Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä 442 338 413 940

Pitkäaikainen vieras pääoma

Korollinen:		
Pitkäaik. velat saman konsernin yrityksille	15 000	-
Velat muille	418 550	406 273

Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma 433 550 406 273

Koroton:

Velat muille	8 788	7 667
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	8 788	7 667

Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä 442 338 413 940

17. Lyhytaikainen vieras pääoma

Lainat rahoituslaitoksilta	37 368	39 007
Ostovelat	148	256
Siirtovelat	2 500	3 983
Muut velat	1 076	1 085
Yhteensä	41 092	44 331

Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille:

Ostovelat	67	177
Muut velat	14 417	77 349
Yhteensä	14 484	77 526

Velat omistusyhteisyrityksille:

Muut velat	0	0
Yhteensä	0	0

Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä 55 576 121 857

Lyhytaikainen vieras pääoma

Korollinen:		
Lyhytaikaiset velat saman kons. yrityksille	14 071	77 341
Lyhytaikaiset velat omistusyhteisyrityksille	0	0
Velat muille	37 368	39 007
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	51 439	116 348

Koroton:

Lyhytaikaiset velat saman konsernin yrityksille	413	185
Lyhytaikaiset velat omistusyhteisyrityksille	0	-
Velat muille	3 724	5 324
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	4 137	5 509

Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä 55 576 121 857

Siirtovelkojen olennaiset erät (pitkä- ja lyhytaikaiset)

Jaksotetut henkilöstökulut	383	2 789
Jaksotetut korkokulut	1 910	751
Jaksotetut tuloverot	-	-
Muut siirtovelat	207	443
Yhteensä	2 500	3 983

Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Lainat rahoituslaitoksilta	300 207	152 785
Muut pitkäaikaiset velat	-	354
Velat, jotka erääntyvät myöh. kuin 5 v. kuluttua	300 207	153 139

18. Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset**Vakuudet ja vastuusitoumukset**

	2008	2007
Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä ja osakkeita		
Rahalaitoslainat	814	2 420
Yhteensä	814	2 420

Vakuudeksi annetut kiinteistökiinnitykset	2 856	2 856
Vakuudeksi annetut yritysikiinnitykset	5 046	5 046
Pantatut arvopaperit		
Yhteensä	7 902	7 902

Tytär- ja muiden konserniyhtiöiden puolesta annetut vakuudet

Takaukset	66 931	61 832
Yhteensä	66 931	61 832

Omistusyhteisyritysten puolesta annetut vakuudet

Takaukset	5 495	4 701
Yhteensä	5 495	4 701

Muiden puolesta annetut vakuudet

Takaukset	5 339	5 563
Yhteensä	5 339	5 563

Muut omat vastuut

Leasingvastuut		
Alle yhden vuoden sisällä erääntyvät leasingvastuut	0	0
1-5 vuoden sisällä erääntyvät leasingvastuut	0	0
Vuokravastuut	1 481	1 920
Muut vastuut	15	15
Muut omat vastuut yhteensä	1 496	1 935

19. Johdannaissopimukset 31.12. (miljoonaa euroa)**Johdannaissopimusten nimellisarvot**

	2008	2007
Valuuttajohdannaiset		
- Valuuttatermiinisopimukset	69,4	50,8
Korkojohdannaiset		
- Koronvaihtosopimukset	276,8	162,1
Hyödykejohdannaiset		
- Sähkötermiinisopimukset	8,6	5,1
	354,8	218,0

Johdannaissopimusten käyvät arvot

	2008	2008	2008	2007
	Käypä arvo	Käypä arvo	Käypä arvo	Käypä arvo
	positiivinen	negatiivinen	netto	netto
Valuuttajohdannaiset				
- Valuuttatermiinisopimukset	0,0	-1,0	-1,0	0,0
Korkojohdannaiset				
- Koronvaihtosopimukset	0,0	-11,5	-11,5	0,1
Hyödykejohdannaiset				
- Sähkötermiinisopimukset	0,0	-1,9	-1,9	1,1
	0,0	-14,4	-14,4	1,2

Johdannaissopimukset, joihin sovellettu suojauslaskentaa

	2008	2008	2007	2007
	Nimellisarvo	Käypä arvo	Nimellisarvo	Käypä arvo
		tehokas osuus		tehokas osuus
Hyödykejohdannaiset				
- Sähkötermiinisopimukset	8,6	-1,6	5,1	1,2

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Vantaalla, helmikuun 26. päivänä 2009

Markku Aalto
Hallituksen puheenjohtaja

Tiina Varho-Lankinen
Hallituksen varapuheenjohtaja

Johan Mattsson
Hallituksen jäsen

Matti Murto
Hallituksen jäsen

Matti Karppinen
Hallituksen jäsen

Matti Perkonoja
Toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

HKSCAN OYJ:N YHTIÖKOKOUKSELLE

Olemme tarkastaneet HKScan Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2008. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VASTUU

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lain mukainen ja että varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

TILINTARKASTAJAN VELVOLLISUUDET

Tilintarkastajan tulee suorittaa tilintarkastus Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti ja sen perus-

teella antaa lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää ammattieettisten periaatteiden noudattamista ja tilintarkastuksen suunnittelua ja suorittamista siten, että saadaan kohtuullinen varmuus siitä, että tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa ei ole olennaisia virheellisyksiä ja että emoyhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja ovat toimineet osakeyhtiölain mukaisesti.

Tilintarkastustoimenpiteillä tulisi varmistua tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen lukujen ja muiden tietojen oikeellisuudesta. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan ja arvioihin riskeistä, että tilinpäätöksessä on väärinkäytöksestä tai virheestä johtuva olennainen virheellisyys. Tarvittavia tarkastustoimenpiteitä suunniteltaessa arvioidaan myös tilinpäätöksen laadintaan ja esittämiseen liittyvää sisäistä valvontaa. Lisäksi arvioidaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleistä esittämistapaa, tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sekä johdon tilinpäätöksen laadinnassa soveltamia arvioita.

Tilintarkastus on toteutettu Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Käsityksemme mukaan olemme suorittaneet tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvia tarkastustoimenpiteitä lausuntoamme varten.

LAUSUNTO KONSERNITILINPÄÄTÖKSESTÄ

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

LAUSUNTO TILINPÄÄTÖKSESTÄ JA TOIMINTAKERTOMUKSESTA

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Vantaalla 11. päivänä maaliskuuta 2009

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Johan Kronberg
KHT

Petri Palmroth
KHT

Osakkeet ja omistajat

HKScanin yhtenä keskeisenä taloudellisenä tavoitteena on maksaa osinkoina vähintään 30 prosenttia vuoden nettotuloksesta. Yhtiön hallituksen ehdottama 0,24 euron osakekohtainen osinko vuodelta 2008 vastaa 199,3 prosenttia laimentamattomasta tuloksesta. Vuotta aiemmin luku oli 37,7 prosenttia.

YHTIÖKOKOUKSEN PÄÄTÖKSET

Varsinainen yhtiökokous pidettiin 22.4.2008 Finlandia-talossa Helsingissä. Yhtiökokous vahvisti emoyhtiön ja konsernin tilinpäätöksen sekä myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle vuodelta 2007. Osingoksi tilivuodelta 2007 vahvistettiin 0,27 euroa osakkeelta eli yhteensä 10,6 miljoonaa euroa. Osingot maksettiin osakkeenomistajille 6.5.2008.

Varsinainen yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenten lukumääräksi viisi ja valitsi hallituksen jäsenet: Markku Aalto, Tiina Varho-Lankinen ja Johan Mattsson valittiin uudelleen ja Matti Murto sekä Matti Karppinen valittiin uusiksi jäseniksi. Yhtiökokouksen jälkeen pitämässään järjestäytymiskokouksessa hallitus valitsi uudeksi puheenjohtajakseen Markku Aallon ja varapuheenjohtajaksi Tiina Varho-Lankisen. Yhtiökokoukseen asti hallitusta johtanut Marcus H. Borgström oli jo aiemmin ilmoittanut luopuvansa hallitustyöskentelystä saavutettuaan yhtiöjärjestyksen asettaman 62 vuoden iän.

HKScanin varsinaisiksi tilintarkastajiksi tilivuodelle 2008 valittiin KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy päävastuullisena tilintarkastajana Johan Kronberg KHT ja Petri Palmroth KHT. Lisäksi yhtiökokous hyväksyi hallitukselle ehdotetut valtuudet yhtiön omien osakkeiden hankkimiseksi ja luovuttamiseksi sekä osakeannista päättämiseksi. Tätä selostetaan tarkemmin hallituksen toimintakertomuksen kohdassa "Hallituksen voimassa olevat valtuudet".

OSAKKEENOMISTAJAT

Osakasluetteloon oli tilikauden lopussa merkitty 8 356 osakkeenomistajaa. Vuotta aikaisemmin luku oli 7 768. Hallintarekisteröityjen ja muiden kuin suomalaisten omistajien omistuksessa oli vuoden 2008 lopussa 29,6 prosenttia (21,4 %) yhtiön kaikista osakkeista.

OSAKASSOPIMUKSET

Yhtiön tiedossa ei ole osakassopimuksia tai muita sitoumuksia, joilla olisi sovittu omistuksesta tai äänivallan käytöstä yhtiössä.

OSAKEPÄÄOMA

Yhtiön maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli tilivuoden alussa ja lopussa 66 820 528,10 euroa. Osakekanta ja kaantui seuraavasti:

A-osakkeita	33 906 193 kpl	86,3 %
K-osakkeita	5 400 000 kpl	13,7 %
Yhteensä	39 306 193 kpl	100,0 %

Yhtiöjärjestyksen mukaan kullakin A-osakkeella on yksi ääni ja kullakin K-osakkeella 20 ääntä. K-osakkeet ovat LSO Osuuskunnan (4 735 000 kpl) ja Swedish Meats ek.för:in (665 000 kpl) omistuksessa. Kaikilla osakkeilla on yhtäläinen osinko-oikeus. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa.

Yhtiön osakkeet ovat olleet arvo-osuusjärjestelmässä 31.10.1997 lähtien.

OSAKEPÄÄOMAN KOROTUKSET V. 2006–2008

Tilikauden 2008 aikana ei toimeenpantu osakepääoman korotuksia.

Edellinen osakepääoman korotus oli tammikuussa 2007, jolloin toteutettiin 4 843 000 A-osakkeen suuruinen suunnattu osakeanti Swedish Meatsille. Anti oli osa Swedish Meatsin liiketoiminnan (Scan AB) osto. Merkintäaika oli 29.1.2007 ja merkintähinta 15,55 euroa osakkeelta. Yhtiön osakepääoma korottui 8 233 100,00 eurolla nykyiseen 66 820 528,10 euroon. Korotus merkittiin kaupparekisteriin 5.2.2007. Uudet osakkeet oikeuttivat osinkoon ensimmäisen kerran tilivuodelta 2007.

Tilikaudella 2006 ei toimeenpantu osakepääoman korotuksia.

OSAKKEIDEN NOTEERAUS

HKScanin A-sarjan osake on noteerattu Nasdaq OMX:ssä 6.2.1997 lähtien. Toimialaluokka on Päivittäistavarat (Sector: Consumer

staples). Kertomusvuonna yhtiön osakkeita vaihdettiin 9 028 409 kappaletta yhteiseltä arvoltaan 72 557 100 euroa.

Ylin kurssinoteeraus oli 14,48 euroa ja alin 3,90 euroa. Keski-kurssi oli 7,88 euroa ja vuoden lopun päätöskurssi 4,42 euroa. Vuoden aikana kurssi laski 68,5 prosenttia. Koko ruokateollisuutta kuvaava pörssin toimialaindeksi (HX302020) laski puolestaan vuodessa 39,1 prosenttia eli 86,4 pistettä

Yhtiön A-osakkeiden markkina-arvo tilikauden lopussa oli 149,9 miljoonaa euroa ja listaamattomien K- osakkeiden laskennallinen markkina-arvo 23,9 miljoonaa euroa. Koko osakekannan markkina-arvo oli siten 173,7 miljoonaa euroa oltuaan vuotta aikaisemmin 551,9 miljoonaa euroa.

HKScanilla on FIM Pankkiiriliike Oy:n kanssa Nasdaq OMX:n Liquidity Providing (LP) -toiminnan edellytykset täyttävä markkina-takaussopimus.

YHTIÖN OMIEN OSAKKEIDEN LUOVUTUS PALKKION MAKSUNA

HKScanin hallussa oli vuoden 2008 alussa 40 024 kappaletta yhtiön omia A-sarjan osakkeita. Yhtiökokouksen 20.4.2007 antaman valtuutuksen nojalla yhtiö osti osakepalkkiojärjestelmää varten maaliskuussa lisää yhteensä 15 000 omaa A-osaketta. Osakkeet ostettiin Nasdaq OMX:n julkisessa kaupankäynnissä. Yhteenlaskettu hankintahinta oli 0,13 miljoonaa euroa.

Yhteensä 45 552 yhtiön hallussa ollutta A-osaketta luovutettiin 22.4.2008 maksutta "Osakepalkkiojärjestelmään 2006" kuuluville avainhenkilöille ansaintajaksolta 2007 maksettavan palkkion osakeosuutena. Lisäksi hallitus luovutti 4.12.2008 maksutta yhteensä 4 998 yhtiön hallussa ollutta A-osaketta ansaintajaksolta 2006 maksettavan palkkion osakeosuutena. Luovutukset perustuivat yhtiökokouksen antamaan valtuutukseen. Osakepalkkiojärjestelmää selostetaan yksityiskohtaisesti Konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa, kohdassa "Työsuhde-etuudet".

Tilivuoden päättyessä yhtiöllä oli 4 474 omaa A-osaketta yhteiseltä markkina-arvoltaan 0,02 miljoonaa euroa. Osuus kaikista osakkeista oli 0,01 prosenttia ja äänistä alle 0,01 prosenttia.

HALLITUKSEN JA JOHDON OSAKKEENOMISTUS

Yhtiön hallituksen jäsenet sekä toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen sekä heidän lähipiirinsä omistivat vuoden 2008 lopussa yhteensä 193 500 A-osaketta, mikä vastasi 0,49 prosenttia kaikista osakkeista ja 0,14 prosenttia äänistä.

ILMOITUS OMISTUKSEN MUUTTUMISESTA

Yhtiö vastaanotti vuoden 2008 aikana yhden Arvopaperimarkkinan 2. luvun 9. pykälän mukaisen ilmoituksen muutoksesta yhtiön omistuksessa.

Rahastoyhtiö Artio Global Management LLC ilmoitti, että 30.9.2008 toteutetun osakekaupan seurauksena Julius Baer International Equity Fundin omistus HKScanin osakepääomasta aleni 4,999 prosenttiin. Samalla Julius Baer International Equity Fundin ja muiden Artio Global Management LLC:n asiakkaiden yhteenlaskettu omistus HKScanin osakepääomasta nousi kuitenkin aiemmasta 8,21 prosentista 8,77 prosenttiin.

HKSCANIN OSAKKEEN KAUPANKÄYNTITUNNUKSIA

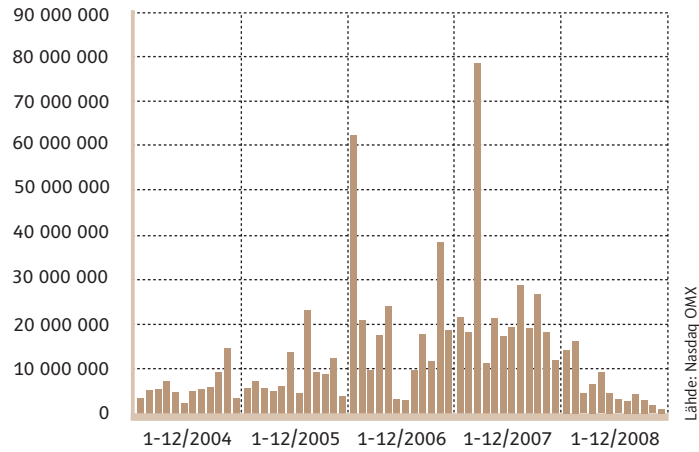
Nasdaq OMX, Helsinki: HKSAV

Reuters: HKSAV.HE

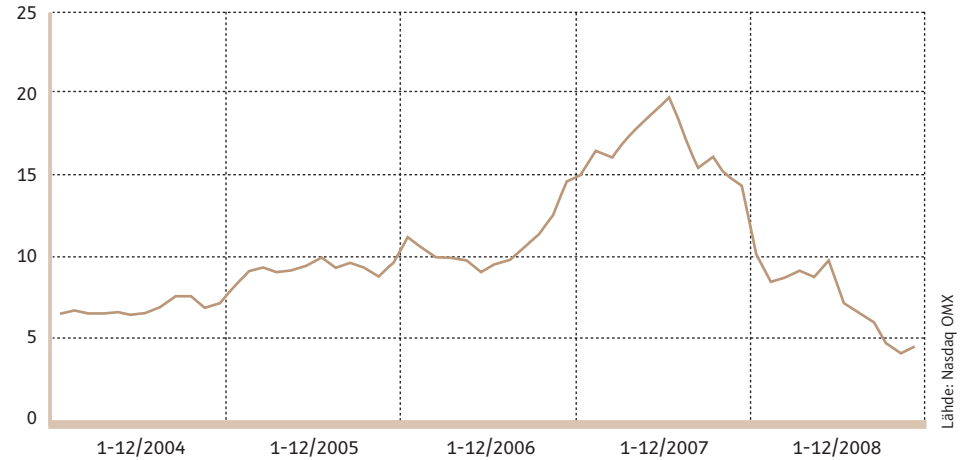
Bloomberg: HKSAV:FH

ISIN koodi: FI0009006308

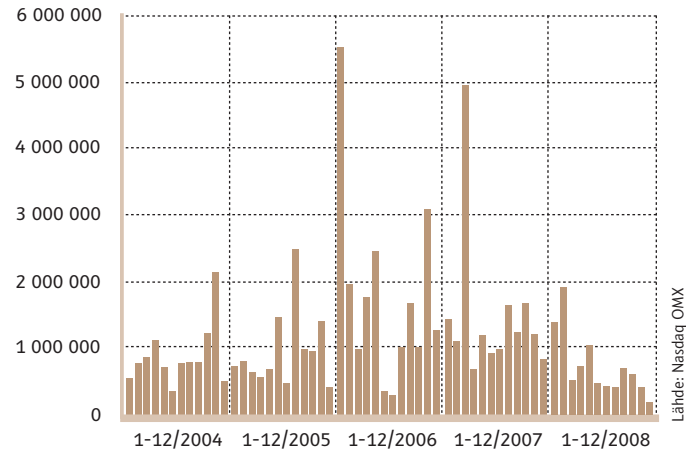
Osakkeen vaihto 2004-2008
(kuukausittain euroina)

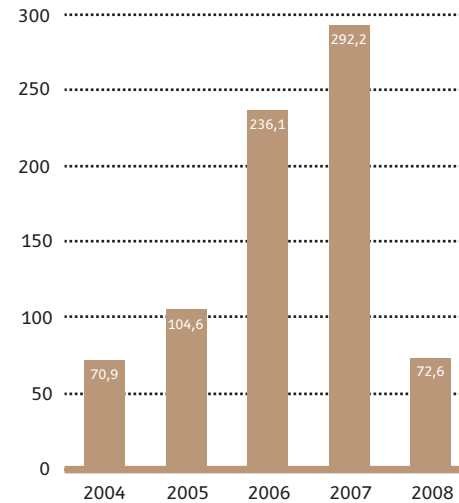
Osakkeen kurssikehitys 2004-2008
(keskikurssi kuukausittain euroina)

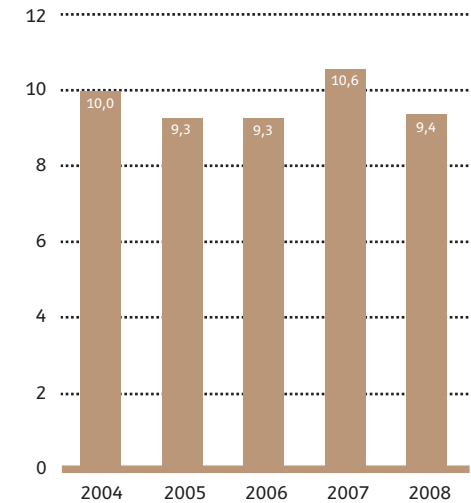
Osakkeen vaihto 2004-2008
(kuukausittain, kpl)

Osakkeen kokonaisvaihto 2004-2008
Nasdaq OMX:ssä (Meur)

Maksettujen osinkojen
kokonaismäärä 2004-2008 (Meur)

Omistusjakautuma 31.12.2008

osakkeiden määrä	omistajia	%	osake-lukumäärä	%	ääni-määrä	%
1 – 100	2 722	32,575	130 858	0,333	130 858	0,092
101 – 500	3 223	38,571	928 780	2,363	928 780	0,655
501 – 1 000	1 068	12,781	822 575	2,093	822 575	0,580
1 001 – 5 000	1 136	13,595	2 335 931	5,943	2 335 931	1,646
5 001 – 10 000	97	1,161	676 156	1,720	676 156	0,476
10 001 – 50 000	80	0,957	1 724 897	4,388	1 724 897	1,216
50 001 – 100 000	9	0,108	555 978	1,414	555 978	0,392
100 001 – 500 000	12	0,144	3 123 996	7,948	3 123 996	2,201
500 001 –	9	0,108	28 201 442	71,748	118 166 442	83,271
Yhteensä	8 356	100,000	38 500 613	97,951	128 465 613	90,529
Odotusluettelolla	1		665 000	1,692	13 300 000	9,372
Yhteistilillä			140 580	0,358	140 580	0,099
Liikkeeseenlaskettu			39 306 193	100,000	141 906 193	100,000

Suurimmat osakkeenomistajat 31.1.2009

	A-osakkeita	K-osakkeita	% osakkeista	% äänistä
1 LSO Osuuskunta	9 224 187	4 735 000	35,51	73,23
2 Swedish Meats ek.för.	4 231 000	665 000	12,46	12,35
3 OP Sijoitusrahastot yhteensä	837 015	-	2,13	0,59
- OP-Suomi Arvo -sijoitusrahasto	545 000			
- OP-Suomi Pienyhtiöt -sijoitusrahasto	205 015			
- OP-Pohjola Pienyhtiöt -sijoitusrahasto	87 000			
4 Nordea Sijoitusrahastot	751 330	-	1,91	0,53
5 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola	748 831	-	1,91	0,53
6 Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry	608 300	-	1,55	0,43
7 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	472 798	-	1,20	0,33
8 Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	464 989	-	1,18	0,33
9 Danish Crown a.m.b.a.	393 062	-	1,00	0,28
10 Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas	372 647	-	0,95	0,26
11 Evli sijoitusrahastot yhteensä	272 733	-	0,69	0,19
- Sijoitusrahasto Evli Select	242 900			
- Sijoitusrahasto Evli Finland Mix	29 833			
12 Fim Fenno Sijoitusrahasto	240 397	-	0,61	0,17
13 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Etera	181 700	-	0,46	0,13
Hallintarekisteröidyt osakkeet	7 373 789	-	18,76	5,20
Muut osakkeenomistajat yhteensä	11 964 415	-	30,44	8,43
Yhteensä	33 906 193	5 400 000	100,00	100,00

Sektorijakautuma 31.12.2008

	% omistajista	% osake-lukumäärästä
Yritykset	4,19	38,05
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	0,38	5,57
Julkisyhteisöt	0,16	6,03
Kotitaloudet	93,91	13,69
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	1,11	3,58
Kotiinaiemaiset sektorit yht.	99,75	66,92
Ulkomat	0,25	1,47
Odotusluettelolla	-	1,69
Yhteistilillä	-	0,36
Ulkomaaalaisten omistuksessa, hallintarekisteröidyt mukaan lukien, oli 29,56 % osakelukumäärästä. Vuotta aiemmin luku oli 21,41 %.		

Osakepääoman rakenne 31.12.2008

Osake-sarja	Osakkeita kpl	Osuus pääomasta	Osuus äänistä
A-sarja	33 906 193	86,26 %	23,89 %
K-sarja	5 400 000	13,74 %	76,11 %
Yhteensä	39 306 193	100,00 %	100,00 %
Jokaisella A-osakkeella on yksi ääni, jokaisella K-osakkeella on 20 ääntä.			

Yhtiökokous

HKScan Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 23.4.2009 klo 11.00 alkaen Helsingissä Finlandia-talon Kongressiivien A-salissa, osoite Mannerheimintie 13 e, 00100 Helsinki. Kokoukseen ilmoittautuneiden vastaanottaminen aloitetaan klo 10.00.

Kokoukseen tulee ilmoittautua 14.4.2009 klo 16.00 mennessä joko sähköpostitse osoitteeseen marjukka.hujanen@hkscan.com tai puhelimitse numeroon 010 570 6218 (arkisin klo 9.00–16.00) tai telefaksilla numeroon 02 250 1667 tai kirjeitse osoitteeseen HKScan Oyj, Yhtiökokous, PL 50, 20521 Turku.

OSALLISTUMISOIKEUS

Yhtiökokoukseen voivat osallistua ne osakkeenomistajat, jotka 9.4.2009 ovat merkittynä Euroclear Finland Oy:n (Suomen Arvopaperikeskus) ylläpitämään HKScan Oyj:n omistajaluetteloon.

OSINGONMAKSU

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2008 jaetaan osinkoa 0,24 euroa osakkeelta. Yhtiökokouksen päättämä osinko maksetaan niille osinkoon oikeutetuille osakkeenomistajille, jotka ovat merkittynä omistajaluettelossa 28.4.2009. Osinko esitetään maksettavaksi heille 6.5.2009. Niille osakkeenomistajille, jotka eivät ole siirtäneet osakkeitaan arvo-osuusjärjestelmään osingonjaon täsmäytyspäivään 28.4.2009 mennessä, osinko maksetaan sen jälkeen, kun osakkeet on siirretty arvo-osuusjärjestelmään.

OMISTAJALUETTELO

HKScan Oyj:n omistajaluetteloa ylläpitää Euroclear Finland Oy (Suomen Arvopaperikeskus), PL 1110, 00101 Helsinki. Arvopaperikeskuksen käyntiosoite on Urho Kekkosen katu 5 C, 00100 Helsinki, puhelin 020 770 6000 ja sähköposti info.finland@euroclear.eu.

Osakkeenomistajia pyydetään tekemään mahdolliset osoite- ja henkilötietojen muutokset suoraan oman arvo-osuustilinsä pitäjälle.

TALOUDELLINEN INFORMAATIO JA VUOSIKERTOMUSJAKELU

Yhtiö julkaisee vuosikertomuksen huhtikuussa sekä lisäksi kolme osavuosikatsausta.

- tammi-maaliskuun katsaus ilmestyy 5.5.2009
- tammi-kesäkuun katsaus ilmestyy 6.8.2009
- tammi-syyskuun katsaus ilmestyy 3.11.2009

Vuosikertomus ja osavuosikatsaukset julkaistaan suomeksi, englanniksi ja ruotsiksi. Julkaisut ovat luettavissa verkkosivulla www.hkscan.com, jonne tulevat myös yhtiön pörssitiedotteet.

Painettu vuosikertomus postitetaan automaattisesti niille osakkeenomistajille, jotka omistavat vähintään 500 osaketta ja jotka on merkitty yhtiön omistajaluetteloon Euroclear Finland Oy:ssä. Osavuosikatsaukset julkaistaan pörssitiedotteen muodossa ja nekin ovat luettavissa verkkosivulla. Kopio osavuosikatsauksesta lähetetään pyydettäessä postitse tai liitetiedostona sähköpostitse.

Vuosikertomuksia ja osavuosikatsauksia voi tilata HKScanin verkkosivujen Yhteystiedot-osion kohdassa Palautetta yritykselle tai osoitteella HKScan Oyj, Viestintä, PL 50, 20521 Turku tai puhelimitse 010 570 100 / Viestintä tai telefaxilla 010 570 6102 tai sähköpostitse hk.viestinta@hkscan.com

HILJAINEN JAKSO

HKScan noudattaa hiljaista jaksoa (silent period) osavuosikatsausten ja tilinpäätöstiedotteen julkistamisen edellä. Hiljainen jakso alkaa kolme viikkoa ennen julkistamispäivää. Sinä aikana yhtiön puolelta ei kommentoida yhtiön taloudellista tilaa koskeviin kysymyksiin.

Vuosikooste 2008

HKScan julkisti vuonna 2008 Nasdaq OMX:n kautta 25 yhtiötiedotetta. Ne ovat luettavissa kokonaisuudessaan yhtiön verkkosivulla www.hkscan.com, kohdassa Tiedotearkisto, sekä lisäksi kansallisen tiedotevaraston verkkosivulla www.oam.fi

14.1.2008	Hallituksen jäsen Heikki Kauppinen menehtyi tapaturmaisesti
16.1.2008	Anne Merestä Rakvere Lihakombinaatin toimitusjohtaja
17.1.2008	HKScanin rakennemuutuskulut Suomessa ylittivät ennakoidun tason 2007 viimeisellä neljänneksellä – Alkuvuoden 2008 haasteena sianlihan matalat vientihinnat
26.2.2007	HKScan-konsernin tilinpäätöstiedote tilivuodelta 2007
27.2.2008	HK Ruokatalo ja Saarioinen tekivät broileriraaka-aineen ostamista koskevan esisopimuksen
17.3.2003	HKScan hankkii omia osakkeitaan
29.3.2008	Kutsu HKScanin varsinaiseen yhtiökokoukseen
3.4.2008	Vuosikertomus 2007 on ilmestynyt
21.4.2008	Scan tehostaa teurastusta Ruotsissa
22.4.2008	HKScanin omien osakkeiden luovutus palkkion maksuna
22.4.2008	Varsinaisen yhtiökokouksen päätökset
7.5.2008	HKScan-konsernin osavuosikatsaus 1.1.-31.3.2008
6.6.2008	HK Ruokatalo ja Saarioinen allekirjoittivat sopimuksen broileriraaka-aineen ostosta
4.7.2008	HKScan tarkentaa loppuvuoden 2008 näkymiä
6.8.2008	HK Ruokatalo Oy uudistaa organisaatiotaan
8.8.2008	HKScan-konsernin osavuosikatsaus 1.1.-30.6.2008
23.9.2008	HKScanilta 20 milj. euron oman pääoman ehtoinen joukkovelkakirjalaina
25.9.2008	HKScanin joukkovelkakirjalaina merkitty
1.10.2008	Scan hankki osuuden ruotsalaisesta valmisruokayrityksestä
6.10.2008	Arvopaperimarkkinalain mukainen ilmoitus omistuksen muuttumisesta (Artio Global Management)
9.10.2008	Scan ostaa osuuden ruotsalaisesta teurastamoyhtiöstä
27.10.2008	Scan tehostaa tuotantoa Uppsalassa Ruotsissa
5.11.2008	HKScan-konsernin osavuosikatsaus 1.1.-30.9.2008
4.12.2008	HKScanin omien osakkeiden luovutus palkkion maksuna
16.12.2008	Tulosjulkistukset vuonna 2009

Yhtiön hallinnointi

HKScanin hallinnointi perustuu Suomen lainsäädäntöön, arvopaperipörssin sääntöihin, HKScanin yhtiöjärjestykseen sekä yhtiön hallituksen hyväksymään työjärjestykseen ja menettelysääntöihin.

HKScan Oyj noudattaa 1.1.2009 voimaan tullutta Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n laatimaa "Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (Corporate Governance)" lukuun ottamatta suositusta 15/52 (Hallituksen jäsenten riippumattomuus merkittävistä osakkeenomistajista), minkä osalta yhtiö poikkeaa hallinnointikoodista. Hallituksessa yksi jäsen on riippumaton yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista suosituksen edellyttämän kahden sijasta.

Lisäksi yhtiö noudattaa arvopaperipörssin sääntöjen mukaista Nasdaq OMX:n sisäpiiriohjetta, jonka uudistettu versio astui voimaan 2.6.2008.

TIETOA HKSCANIN HALLINNOINNISTA

Selostus HKScan Oyj:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on luettavissa yhtiön verkkosivuilta osoitteessa www.hkscan.com, kohdassa "Sijoituksena". Samassa paikassa on nähtävillä sisäpiirirekisteri yhtiön julkisista sisäpiiriläisistä, luettelo yhtiön suurimmista osakkeenomistajista, yhtiön saamat liputusilmoitukset sekä yhtiöjärjestys.

"Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi (Corporate Governance)" on noudettavissa Arvopaperiyhdistys ry:n verkkosivuilta osoitteessa www.cgfinland.fi. Pörssin sisäpiiriohje on saatavilla pörssin verkkosivuilta www.nasdaqomx.com, kohdassa "Listing center > Nordic market".

YHTIÖKOKOUS

HKScan Oyj:n ylintä päätösvaltaa käyttävät osakkeenomistajat yhtiökokouksessa, joka kokoontuu vähintään kerran vuodessa. **Varsinainen yhtiökokous** pidetään vuosittain kesäkuun loppuun mennessä. Hallitus kutsuu osakkeenomistajat koolle ja valmistelelee esityslistan. Varsinaisessa yhtiökokouksessa käsitellään muun muassa seuraavat asiat:

- tilinpäätös ja toimintakertomus
- tilintarkastuskertomus
- päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta

- päätetään voitonjaosta
- päätetään vastuuvapauden myöntämisestä
- päätetään hallituksen ja tilintarkastajien palkkioista
- päätetään hallituksen jäsenten lukumäärästä
- valitaan hallituksen jäsenet ja tilintarkastajat

Osakepääoman muutokset sekä muutokset yhtiöjärjestyksessä ovat niin ikään yhtiökokouksen päätettäviä asioita. Niitä voidaan käsitellä varsinaisessa yhtiökokouksessa tai tarvittaessa **ylimääräisessä yhtiökokouksessa**.

Vuoden 2008 varsinainen yhtiökokous pidettiin 22.4.2008 Helsingissä. Vuoden aikana ei järjestetty ylimääräistä yhtiökokousta.

Osakassopimukset

Yhtiön tiedossa ei ole osakassopimuksia tai muita sitoumuksia, joilla olisi sovittu omistuksesta tai äänivallan käytöstä yhtiössä.

HALLITUS

HKScan Oyj:n hallitus edustaa yhtiön osakkeenomistajia ja yhtiön kannalta tärkeää kaupallista ja kansainvälistä asiantuntemusta. Hallituksen muodostavat 22.4.2008 lähtien Markku Aalto, Tiina Varho-Lankinen, Matti Karppinen, Johan Mattsson ja Matti Murto. Kaikki hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä. Matti Karppinen on lisäksi riippumaton yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista. Muut neljä jäsentä kuuluvat yhtiön pääomistajien LSO Osuuskunnan ja Swedish Meatsin hallituksiin.

HKScanin hallitukseen kuuluu 5-7 jäsentä. Varsinainen yhtiökokous päättää hallituksen jäsenten lukumäärästä sekä valitsee kaikki hallituksen jäsenet vuodeksi kerrallaan ja samalla vahvistaa heille maksettavat palkkiot. Hallitukseen valittavan pitää olla alle 62-vuotias. Omaksutun käytännön mukaan tuottajien edustajilla on enemmistö yhtiön hallituksessa. Heillä on tuotantosopimus liha-raaka-aineen toimittamisesta yhtiölle markkinahintaan.

Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Puheenjohtaja ei saa olla yhtiön palveluksessa.

Vuoden 2008 aikana hallitus piti 12 kokousta. Jäsenten keskimääräinen osallistuminen kokouksiin oli 98,3 prosenttia.

Hallituksen jäsenten henkilötiedot esitellään yhtiön vuosikertomuksessa sekä internet-sivulla.

Hallituksen tehtävät

Hallituksen työskentely pohjautuu osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen määräyksiin sekä hallituksen hyväksymään työjärjestykseen ja sitä täydentäviin menettelysääntöihin.

Hallituksen päätettäväksi kuuluvat HKScanissa muun muassa seuraavat asiat:

- ylimmän johdon nimittäminen, johdon palkasta ja muista toimisuhteen ehtoista päättäminen
- konsernin johtoryhmän jäsenten nimittäminen toimitusjohtajan ehdotuksesta
- konsernin strategia ja sen perusteena olevat oletukset
- liiketoimintasuunnitelmat ja yritysjärjestelyt
- riskinotto
- tulostavoitteet
- konsernin organisaatorakenne
- liiketoimintojen aloittaminen ja lopettaminen
- investointisuunnitelman hyväksyminen kustannusarvioineen
- toimintakertomuksen ja taloudellisten katsausten hyväksyminen
- osingonjakohdotuksen esittäminen

Hallitus kokoontuu kuukausittain poislukien kesälomakauden. Tarvittaessa voidaan järjestää useampiakin kokouksia. Hallituksen puheenjohtaja kutsuu hallituksen koolle normaalisti vähintään viikkoa aikaisemmin. Vähintään puolet jäsenistä on oltava läsnä, jotta hallitus on päätösvaltainen.

Yhtiön toimitusjohtaja ei kuulu hallitukseen, mutta hän osallistuu sen kokouksiin ja raportoi hallitukselle kuukausittain konsernin taloudellisesta tuloksesta ja markkinatilanteesta. Hän myös esittelee tilinpäätöksen ja osavuositarkastusten aineiston hallitukselle. Tilintarkastajat informoivat hallitusta vuosittain tilinpäätöksen valmistuttua.

Hallitus tekee vuosittain arvioinnin toiminnastaan ja työskentelytavoistaan.

HALLITUKSEN VALIOKUNNAT

Hallituksen vastuulle kuuluvien asioiden valmistelun ja hoitamisen tehostamiseksi HKScan Oyj:ssä on neljä valiokuntaa. Yhtiön hallitus valitsee keskuudestaan valiokuntien jäsenet ja puheenjohtajat.

Tarkastusvaliokunta mm. seuraa yhtiön taloudellista tilannetta ja valvoo taloudellista raportointia. Valiokunnan puheenjohtajana on Markku Aalto ja jäsenenä Matti Karppinen ja Tiina Varho-Lankinen.

Nimitysvaliokunnan tehtävänä on mm. tehostaa hallituksen jäsenten nimitys- ja palkitsemisasioiden valmistelua. Valiokunnan puheenjohtajana on Markku Aalto ja jäsenenä Johan Mattsson ja Matti Murto.

Palkitsemisvaliokunta mm. valmistele yhtiön johdon nimitys- ja palkitsemisasiota sekä yhtiön palkitsemisjärjestelmien käsittelyä. Valiokuntaa johtaa Markku Aalto ja jäsenenä ovat Matti Karppinen ja Tiina Varho-Lankinen.

Työvaliokunnan tehtävänä on toimia hallituksen yleisenä valmisteluelimenä. Työvaliokunnan jäseniä ovat hallituksen jäsenet.

Valiokuntien työjärjestykset ovat laadittavana ja ne valmistuvat myöhemmin.

Vuoden 2008 aikana työvaliokunta piti 6 kokousta sekä tarkastusvaliokunta ja palkitsemisvaliokunta 2 kokousta kumpikin. Jäsen- ten keskimääräinen osallistuminen valiokuntien kokouksiin oli 95,2 prosenttia.

TOIMITUSJOHTAJA

Emoyhtiön toimitusjohtajan valitsee hallitus, joka myös päättää hänen palkastaan ja muista etuuksista. Yhtiön toimitusjohtajana on 12.1.2009 lähtien ollut Matti Perkonoja. Hänen työsuhteensa on määräaikainen ja päättyy 31.12.2010. Hallitus on sopinut toimitusjohtaja Perkonojan kanssa siitä, että hän jatkaa tehtävässään vuoden 2010 loppuun ja siirtyy sen jälkeen eläkkeelle.

Toimitusjohtaja voi saada kuukausipalkan ja luontoisetujen lisäksi vuosittaisen kannustepalkkion yhtiön hallituksen päättämän kannustepalkkiojärjestelmän mukaisesti. Sopimuksen mukaan toimitusjohtajan eläkeikä on 60 vuotta. Hänen eläkkeensä suuruus on 60 prosenttia eläkepalkasta, jonka perusteena käytetään neljän työsuhteen päättymistä edeltävän vuoden ansiotasoltaan kahden parhaimman vuoden keskiarvoa.

Toimitusjohtajasopimuksen mukaan yhtiöllä ja toimitusjohtajalla on oikeus perustellusta syystä irtisanoa toimitusjohtajasopimus. Irtisanomisaika on kolme kuukautta irtisanomisesta lukien. Mikäli yhtiö irtisanoa sopimuksen päättyväksi ennen 31.12.2010, toimitus-

johtajalle maksetaan kuitenkin kokonaispalkka, mukaan luettuna kannustepalkkio, 31.12.2010 asti.

Yhtiötä 1.4.2006 alkaen johtaneen aikaisemman toimitusjohtajan Kai Seikun työsuhte päättyi 5.1.2009.

MUU LIKETOIMINTAJOHTO

HKScan Oyj:n johtoryhmän muodostavat 4.3.2009 alkaen puheenjohtaja, toimitusjohtaja Matti Perkonoja, talous- ja rahoitusjohtaja Irma Kiilunen, strategia- ja kehitysjohtaja Tero Hemmilä, HK Ruo- katalo Oy:n toimitusjohtaja Jari Leija ja Scan AB:n toimitusjohtaja Olli Antniemi. Johtoryhmä kokoontuu 8-10 kertaa vuodessa.

Toimitusjohtaja Perkonojan varamiehinä toimivat talous- ja rahoitusjohtaja Irma Kiilunen ja strategia- ja kehitysjohtaja Tero Hemmilä.

Johtoryhmän jäsenten henkilötiedot ja vastualueet esitellään yhtiön vuosikertomuksessa sekä internet-sivulla

PALKITSEMINEN

Johdon palkat, palkkiot ja luontoisedut vuonna 2008 olivat yhteensä 4,7 miljoonaa euroa (5,0 Meur). Siitä 1,2 miljoonaa euroa (0,7 Meur) oli hallituksen jäsenille maksettua palkkioita ja 3,5 miljoonaa euroa (4,3 Meur) toimitusjohtajille ja heidän sijaisilleen maksettua palkkoja luontoisetuineen.

Hallituksen palkitseminen vuonna 2008

Hallitukselle maksettavista palkkioista ja muista etuuksista päättää varsinainen yhtiökokous vuosittain. Yhtiökokous päätti 22.4.2008 hallituksen palkkioista seuraavasti: puheenjohtaja saa vuodessa 40 000 euroa, varapuheenjohtaja 25 000 euroa ja muut hallituksen jäsenet kukin 20 000 euroa vuodessa. Kokouspalkkiona maksetaan jokaiselle 500 euroa kokoukselta.

Tehdyistä koti- ja ulkomaanmatkoista hallituksen jäsenet saavat päivärahan yhtiön matkustussäännön mukaisesti. Samoin korvataan normaalit matkakulut.

Hallituksen jäsenille maksettiin palkkioita ja muita etuuksia seuraavasti (luvut euroina):

	2008	2007
Markku Aalto (pj)	54 600	35 200
Tiina Varho-Lankinen (vpj)	32 434	24 700
Johan Mattsson	27 400	16 433
Matti Murto	18 733	-
Matti Karppinen	19 133	-
Marcus H. Borgström 22.4.2008 asti	19 536	54 050

Yhtiöllä ei ole käytössä osakepohjaista palkkiojärjestelmää hallitukseen kuuluville.

Johdon palkitseminen vuonna 2008

Vuonna 2008 maksettiin toimitusjohtaja Kai Seikulle kokonaispalkkaa 0,750 miljoonaa euroa (1,138 Meur), josta tulos- tai muihin tavoitteisiin sidotun osakepalkkion osuus oli 0,121 miljoonaa euroa (0,557 Meur). Kannustinjärjestelmän mukaiseen palkkioon sisältyi 7 008 kappaletta HKScanin A-osakkeita palkkiona vuoden 2007 ansaintajaksolta.

Toimitusjohtaja Seikun työsuhteen päättymisen jälkeen yhtiölle palautui tammikuussa 2009 kaikkiaan 27 000 kappaletta yhtiön A-osakkeita, jotka oli luovutettu osakepalkkiojärjestelmän perusteella toimitusjohtajalle.

Muille johtoryhmän jäsenille kuin toimitusjohtajalle maksettiin vuonna 2008 kokonaispalkkaa yhteensä 1,535 miljoonaa euroa. Siitä tavoitteisiin sidotun osakepalkkion osuus oli yhteensä 0,281 miljoonaa euroa. Kannustinjärjestelmän mukaiseen palkkioon sisältyi yhteensä 17 520 kappaletta HKScanin A-osakkeita palkkiona vuoden 2007 ansaintajaksolta.

Avainhenkilöiden osakepalkkiojärjestelmä

Yhtiöllä on ollut osakepohjainen kannustinjärjestelmä vuosille 2006-2008. Kannustinjärjestelmässä on kolme kalenterivuoden mittaista ansaintajaksoa: vuodet 2006, 2007 ja 2008. Hallitus päättää ansaintajakson kohderyhmään kuuluvista avainhenkilöistä ja heidän enimmäispalkkioistaan.

Järjestelmän mahdolliset palkkiot on sidottu konsernin liikevoittoon ja sidotun pääoman tuottoon (ROCE). Koko järjestelmän pe-

rusteella annetaan yhteensä enintään 528 000 A-osaketta ja rahaa se määrä, joka tarvitaan palkkiosta avainhenkilöille aiheutuviin veroihin ja veroluontoisiin maksuihin osakkeiden siirtohetkellä. Henkilön on omistettava ansaitut osakkeet vähintään kolme vuotta ansaintajakson päättymisestä.

Ensimmäiseen ansaintajaksoon (vuosi 2006) nimetyille noin kymmenelle avainhenkilölle osakkeina maksettavan osuuden palkkio oli yhteensä 64 974 HKScanin A-osaketta. Ne luovutettiin saajille joulukuussa 2007 ja joulukuussa 2008. Vuoden 2007 ansaintajaksoilla kohderyhmään kuului 20 avainhenkilöä ja heille luovutettiin yhteensä 45 552 osaketta. Luovutus tapahtui huhtikuussa 2008. Vuoden 2008 ansaintajaksoilla kohderyhmään kuului 25 avainhenkilöä ja osakkeiden kokonaismäärä oli enintään 180 000 HKScanin A-osaketta. Vuonna 2008 ansaintakriteerijä ei saavutettu eikä osakkeita tulla jakamaan.

SISÄINEN VALVONTA, RISKIENHALLINTA JA SISÄINEN TARKASTUS

Sisäisen valvonnan periaatteet

Osakeyhtiölain mukaan hallitus huolehtii siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on järjestetty asianmukaisesti. Toimitusjohtaja huolehtii siitä, että kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito järjestetty luotettavalla tavalla. Tilintarkastajien tehtävänä on hyvän tilintarkastuskäytännön periaatteita noudattaen valvoa, että hallitus ja toimitusjohtaja ovat huolehtineet edellä mainituista velvoitteistaan.

Merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä

HKScan-konsernin liiketoiminnassa merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät kaikilla markkina-alueilla raaka-aineiden, erityisesti sianlihan, hintakehitykseen ja jatkossa mahdollisesti myös saataavuuteen sekä toisaalta myyntihintojen nostamiseen kustannusnousuja vastaavasti. Lisäksi maakohtaisia epävarmuustekijöitä liittyy Ruotsissa liiketoiminnan kehittämisohjelmien onnistumiseen sekä Baltiassa kansantalouksien kehitykseen.

Valitseva kansainvälinen rahoitusmarkkinakriisi lisää asiakaskunnasta syntyvien luottotappioiden mahdollisuutta. Asiakkaiden ongelmat aiheutuvat toimintamaiden talouden tilasta sekä rahoituksen saatavuudesta. Jatkuvat suuret heilahtelut konsernin keskeisissä valuutoissa voivat vaikuttaa konsernin liikevaihtoon ja tulokseen sekä taseeseen. Erityisesti paikallisten valuuttojen devalvoituminen

saattaa vaikuttaa negatiivisesti konsernin Baltian toimintoihin.

Kysynnässä konsernin markkina-alueilla tai vientimarkkinoilla voi tapahtua taloudellisesta tilanteesta johtuvia muutoksia, jotka saattavat heikentää konsernin liikevaihtoa ja tulosta.

Riskienhallinnan periaatteet

HKScan-konsernissa riskienhallinnan tavoitteena on turvata edellytykset liiketoiminnan tavoitteiden saavuttamiseksi ja toiminnan häiriöttömäksi jatkumiseksi. Konsernin riskit ovat luonteeltaan strategisia, operatiivisia, taloudellisia ja vahinkoriskejä.

Riskienhallinta on keskeinen osa konsernin johtamisjärjestelmää, joka perustuu laatu- ja prosessijohtamiseen. Laadun- ja ympäristönhallinta sekä omavalvonta on integroitu johtamisjärjestelmään. Järjestelmä on sertifioitu ja se auditoidaan ulkopuolisten auditoijien toimesta määräajoin. Järjestelmällä varmistetaan ja yhtenäistetään toiminnan ja tuotteiden laadun jatkuva kehittyminen sekä vähennetään ympäristön kuormitusta.

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat konsernin riskienhallinnan strategiasta ja periaatteista sekä strategisten tavoitteiden saavuttamista uhkaavien riskien hallinnasta. Operatiivisista riskeistä vastaavat liiketoimintaprosessin johtajat. Taloudellisten riskien sekä henkilö- ja omaisuusvahinkoriskien hallinnasta vastaa konsernin talousjohtaja.

Sisäisen tarkastuksen järjestäminen HKScanissa

Sisäinen tarkastus on HKScanissa johdon työväline valvonnan suorittamisessa. Se on organisoitu sisäisen laskennan controller-toimintoon liiketoiminta-alueilla. Sisäiseen tarkastukseen osallistuvat myös yhtiön tilintarkastajat, jotka suorittavat jatkuvasti eri toimintakokonaisuuksia koskevia tarkastuksia.

Sisäisen tarkastuksen tavoitteet nivELYVÄT kiinteästi yhtiön johtamisjärjestelmään, joka nojaa jatkuvan parantamisen periaatteen. Korjaavien ja ennalta ehkäisevien toimenpiteiden toteuttaminen on keskeinen osa koko prosessin toimintaa.

SISÄPIIRIHALLINTO

HKScanin sisäpiiri jakaantuu julkiseen ja yrityskohtaiseen (ei julkiseen) osaan. **Julkiseen sisäpiiriin** kuuluvat lain perusteella pysyvästi hallituksen jäsenet, tilintarkastajat ja toimitusjohtaja. Yhtiön päätöksellään siihen kuuluu lisäksi konsernin johtoryhmä sekä erikseen nimeyty pääomistajien hallinnon edustajat. Yhteensä noin 20 henkilöä.

Yrityskohtaiseen (ei julkiseen) pysyvään sisäpiiriin on yhtiön

päätöksellä merkitty eräitä tytäryhtiöiden johtajia, rahoituksen ja laskennan toimihenkilöitä, konserniviestintä, johdon sihteerit jne. Yhteensä noin 20 henkilöä.

HKScanin sisäpiiriläisten kaupankäynti on sallittu 30 päivän ajan osavuositarkastuksen ja tilinpäätöstiedotteen julkistamisen jälkeen. Muina aikoina sisäpiiriläiset eivät saa käydä kauppaa yhtiön osakkeilla.

Yhtiö valvoo sisäpiiriohjeen noudattamista muistuttamalla säännöllisesti sisäpiiriläisiä sallituista kaupankäyntiajoista sekä tarkastamalla kerran vuodessa sisäpiiriläisten tekemät kaupat Euroclear Finland Oy:n (Suomen Arvopaperikeskus) rekisteristä. Samalla yhtiö toimittaa kullekin sisäpiiriläiselle otteen rekisterissä olevista, häntä koskevista tiedoista tarkistamista ja täydentämistä varten.

Hankekohtaisten sisäpiirirekisterien perustamisesta päättää yhtiön johto tapauskohtaisesti. Hankekohtaiseen rekisteriin merkityiltä henkilöiltä on kielletty kaupankäynti yhtiön osakkeilla hankkeen julkistamiseen tai raukeamiseen saakka.

Sisäpiirirekisterin ylläpito ja hallinnointi tapahtuu HKScanin konsernihallinnossa. Varsinainen rekisteri on Euroclear Finland Oy:n (Suomen Arvopaperikeskus) SIRE-järjestelmässä. Julkinen nähtävilläpito on järjestetty 17.10.2005 alkaen yhtiön internet-sivulla www.hkscan.com, kohdassa "Sijoituksena".

TILINTARKASTUS

HKScanilla on yhtiöjärjestyksen mukaan oltava kaksi tilintarkastajaa ja kaksi varatilintarkastajaa, joista yhden varsinaisen ja yhden varatilintarkastajan tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastajien toimikausi on yhtiön tilikausi ja heidän tehtävänsä päättyy valinnan jälkeiseen seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen.

Yhtiön riippumattomina tilintarkastajina ovat toimineet KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:tä edustavat tilintarkastajat. Vuonna 2008 tilintarkastusyhteisölle maksetut palkkiot lakisääteisestä tilintarkastuksesta olivat 0,6 miljoonaa euroa (0,6 Meur). Lisäksi tilintarkastukseen liittymättömistä asiantuntijapalveluista maksettiin 0,3 miljoonaa euroa (0,6 Meur). Niihin kuului mm. verokonsultointi ja yritysjärjestelyissä avustaminen. Luvut sisältävät myös Puolan tarkastusmenot (BDO Puola).

Tämä selostus HKScan Oyj:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on käsitelty yhtiön hallituksen työvaliokunnassa ja julkaistaan tilinpäätöksen ohessa yhtiön vuosikertomuksessa sekä internet-sivulla www.hkscan.com, kohdassa "Sijoituksena".

MARKKU AALTO (SYNTYNYT 1950)
Hallituksen puheenjohtaja 2008-, jäsen 1994-

Aalto on sianlihantuottaja Jämijärveltä Satakunnasta. Hän on LSO Osuuskunnan ja Finnpig Oy:n hallitusten jäsen.

Riippumaton yhtiöstä
HKScanin osakkeita: 2 000

TIINA VARHO-LANKINEN (SYNTYNYT 1962)
*Hallituksen varapuheenjohtaja 2008-, jäsen 2003-,
kauppatieteiden maisteri*

Naudanlihan ja broilerinlihan tuottaja Oripäästä Varsinais-Suomesta. Varho-Lankinen on LSO Osuuskunnan hallituksen puheenjohtaja sekä Suomen Broileryhdistyksen puheenjohtaja. Hän on myös Varsinais-Suomen Lähivakuutusyhdistyksen hallintoneuvoston jäsen.

Riippumaton yhtiöstä
HKScanin osakkeita: 4 000

JOHAN MATTSSON (SYNTYNYT 1960)
Hallituksen jäsen 2007-, ekonomi

Maatilayrittäjä ja sianlihantuottaja Skoonesta Etelä-Ruotsista. Osuuskunta Swedish Meatsin hallituksen jäsen vuodesta 2001. Mattsson on kuulunut useisiin Swedish Meatsiin liittyneiden osakkuus- ja tytäryhtiöiden hallituksiin, mm. Konvex, daka a.m.b.a. ja Nyhléns & Hugosons.

Riippumaton yhtiöstä
HKScanin osakkeita: -

MATTI MURTO (SYNTYNYT 1964)

Hallituksen jäsen 2008-, agronomi

Naudanlihantuottaja Salosta Varsinais-Suomesta. Murto on LSO Osuuskunnan hallituksen varapuheenjohtaja ja Suur-Seudun Osuuskaupan hallintoneuvoston jäsen.

Riippumaton yhtiöstä
HKScanin osakkeita: 2 000

MATTI KARPPINEN (SYNTYNYT 1958)

Hallituksen jäsen 2008-, kauppatieteiden maisteri

Lännen Tehtaat Oyj:n toimitusjohtaja vuodesta 2005 lähtien. Sitä ennen Atria Yhtymä Oyj / Lithells AB:n toimitusjohtaja 2001-2005; Nokian Renkaat Oyj:n tulosyksikköjohtaja 1998-2001; Saarioinen Oy:n markkinointijohtaja 1994-1998; Tamrock Oy:n markkinointipäällikkö 1989-1994; Unilever Finland Oy:n markkinointipäällikkö 1985-1989.

Karppinen on Elintarviketeollisuusliiton hallituksen puheenjohtaja sekä Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiolan hallintoneuvoston jäsen.

Riippumaton yhtiöstä
HKScanin osakkeita: -

Tilintarkastajat tilivuodelle 2008

VARSINAISET TILINTARKASTAJAT

KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy

päävastuullisena tilintarkastajana

Johan Kronberg, diplomiekonomi, KHT, Länsi-Turunmaa

Petri Palmroth, kauppatieteiden maisteri, KHT, Turku

VARATILINTARKASTAJAT

Mika Kaarisalo, kauppatieteiden maisteri, KHT, Turku

Pasi Pietarinen, kauppatieteiden maisteri, KHT, Turku

Hallituksen sihteerinä toimii yhtiön talous- ja rahoitusjohtaja, ekonomi Irma Kiilunen.

Hallituksen jäsenten osakeomistukset on ilmoitettu 23.3.2009 mukaisina.

MARCUS H. BORGSTRÖM (SYNTYNYT 1946)

Hallituksessa 22.4.2008 asti

maatalous- ja metsätieteiden maisteri, maanviljelysneuvos

Sianlihantuottaja Helsingistä. HKScanin hallituksen puheenjohtaja 1997–2008 ja jäsen 1995–2008.

Borgströmillä on luottamustehtäviä Veritas vahinkovakuutusyhtiössä ja Osuuskauppa Varubodenissa sekä Paulig Oy:n ja SOK:n hallinnossa. Hän on Pellervo-Seuran johtokunnan puheenjohtaja ja Finlands Svenska Andelsförbundin puheenjohtaja.

Riippumaton yhtiöstä
HKScanin osakkeita: 20 334

Kuvassa vasemmalta lähtien ovat Jari Leija, Irma Kiilunen, Matti Perkonoja, Olli Antniemi sekä Tero Hemmilä.

Konsernin johtoryhmä 4.3.2009 alkaen

MATTI PERKONOJA (SYNTYNYT 1949)

HKScan Oyj:n toimitusjohtaja (CEO), ylioppilasmerkonomi

Perkonoja on johtanut HKScania 12.1.2009 lähtien. Hän oli aiemmin vuodesta 2000 lähtien HKScanin talousjohtaja, jolloin hänelle kuuluivat yhtiön talousasiat ja hallinto, tietohallinto sekä konsernin kehittäminen työyhteisö- ja laatuasioihin.

Perkonoja kuuluu AS Rakvere Lihakombinaatin ja AS Talleggin hallintoneuvostoon sekä Scan AB:n ja Sokolów S.A:n hallitukseen sekä kotimaassa Yritysten Henkivakuutus Oy Tapiolan hallintoneuvostoon ja Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varman työnantajain neuvottelukuntaan. Hän on toiminut myös LSO Osuuskunnan toimitusjohtajana marraskuusta 2007 lähtien.

Perkonoja on ollut liha-alalla 1970-luvulta saakka. Hän tuli konsernin palvelukseen 1993 ja on toiminut ennen talousjohtajuutta yksikönjohtajana ja kaupallisena johtajana ja Broilertalo Oy:n toimitusjohtajana.

HKScanin osakkeita: 38 500, joista 13 500 osakepalkkiona

IRMA KIILUNEN (SYNTYNYT 1953)

Talous- ja rahoitusjohtaja (CFO), toimitusjohtajan varamies, ekonomi

Irma Kiilunen vastaa muun muassa konsernin ulkoisesta laskennasta ja rahoitustoiminnoista. Hän toimii samalla HKScan Oyj:n hallituksen sihteerinä. Hän aloitti nykyisessä tehtävässään tammikuussa 2009.

Kiilunen on ollut vuodesta 2001 yhtiön rahoitusjohtajana. Sitä ennen hän on työskennellyt rahoituksen ja taloushallinnon tehtävissä konsernin eri yhtiöissä vuodesta 1977 lähtien.

HKScanin osakkeita: 4 830, joista 1 752 osakepalkkiona

TERO HEMMILÄ (SYNTYNYT 1967)

Strategia- ja kehitysjohtaja (Senior vice president, strategy & development), toimitusjohtajan varamies, maatalous- ja metsätieteiden maisteri

Hemmilä vastaa liiketoiminnan strategisesta suunnittelusta painopisteenä konsernisynergiat ja konsernin strategiaprosessin johtaminen. Hänelle kuuluvat myös yritysvaluuttasuoritukset. Hemmilä on ollut aiemmin HK Ruokatalon strategisesta suunnittelusta vastaavana johtajana, lihaliiiketoiminnan johtajana sekä LSO Foodsin toimitusjohtajana. Konsernin palvelukseen Hemmilä on tullut vuonna 1997.

HKScanin osakkeita: 2 452, joista 1 752 osakepalkkiona

JARI LEIJA (SYNTYNYT 1965)

HK Ruokatalo Oy:n toimitusjohtaja (Executive vice president, Finland), teknisen alan ammattikoulutus

Leija on ollut HK Ruokatalon toimitusjohtaja joulukuusta 2007 alkaen. Tätä ennen hän toimi yhtiön siipikarjaliiketoiminnasta vastaavana johtajana. Aikaisemmin hän on vastannut HK Ruokatalon tuotannon ja kuljetusten logistiikasta sekä Vantaan ja Tampereen terminaaleista. Sitä ennen Leija oli logistiikkapäällikkönä, Vantaan tehdaspäällikkönä ja tuotantojohtajana. Konsernin palvelukseen hän on tullut 1993.

HKScanin osakkeita: 31 845, joista 13 500 osakepalkkiona

OLLI ANTNIEMI (SYNTYNYT 1959)

Scan AB:n toimitusjohtaja (Executive vice president, Sweden), ekonomi

Antniemi nimitettiin Scan AB:n toimitusjohtajaksi maaliskuun alussa 2009. Hän oli siihen asti vastannut HKScan-konsernin toiminnasta Baltiassa vuodesta 2003 lähtien. Sitä ennen hän oli HK Ruokatalon markkinointijohtaja. Antniemi tuli konserniin 1996 vientijohtajaksi. Hän toimi sitä ennen Huhtamäki-yhtymässä, mm. Leafin markkinointitehtävissä Iso-Britanniassa.

HKScanin osakkeita: 3 504, joista 3 504 osakepalkkiona

Johtoryhmän jäsenten osakeomistukset on ilmoitettu 23.3.2009 mukaisina.

Analyytikot

Pankkiiriliikkeitä, jotka analysoivat HKScania sijoituskohteena.

HKScan Oyj ei vastaa analyyseissä esitetyistä arvioista.

Carnegie Investment Bank AB, Finland Branch

puh. (09) 618 711

etunimi.sukunimi@carnegie.fi

Danske Markets, Equities

Kalle Karppinen

puh. 010 236 4794

etunimi.sukunimi@danskebank.com

E. Öhman J:or Fondkommission AB

Elina Pennala

puh. (09) 8866 6043

etunimi.sukunimi@ohmangroup.fi

eQ Pankki Ltd

Jarkko Soikkeli

puh. (09) 6817 8654

etunimi.sukunimi@eq.fi

Evli Pankki Oyj

Tuomo Kangasaho

puh. (09) 4766 9635

etunimi.sukunimi@evli.com

FIM Pankki Oy

Jaakko Tyrväinen

puh. (09) 6134 6376

etunimi.sukunimi@fim.com

Handelsbanken Capital Markets

Maria Wikström

puh. 010 444 2425

etunimi.sukunimi@handelsbanken.fi

ICECAPITAL Securities Ltd

Robin Santavirta

puh. (09) 6220 5092

etunimi.sukunimi@icecapital.fi

Nordea Markets

Rauli Juva

puh. (09) 1655 9944

etunimi.sukunimi@nordea.com

Pohjola Pankki Oyj

Matias Rautionmaa

puh. 010 252 4408

etunimi.sukunimi@pohjola.fi

SEB Enskilda

Jutta Rahikainen

puh. (09) 6162 8713

etunimi.sukunimi@enskilda.fi

Sofia Pankki Oyj

Martin Sundman

puh. 010 241 5166

etunimi.sukunimi@sofiapankki.fi

HKSCAN OYJ

(Pääkonttori, konsernin johto ja konsernihallinto)
PL 50 (Kaivokatu 18)
20521 Turku

PL 49 (Väinö Tannerin tie 1)
01511 Vantaa

puh. 010 570 100
faksi 010 570 6146
etunimi.sukunimi@hkscan.com
www.hkscan.com

SUOMI

HK RUOKATALO OY

Tuotanto, myynti ja markkinointi Suomessa
(Pääkonttori ja hallinto)
PL 50 (Kaivokatu 18)
20521 Turku

(Yhtiön johto ja hallinto)
PL 49 (Väinö Tannerin tie 1)
01511 Vantaa

puh. 010 570 100
faksi 010 570 6146
etunimi.sukunimi@hkruokatalo.fi
www.hkruokatalo.fi

RUOTSI

SCAN AB

Tuotanto, myynti ja markkinointi Ruotsissa
(Pääkonttori)
Box 30223 (Lindhagensgatan 126)
SE-104 25 Stockholm, Sverige
puh. +46 771 510 510
info@scan.se
www.scan.se

BALTIA

AS RAKVERE LIHAKOMBINAAT

Tuotanto, myynti ja markkinointi Baltiassa
Roodevälja küla
Sõmeru vald
EE-44207 Lääne-Viru maakond, Estonia
puh. +372 32 29221
faksi +372 32 29300
etunimi.sukunimi@rlk.ee
www.rlk.ee

AS TALLEGG

Tuotanto, myynti ja markkinointi Baltiassa
Saha tee 18, Loo
Jõelähtme vald
EE-74201 Harju maakond, Estonia
puh. +372 6 107 012
faksi +372 6 107 060
etunimi.sukunimi@tallegg.ee
www.tallegg.ee

PUOLA

SOKOLÓW S.A.

Tuotanto, myynti ja markkinointi Puolassa
Aleja 550-lecia 1
08-300 Sokolów Podlaski, Poland
puh. +48 25 640 82 00
faksi +48 25 787 61 32
www.sokolow.pl

SOKOLÓW S.A. - Head Office in Warsaw

22B Bukowińska Str.
02-703 Warsaw, Poland
puh. +48 22 525 82 50
faksi +48 22 525 82 91
marketing@sokolow.pl

HKScan Oyj, Viestintä
Painatus: Painoprisma